

1919 • 1994

Slovenija 1994
Sreda, 2. november

100 SIT, 13.8 KUNE 27 ATS,
6 DEM, 6 CHF, 3 USD,
18 SEK, 6 AUD, 3660 ITL

Št. 44 Leto XXVIII

NOVA DOBA

Celje - skladišče

Per

III 127/1994

5000001680,44

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

100 SIT

Sprechen Sie
JODL, JODL, JODL...

HITROST UBIJA - ZAVARUJMO OTROKE

Iz vsebine:

Lumparija na parlamentarni ravni	stran 2
Ubil ga bom, kretena	stran 3
Demokracija in odrešitev	stran 4
Revščina v Sloveniji	stran 6
Seminar v Ogleju	stran 7
"Izza kongresa"	stran 9
Slovenija: občina ali država?	stran 10
Partnerstvo za mir in Slovenija	stran 12
Zažgali smo Balkan -	
skrijmo se v Evropo	stran 15
Pod goro, pod to goro zeleno	stran 17
Žalost prvega knapa	stran 18
Nepotrebna žrtev	stran 20
Sam svoj terorist	stran 23
Modra strela brez rekorda	stran 24
Glasba: Rock ne mara vojne	stran 26
Laibach: NATO	stran 27
Vsi termini belega cirkusa	stran 28
Bogato glasbeno življenje	
Marjane Rakuša	stran 30
Bosmen brani Sarajevo	stran 33
Otrok otroku	stran 42
Kaj je z "odpisanimi kadri"?	stran 44

NEW AGE
NEUE EPOCHEN
НОВО ДОБА
NOUVELLE EPOQUE
KOHARE

**NOVA
DOBA**

Najstarejši zasebni in nestranski časopis
Direktor in lastnik: Janez Sever
V. d. glavnega urednika: Milan Meden
Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek
Grafično oblikovanje: Tanja Špiler
Ilustracije: Miss Take
Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.
Tajnica v uredništvu: Danijela Božič
Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk
Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje,
Telefon: 063/ 441-606 in 441-215, Faks: 063/ 26-903
Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje in računalniški prelom:
SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.
Tednik izhaja vsako sredo
Nenaročenih rokopisov ne vračamo.
Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 kune, Avstrija 27 ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 CHF, ZDA 3 USD, Švedska 18 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL
Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

New age

Ameriška administracija **vztraja** pri oceni, da nosi glavno **krivdo** za razbitje Jugoslavije srbska politika. Slovensko politiko **bremeni**: vlečenje **enostranskih** potez ne glede na posledice za druge in po osamosvojitvi - **ignorantski** odnos do "jugoslovanskega" Vietnama.

Sprechen sie
deutsch?

LUMPARIJA NA
PARLAMENTARNI
RAVNI!

Nekateri sodniki še ne bi smeli biti izvoljeni! "Gorje pravni državi in pravosodju, v katerih o resnici sodijo sodniki, ki se v svojih sodbah pristransko odločajo za neresnico, resnico zamolčijo, v poročilih zavajajo nadrejene ali v nasprotju z materialno in pravno resnico zavestno ščitijo krivce!"

Tako sem zapisal v uvodu svojega pisma mojemu pravnemu zastopniku s prošnjo, da po vseh možnih pravnih poteh uveljavi že dan predlog za delitev spisa sodišču izven Temeljnega sodišča v Mariboru. Pravdne in kazenske zadeve, zaradi katerih se že lep čas pritožujem, zaradi zavlačevanja

in zgoraj očitanih "slabosti" sodnikov, sodijo v pristojnost TS v Mariboru. Temu pa predseduje sodnik Karl Ferenček, ki ga je, poleg še nekih sodnikov, v Delu 11. oktobra kritiziral bralec Peter Zalokar.

Problemov bralca Zalokarja ne poznam, moji pa so njegovim podobni. Menim, da je odgovornost predsednika TS večja od odgovornosti njegovih podrejenih sodnikov, ker ljub neposredno nanj naslovljenim opozorilom v štirih letih ni ukrenil ničesar, da bi se stvari zboljšale! Kako je mogoče, da sodnik, npr. poldrugo leto ne izvede naročila Višjega sodišča, da izda začasno odredbo? Kako je mogoče, da sodnik kazensko zadevo po zasebni tožbi - z vrsto materialnih dokazov podprtih z dokumenti - vleče štiri leta do absolutnega zastaranja? Kako je mogoče, da sodnik njegove enote v treh letih sploh ne razpiše niti prve obravnave, čeprav gre za hudo žalitev mrtvega, gre pa tudi mimo dejstva, da je eden od obdolženih medtem že umrl, hkrati pa niti na osebno niti na pismeno urgenci - ne reagira? Kako je mogoče, da v isti kazenski zadevi zdaj že tretja sodnica iste enote v nedogled zavlačuje postopek, dovoljuje, da namesto vabljenе priče zanjo priča soproga s pooblastilom in opravičilom moža, da zaradi bolezni ne more priti na obravnavo, istočasno pa ga ljudje vidijo pohajkovati po Mariboru?

Mislím, da je takšna sramota za sodstvo možna le zato, ker predsednik TS zoper njo ničesar ne ukrene, čeprav je o vsem - pismeno večkrat seznanjen!

Strinjam se s tistimi, ki menijo, da bi bila slabo pripravljena izvolitev sodnikov s trajnim mandatom prej škodljiva kot koristna. Vsekakor bi bilo boljše, če bi zaradi takšnih ali drugačnih težav v sodstvu v prehodu na novo organiziranost, na katero nekateri opozarjajo, sodnikom podaljšati mandat le za eno leto, sodnikom zboljšati plače in nadzorovati storilnost.

Kar pa zaveda vprašanje: koga izvoliti za sodnika s trajnim mandatom in koga ne, pa ne bi smeli meril omejiti le na sodnike, ki so sodelovali v t. i. političnih procesih (a la Nagode,

dachavski procesi), ampak tudi, kako se je kateri od sodnikov umazal v številnih procesih zoper kmete (ob agrarni reformi; ob prisiljevanju v kmečke delovne zadrughe; zaradi komasacij in viničarskih odnosov; prisilnih odkupov (dveh telet od ene krave!), raznih "oksercirjev" ipd., ki so jih izvajali razni čerpnjaki, keabri, bergeszi, lutarji, johi, tramški, lovrenčiči, zabavniki, ing-oliči itd. (V Prekmurju, Ljutomeru, Ormožu, Slovenski Bistrici, na Ptujih itd.). Da ne omenimo tudi kraj, ubojev in pravnih zločinov ob nacionalizacijah, inscinirani "križarski vojski" itd., ki so jih opravljali razni puklavci, čobani, simčiči in njihovi pomočniki po vojni, zvesto so sodelovali tudi sodniki civilnih sodišč! Ob tem je vsekakor lahko slabo in škodljivo obsojati vse sodstvo ali vse pravnike enake.

Ni pa nobenega dvoma, da je Avgijev hlev slovenskega pravosodja treba radikalno očistiti bivših in novih pokvarjencev, kajti drugače bo nastala mnogo večja škoda za državo in pravosodje, kakor bi jo povzročil kakršenkoli kolaps redkih zagovornikov sedanje anarhije v sodstvu. Kajti prav ta je glavni vzrok za to, da si posamezniki mimo nepriljubljenih sodnikov izven sodišča iščejo in uveljavljajo pravico, nemalokrat s tragičnimi posledicami.

Presenetljivo je, da državni zbor ni upošteval predloga svojega organa, t. j. Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, ki jo vodi Tone Anderlič, ampak je sprejel oporečni predlog Sodnega sveta, čeprav je bilo na posamezne sodnike precej pismenih pritožb. Nekatere so bile konkretno tudi javno obravnavane in je bil z njimi seznanjen tudi Sodni svet.

Štefan Kuhar, Ljubljana

UBIL GA BOM, KRETENA!

Ubil ga bom, kretena! Boris Lenič, sobotna priloga Dnevnika. Živimo pač pre-

blizu divjakov na Balkanu, kjer so največji zločinci in grozodejstva nekaznovani. Grozote postajajo del življenja in ta "normalnost" se precej zažira tudi pod kožo Slovencev.

Karel Vanek, Prigode dobrega vojaka Švejka v ruskem ujetništvu, 3 knjiga, 5 poglavje, delo za obrambo. Na svetu še nikoli ni bilo vojne, ki bi bila za nizkote in nepošteno cilje. Razmišljanje Borisa Leniča lahko najdemo v srbohrvaščini v latinski verziji v startu na sledeč način: Živimo pač preblizu divjakov na Balkanu, kjer so največji zločini in grozodejstva nekaznovani. Grozote postajajo del življenja in ta "normalnost" se precej zažira tudi pod kožo Srbov, Črnogorcev in Makedoncev. Variant je po lastni izbiri še več.

Spoštovani, prosim, da se ustanovi gibanje za zaščito nepismenih. Za otroka ni ogenj, da bi se igral z njim. In nepismen z zgolj kamnom v roki je neprimerno bolj neškodljiv od tankista, ostrostrelca ali voditelja aviona, helikopterja in raketometa,

za vse je potrebna določena stopnja pismenosti. Nepismen je tudi najbolj prirodo prijazen: tovarne brez nepismenih ne morejo funkcionirati in tako bi se eliminiralo glavne onesnaževalce okolja. Okrutnost vojn je v premem sorazmerju s stopnjo pismenosti.

Ubil ga bom kretena, Boris Lenič. Prosim za ustanovitev gibanja za zaščito nepismenih. Za začetek naj se Triglavski

narodni park spremeni v cono, v katero je civilizaciji vstop prepovedan. Tja naj se naselijo zobri, risi, medvedi in volkovi ter mamuti. Slovenija razpolaga z ogromnim številom podzemeljskih jam, ki naj se usposobijo za bivanje ter vanje najprej poskusno naselijo dobrovoljci za praljudi: z najnujnejšim, nožem iz kremenca in pripravo za delanje ognja, kresilom in suhim mahom.

Odvajanje od pismenosti je seveda psihiatričen poseg, saj je sleherna pismenost enaka drogiranosti, saj osebek preseli v idealen nepostoječ svet "informacij", zato bi tudi odvajanje moralo biti strokovno, postopno, vendar strogo: uničevanje radijskih in TV sprejemnikov in oddajnikov, uničevanje tiskarskih strojev, ki so glavni "onesnaževalci" okolja, prvo aziliranje knjižnic in nato njih postopno likvidiranje.

Obenem bi moralo naseljeno področje z mamuti zavzeti vse večje in večje predele gozdov. Ko se je začelo graditi satelitsko

naselje Planina pri Kranju, so se poljedelci pritoževali, da je na tistih travnikih nekdanje živele tristo krav, danes vegetira trideset tisoč - dvonožcev.

Sedanji jezik je sestavljen iz ločil, samoglasnikov, dvoglasnikov, samostalnikov, členov, spolov, sklonov, števil pridevnikov, stopenj, glagolov, časov, števnikov, zaimkov, prislovov, veznikov in medmetov ter okrog 10.000 do 100.000 pojmovnih enot.

Krava pride skozi življenje z Mu-jev v petih do šestih izvedbah pa živi, kot se vidi zgoraj, stokrat bolje od ljudi. Ne poslušaj TV in radija, na bere časopisov, ni šoloobvezna, ne podpisuje referendumov, ne privede je pred sodišče, enostavno muli otavo in se pusti molzti, striči in na kraju ubiti morajo opraviti še vse tisto pred tem, kar je kravi prihranjeno: šola, vzgoja, TV in radio ter časopisi.

Gibanje za zaščito nepismenih je hkrati tudi gibanje za zaščito ljudi.

O postojih živalske vrste lahko govorimo, v kolikor živalska vrsta postoji v bolj ali manj prirodnem okolju, tiger v cirkuški kletki, ki nastopa pred publiko, je komajda še živalska vrsta. Na vsem svetu je ta trenutek zgolj nekaj sto do nekaj tisoč ljudi: nekaj krdel v centru Sahare in v globini amazonskih gozdov, do koder civilizacija še ni dospela. Vseh ostalih deset milijard so zgolj daljinsko vodeni programirani roboti.

Ubil ga bom kretena, Boris Lenič. Uporabljajte napačne pojmovne izraze. Ubijete lahko samo tistega, ki pred tem živi. Deset milijard obstoječih robotov, ki itak NE ŽIVE, pa kvečjemu lahko eliminirate.

Dr. Boris Ogrizek

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

KUPON NOVE DOBE

za 10% popust

...PRI VEČERJI V HOTELU TRIGLAV...

od ponedeljka do petka

DEMOKRACIJA IN ODREŠITEV

Družbeni red, ki mu pravijo demokracija, so mnogi pričakali kot nekakšno odrešitev. Samo peščica, ki je imela to srečo ali nesrečo, da je nekaj let preživela v "demokratskih" deželah Zahoda, je vedela, da z novim redom ne bo sreče.

Pred dvajsetimi in več leti se je človek pri nas oziral okoli, če nihče ne prisluškuje, ko je znancu pripovedoval najnovejši politični vic. Toda istočasno je njegov tovariš na Zahodu, ki se je s prijateljem pravkar menil o bližnjih volitvah, v trenutku spremenil obraz, če se je približala tretja oseba. Hitro je zaobrnil pripoved k vremenu ali športu. Vse drugo je bil namreč pogovorni tabu, dovoljen le v stikih z ljudmi, ki jim je bilo mogoče zaupati.

Poznavalci, ki so izkusili zahodni raj, so torej vedeli, da nimajo kaj pričakovati. Nov svetovni red gre na roke samo "vrhuški", ki ji pravijo tudi mafija in še o njej ne za dolgo časa, kajti mnogi so prej v krstah, preden lahko mirno uživajo sadove nakradenega blaga.

Toliko za uvod. Danes je že marsikdo sprevidel, kako zelo se je motil, ko se je pustil naplahtati s svobodnimi volitvami, referendumi in plebisciti. V vsem tem ni bilo niti kančka svobodne ljudske volje. Vse to je le formula, ki kaže, koliko je neki propagandi uspelo ljudi zavesti. Za nagrado je nov svetovni res, ki se je razlil čez Vzhod, prinesel revščino, neenakost in brezposelnost, zraven pa demoralizacijo, kriminal, droge, samomore, umore in še veliko podobnega. Samo manjšina je uspela, da se je prerinila navzgor. Če pa se je prerinila v različne skupščine "osvobojenih" dežel, jih je spremenila v nekakšne hleve, pa ne hlevov spodobnih domačih živali, ampak v gnezda kač, ki sikajo na vse strani, sredi med neobčutljivimi troti, ki pa v razliko od njih lepo molčijo. Kar je bilo dobrega, je postalo sirota: zdravstvo, kultura, socialni čut, narodni

jezik, človekovo dostojanstvo... Tako hudo je postalo, da se že čuti potreba po klicu: **"Sirote vseh dežel, združite se!"** To so nezaposleni, ki nimajo od česa živeti; zaposleni, ki trepetajo pred izgubo dela; zdravstveni delavci, ki gledajo, kako propadajo njihove ustanove; učitelji, ki jim birokracija lomi hrbtenico in jim ne pusti, da bi bili otrokom vzor pokončnosti; kulturniki, ki blatijo preteklost, ker si nočejo priznati, da so sami zaplodili nove čase; ljubitelji slovenščine, ki se morejo gibati le še med "pubi, austroteli, benetoni, deri milki in K. und K. navlako". Seveda so med njimi tudi uspešni ljudje, ki jim je nov čas lepa priložnost za plezanje kvišku. Npr. zgodovinar, ki je dolga leta služil rdečemu, danes pa se je obrnil k črnemu, ali pa proglašja Habsburge za višek slovenske sreče. Ali pa novinar, ki je bil že včeraj na vrhu, danes pa je še vedno tam, le da je včeraj pel Titu, danes pa poje herojstvu medvojne Bele garde in njenemu nadvse "koristnemu" sodelovanju z okupatorjem.

Nekaj dni zatem, ko so se gornje misli zvrstile na papir, je Unicef sprejel poročilo, ki jih je v vsem potrdilo. Poročilo, ki ga pri nas še nismo smeli brati, pripoveduje, da je na Vzhodu z demokratizacijo v kratkem času umrlo 800.000 ljudi več, kot bi jih umrlo, če demokratizacije ne bi bilo.

Vse je začelo s prevaro, nasiljem in volitvami. Volitve so samo zaključek poprej vžgane evforije, ki seveda ni drugega kot manipuliranje množic, eden od najhujših množičnih zločinov vseh totalitarnih oblasti. Demokracija namreč sodi mednje. Vsaj demokracija, kakršna danes ponuja Zahod. **Kajti prave demokracije ni nikjer, resnična volja je namreč še vedno le Pepelka.**

V ozadju vsake prevare sta tudi zastraševanje in strah. Strah pred policajem, ki sredi noči vdere v sobo, in strahom pred brodovjem in letal-

stvom, ki naenkrat obkroži neko deželo in grozi, da bo zbombardirala njena mesta, je eno in isto. Tak pritisk pa danes uporabljajo tako imenovane demokracije: govorijo: če ne boste volili, kot hočemo mi, boste čutili posledice. Obenem prižgejo motorje svojih letal, natovorjenih z bombami in raketami, v dokaz, da mislijo resno.

Nič drugače ni s pogajanjem. To je le druga beseda za diktat, diktat, s kakršnim se demokracije sprevačajo v najbolj pošastne diktature. Kakšna pogajanja in kakšen dialog nekaj so, če se vršijo sredi groženj ne le s sankcijami, ampak tudi z vojaškim napadom? Na tak način se demokratske diktature spreminjajo v še bolj strupeno obliko, kot so bile diktature samodržcev.

Nekaj dni zatem, ko so se gornje misli zvrstile na papir, je Unicef sprejel poročilo, ki jih je v vsem potrdilo. Poročilo, ki ga pri nas še nismo smeli brati, pripoveduje, da je na Vzhodu z demokratizacijo v kratkem času umrlo 800.000 ljudi več, kot bi jih umrlo, če demokratizacije ne bi bilo. Vzrok je v samomorih, umorih, boleznih, umrljivosti otrok itd. Poročilo govori o demoralizaciji, revščini, prostituciji, kriminalu... Angleški radio, ki je o vsem tem poročal (6. 10.), je na primer iz Madžarske navedel podatek, da živi tretjina otrok v revščini, medtem ko se Budimpešta koplje v lažnem sijaju.

Najhujše pri vsem tem pa je, da so arhitekti razkroja Vzhoda prav dobro vedeli, da hud nenavaden družbeni preobrat povzroči kaos, ki mu sociologi pravijo anomalije. Kaže pa se, kot smo videli, z demoralizacijo, kriminalom, pohodom smrti itd. Tak kaos je Zahod rabil, da bo lahko naslednjih nekaj desetletij na tak način pridobil kolonijam izvažal svoje stroje in drugo robo. Zares čas, ko je potreben klic: **"Opeharjeni in ponižani narodi, združite se!"**

Dr. Jurij Zalokar

REVŠČINA V SLOVENIJI

Sociologinja dr. Mojca Novak je napisala knjigo o revščini. Beda ima mnogo obrazov. Delavci so na čakanju, več mesecev, 4-6, ne prejemajo plače. Nakopičenih je mnogo težav v gospodarstvu, kjer je največ "novih revežev", ki so se, ne po svoji krivdi, znašli na robu ali pod robom eksistence. Revščina je tam, kjer delavci ne zaslužijo dovolj, da bi se družina lahko preživela. Beda je tudi tam, kjer dobijo nizko socialno podporo, a ni upanja, da bi se kje delo dobilo. V stečaj so šla številna podjetja v mladi državi Sloveniji. Torej z revščino se srečujemo vsak dan, kar je grenko in žalostno za delavski razred.

V Sloveniji društvo za zavržene pse in mačke stalno prosjači, nadleguje delavski razred za pomoč tem živalim. Zahtevajo, da bi se v Sloveniji zgradilo še čim več zavetišč. To pa ogromno stane, nadlegovalci pa ne dajo nič. Prosjačijo za zdravila, odeje in hrano - mesne konzerve, meso - goveje, telečje, piščančje, ribje in denar. Ker člani to ne dajo, zato z vso silo pritiskajo na reven delavski razred, ker sam nima kaj dati v lonec. 18.10.1994 sta v pismih bralcev "DELO" članici društev, to je MELITA FURLANI, Trubarjeva 55 a, Celje in IRENA VOLGEMUT, Miličinskega 11, Celje, omenili, da v Avstriji ima vsaka vas zavetišče psov, mačk, tudi privatno, samo da oblast oz. občine finančno pomagajo. Torej naj tudi v Sloveniji, kjer je ogromno brezposelnih, kjer je revščina, ima vsaka vas zavetišče

za zavržene pse in mačke in naj reven delavski razred te živali hrani z mesnino. Občine v Sloveniji pa naj bi z denarjem davkoplačevalcev to nekoristno pasjo, mačjo nadlogo finančno podpirale. Zato bi bili davki še večji. To se ne sme nikoli zgoditi. Državljeni to ne dovolimo. Društva v Sloveniji pozivamo, da naj kar sami skrbijo za te "SVE-TE ŽIVALI" in naj nikoli več ne prosjačijo, nadlegujejo delavski razred, oblast in občine za zavetišča in denarno pomoč. Z denarjem se posamezniki zelo bogatijo, kajti vsa denarna pomoč iz cele Slovenije je zanje prava zlata jama. Prav zato tako zelo pritiskajo in izkoriščajo naivne ljudi.

Vse ZAVRŽENE pse in mačke po Sloveniji naj takoj šintarji postrelijo, da ne bo več z njimi stroškov. Njihovo meso pa naj konzervirajo in predelajo v klobase. Tako bi lahko odslej jedli NEZAVRŽENI psi pasje meso, mačke pa mačje meso. To pasje in mačje meso bi bilo poceni, morda brezplačno. Sedaj so psi in mačke jedli goveje, telečje, piščančje, ribje meso, kar je zelo drago. Zavetišča bi v Sloveniji ne bilo več. Zavržene pse in mačke bi takoj šintarji sproti streljali (kot divjačino) in sproti bi se njihovo pasje ter mačje meso predelalo za hrano nezavrženih psov in mačk.

V nekaterih krajih tudi ljudje jedo pasje in mačje meso, je bilo v dnevnem časopisju. (To se dogaja v Aziji, ne v Sloveniji). To je pametna ideja in zato naj bodo šintarji pripravljeni na strel. Predelovalci pa tudi na predelavo.

Teodor Černelik, Blagovna 47, Celje in vsi somišljeniki iz Slovenije

Tandem OSF Slovenija in ABM d.o.o. ali podpora razvoju računalniških komunikacij v Sloveniji

"Podpiram in bom še podpiral razvoj računalniških komunikacij" je izjavil g. George Soros, ustanovitelj in financer skladov za Odprto družbo, 17. junija 1994 na srečanju strokovnjakov za računalniške komunikacije Inet '94 v Pragi. S podobnimi besedami je podprl projekt računalniške povezave medijev že leta 1992 v Ljubljani. G. George Soros je mož beseda: letos je v ta namen Sloveniji daroval okoli 200.000 USD, znesek za leto 1993 in 1992 pa je neznan: le ugibamo lahko, da je vsaj tako visok. Kako so se potrošila ta sredstva, in kako je viden učinek pomoči? Ali je Slovenija za 200.000\$ kaj bolje komuni-kacijsko opremljena?

Novi dobi smo o projektih sklada OSF, namenjenih podpori in razvoju računalniških komunikacij, že pisali: računalniška povezava nedvisnih medijev, projekt MediaNet, je ostal le črka na papirju, kljub odobreni pomoči. Sredstva, pridobljena za izvajanje projekta MediaNet, so bila za zaposlene v skladu očitno mamljiva: OSF je namreč kar hitro, le nekaj mesecev po odobritvi sredstev za MediaNet, v marcu 1993 iz spiska prejemnikov pomoči izpustil nabavo opreme za medije ter upravnemu odboru OSF predlagal pomoč v opremi do tedaj neznanemu podjetju

ABM d.o.o. iz Ljubljane, ki naj bi hkrati postalo tudi organizacijski center za projekt MediaNet.

Poleti istega leta je sklad odobril sredstva za študijsko potovanje direktorju podjetja ABM v ZDA, kamor sta z Mitjem Domo (uslužbencem sklada OSF) odpotovala skupaj. Jeseni sredstva za nabavo in distribucijo strokovnih konferenc iz omrežja APC (Advanced Progressive Communications) - zanimivo je, da teh konferenc do danes v Sloveniji še ni, čeprav je sklad sredstva za njih nakazal podjetju ABM že v letu 1993.

V vseh predlogih za financiranje je upravni odbor zmeraj prejel vsaj eno prošnjo za pomoč podjetju ABM - predlagatelj pomoči pa je bil zmeraj Mitja Doma. Morda lahko njuno tesno povezanost uvidimo, če preberemo revijo Monitor (december 1993): "16. septembra je bila... ustanovljena sekcija za računalniške komunikacije." Sekcija sicer ni uresničila zastavljenih ciljev, zato pa je okrepila sodelovanje med tajnikom sekcije, Mitjem Domo (OSF) in podpredsednikom Borisom Horvatom (ABM d.o.o.): prošnje za podporo ABMu se odtlej pri OSFu kar vrstijo.

Zanimivo je, da je ABM podjetje, ki vzdržuje eno izmed več kot 50tih slovenskih 'elektronskih oglasnih desk' (BBS), je pa zato po mnenju Mitje Doma edini izmed njih primeren za dodelitev financirane pomoči, čeprav z nikomer izmed njih, razen s podjetjem ABM, ni navezal stikov. Pravila delovanja fundacije sicer prepovedujejo 'self-dealing' oz. dodeljevanje pomoči zaposlenim v fundaciji in njihovim znancem, vendar to nikogar v OSFu več ne moti.

KOVIN TEHNA
LEASING

tel. 063/ 38-251, 34-503, fax. 38-951

Bilo je moteče za člana upravnega odbora, g. Igorja Krambergerja, ki je aprila letos zapisal v pismu izvršnemu direktorju OSF, Rastku Močniku: "občutek imam, da obstaja po neki plati že prav presenetljiva povezanost med OSF in ABM, ki lahko nenavadno osvetli predlagane razpise na področju računalniških komunikacij" in na drugem mestu "na sumu imam vedno bolj Mitjo Domo, da je 'Horvatov človek' v pisarni OSF. Nastajanje seznama, komu je bila v letu 1993 (in deloma prej) izročena računalniška oprema, se vleče, kot da bi šlo za naznaten znesek in nepomembno zadevo. Pri vseh predlogih, ki jih posreduje ABM d.o.o., pa je zavzetost neprimerno večja: zlasti skrbno je omenjanje in vnašanje v različne sezname."

Kot lahko razberemo iz programa komunikacij OSF Slovenija za leto 1994, je v tem letu za razvoj računalniških komunikacij namenjenih 200.000 USD, katerih udeleženci so - brez javnega razpisa - že znani. Ne vemo, kako jih je sklad izbiral, saj strategije ali razpisov ni bilo, zato lahko domnevamo, da je predlagatelj programa, Mitja Doma, te udeležence izbral iz kroga svojih znancev. Nekaj več kot polovico sredstev je namenil projektu podjetja ABM, ostanek pa šestim drugim projektom. V nekaterih projektih je ABM vsaj eden od nosilcev: za MediaNet, projekt povezovanja medijev, je dal na razpolago prostor in opremo, je izvajalec projekta Internetnica... Zanimivo je tudi, da nihče ni kontroliral porabe prejetih sredstev, nasprotno: kljub temu, da podjetje ABM ni izpolnilo dogovora, in ni omogočilo javnosti dostopa do že plačanih APC servisov, Mitja

Doma predlaga, da sklad poravnava še nadaljnjih 10.000 USD za isti servis.

O tem predlogu dr. Kramberger piše predsedniku upravnega odbora OSF, g. Živku Preglu, marca letos: "Konec decembra 1993 sem na sestanku izvršnega odbora prevzel nalogo, da skupaj s strokovnim sodelavcem za računalniške stvari poskrbim za projekte, povezane z elektronskimi komunikacijami... Do zapleta je prišlo, ko sem dobil v roke predloge, ki jih je izvršnemu odboru izročil Mitja Doma, saj se vsebina tega dokumenta ni ujemala s tem, kar sva se pogovarjala in dogovorila...", "ker gre za nedvoumno dvojno igro strokovnega sodelavca, se sprašujem, po kakšnih načelih se ravna pri svojem delu: čemu daje kar naprej prednosti in kaj vedno znova zanemari." Zapisal je tudi: "Ker sem v minulih dveh mesecih in po pogovorih z veliko osebami, ki se v Sloveniji ukvarjajo z elektronskimi komunikacijami, do neke mere spoznal 'politične' in 'tehnične' razsežnosti problema, ne želim, da bi sklad v tej zadevi odigral nenavadno, predvsem pa negativno vlogo."

Najbrž takšna poročila člana upravnega odbora OSF niso bila vseč izvršnemu direktorju, Rastku Močniku, ki se je odzval s teleksom: "Zaenkrat moramo smatrati, da je tvoje članstvo v svetu zamrznjeno, zato se tudi ne moreš več udeleževati sej komisije za elektronske komunikacije kot predstavnik sveta. Upam, da to razumeš." Dr. Kramberger je kot član upravnega odbora 26. julija letos odstopil, in v svoji izjavi Rastku Močniku zapisal: "Nočeš si umazati rok s primerom, v katerem gre za marsikaj, nad čimer ni mogoče zamahniti z roko: za komer-

cialnost prejete pomoči, za zagotavljanje regionalno skladnega razvoja, za upoštevanje tehničnih in socialnih razsežnosti zadeve."

Iz teh dopisovanj je razbrati, da sta se v 'politiki' sklada pojavili dve struji: prva, ki jo je zagovarjal dr. Kramberger: preučitev stanja v slovenskih računalniških komunikacijah in oblikovanje ciljev sklada, javne razpise razdeljevanja pomoči in ustanovitev neodvisnih komisij za posamezne razpise; in druga, ki jo izvršuje izvršni direktor sklada Rastko Močnik: razdeljevanje pomoči prijateljem in znancem. Vprašanje je, kaj bo takšen koncept Sloveniji prinesel, vsekakor pa množici majhnih podjetij, ki se ukvarjajo z računalniškimi komunikacijami in ponujanjem tovrstnih storitev, nič dobrega - za svoj prostor na slovenskem tržišču se bodo morali boriti v zelo neenakih pogojih proti dolarjem Sklada za odprto družbo. Morda bo v Sloveniji zato bogatejše eno podjetje, bo pa Slovenija osiromašena za precej komunikacijskih servisov in storitev, ki se sedaj razvijajo v drugih podjetjih. Za pričakovati je namreč, da bodo podeljeni dolarji s konkurenco opravili temeljito.

Dvomimo, da je imel g. George Soros v Pragi in pred dvema letoma v Ljubljani v mislih takšno obliko pomoči. In če je, se je smiselno vprašati, zakaj OSF predstavlja pomoč le enemu podjetju kot slovenski in javni interes, in zakaj programa 'pomoči' ne predstavi tako strokovni, kot splošni javnosti.

Morda pa si ne upajo priznati, da za vsemi 'višjimi cilji' stojijo le zeleni dolarji in čisto človeške slabosti.

Ivan KRIVC

SKD "HODI" POKONČNO IN STRUMNO

Da vsi hočemo pravno državo, je že dovolj znano širnemu svetu. Zahodna demokracija ima ta pojem tudi dovolj dobro definiran. Tudi prakticira ga.

Kaj pa pomeni pojem pravne države v deželi tostran Alp? Nič, in še dolgo ne bol? Tega si tudi ne želimo! Oblast v pravni državi sicer nekaj momlja, ljudje so v pravico in pravičnost celo prepričani, v resnici jo pa kateri slovenske oblasti dajejo v rezervu. Uporabiti jo želijo le takrat, ko je to potrebno za zaščito individualcev, ki mislijo, da predstavljajo državo.

Kje se začne pojem pravne države konkretizirati? Vsekakor pridobiva na konkretizaciji v strankarskem zavzemanju za pravno državo in (pre)revne državljane. O pravni državi oziroma pravnodržavni usmeritvi neke stranke lahko govorimo namreč le tedaj, ko nas le ta prepriča o svoji demokratični usmeritvi. O njej pa le ni dovolj zganjati meglo!

Nedokončani in nesklepčni zaključek kongresa krščanskih demokratov nam je dal povod za ta zapis. Počasi smo namreč sestavili mozaik izpod peresa novinarja D. Pušenjaka.

Kongres SKD je torej imel 224 vabljenih delegatov. Ti predstavljajo tako ali drugače 100 - odstotni kvorum: pa čeravno ne demokratično izvoljenih predstavnikov članstva SKD. In ta kvorum je podelil Peterletu 54,9 odstotkov glasov podpore (O.K.), Deželaku in Venciju (podpredsednikoma) le cca 28, Rejcu (predsedniku sveta) 47 in generalni tajnici le 31 odstotkov glasov vabljenega kvoruma

Peterle je komajda splaval, vsi ostali imajo rokavčke (in ob liberalih) v vodi le čofotajo.

Miklavčiča, ki je v nekem delu predlagatelj tajnih volitev, so s 132(!) glasovi potolkli. Enournno vodstvo stranke je pozabilo os-

DANICA SIMŠIČ: Hvala za besedo. Gospod predsedujoči, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, cenjeni predstavniki Vlade! Najprej bi želela ugotoviti, da Vlada očitno ne želi niti noče odgovarjati na naša številna poslanska vprašanja. Vsaj če ste prelistali tale pregled, boste videli, da je temu tako. Med neodgovorjenimi je tudi eno mojih vprašanj, in sicer glede problematike tako imenovanih ločenih družin. Želela bi čimprej odgovor.

SEMINAR V OGLEJU

28. avgusta 1994 je v Republiki predsednik Republike Slovenije Milan Kučan dejal: **Evropska unija zahteva tudi odstopanje dela nacionalne suverenosti, delno na gospodarskem, ekološkem in političnem področju, pa tudi v zunanji in varnostni politiki.**

Predsednik Republike Slovenije **ni** povedal, **koliko** nacionalne suverenosti mora Slovenija odstopiti Evropski uniji in **s čim** se to doseže (popolnoma enak problem je s Partnerstvom za mir: **nedefinirana** sta **čas** in **način** vstopa v obrambni sistem Nata).

Slovenija je **neodgovorno** sondirala teren glede teh vprašanj z zunanjim ministrom v odstopu v Ogleju. Na ta način se je **konkretno** soočila s problemom **nedefiniranih** kriterijev za delni odstop (pravilneje: **prenos**) svoje suverenosti Evropski uniji. **Sondiranje** terena v Ogleju bi bila lahko celo pametna poteza, če ne bi bila zlorabljena za tipične slovenske notranjepolitične **zdrahe**.

Problem je namreč v tem, da vlada in Državni zbor doslej javnosti še nista ne predstavila ne pojasnila meril, potrebnih za tehtanje "količine" odstopljene nacionalne suverenosti.

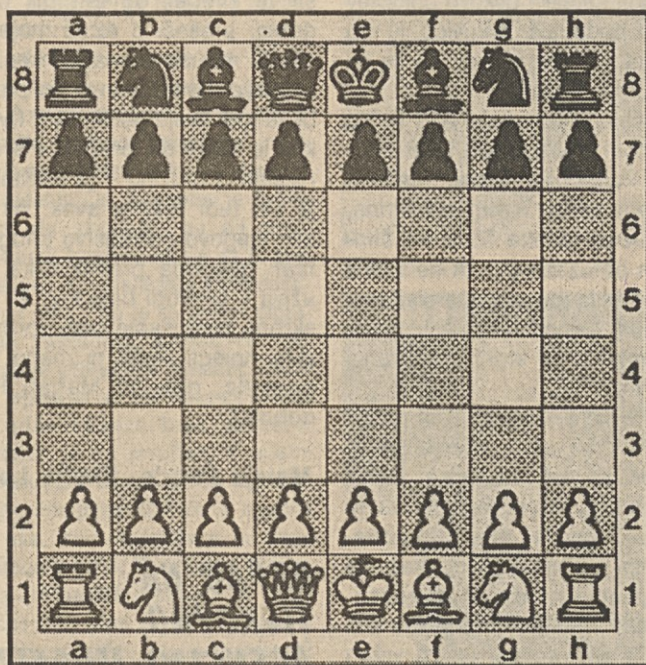
Odstopanje **nedefinirane** "količine" **nacionalne suverenosti** na gospodarskem, ekološkem in političnem področju, pa tudi v zunanji in varnostni politiki, **brez meril in kriterijev**, pa ni nič drugega, kakor zanesljiva pot

v **veleizdajo slovenskega naroda.**

"Velenjska" **pobuda** skupine državljanov in državljanov Slovenije - med podpisniki je celo prvi predsednik slovenskega večstrankarskega parlamenta, ki

ren **prikaz** tega, kaj se bo **zgodilo** Sloveniji, ker **nima** svojega konkurenčnega privatnega kapitala in **sistemskih predpisov**, ki bi na eni strani dopuščali svoboden pretok tujega konkurenčnega kapitala in obenem varo-

(Velenjska) otvoritev

Beli : kmet A2 - A4

Črni : (mora kontrirati) A7 - A5

Komentar : oba igralca sta **levičarja**. Beli je izsilil slabše kritje črnemu ("desne" trdnjave) in mu oslabil možnosti "desne" velike rošade (beli ima "desno" belo trdnjavo pokrito in mu velika rošada ni tako pomembna.

je sprejel Ustavo Slovenije - je **prvo** javno zastavljeno vprašanje s tem v zvezi.

Zapletena razmerja z Italijo, ki v bistvu samo vnaprej **brani** "svoje" lastninske pravice v Sloveniji in na Hrvaškem pred še močnejšim in konkurenčnejšim nemškim kapitalom, so nazo-

vali **dediščino** vseh slovenskih rodov.

Drugo vprašanje je, zakaj je Slovenija vnaprej priznala Italiji pravico do "njene" lastnine v Sloveniji? Začetek te zgodbe sega v osemdeseta leta, ko so se funkcionarji najožjega republiškega partijskega vodstva

brez kriterijev in površno zavzeli za **diskontinuiteto** (za odtok vode iz bazena vedno zadošča samo špranja).

Za razliko od Slovenije republika Italija ne nasprotuje državni kontinuiteti s fašistično Italijo, čeprav ima ustavno **varovalko**, ki pravi, da je nova Italija grajena na protifašistični tradiciji. Peterle je sicer res izrazilo **nespreten** in ideološko **zaslepljen** politik, vsekakor pa ne more **post festum** zamašiti špranje v bazenu (nasprotno je res: **vse** politične stranke so udarniško **krampale** po njej zaradi cenjenih volilnih trikov).

Kar imamo, je posledica tega. **Paradoks** slovenske zgodovine je, da poskuša verjetno Cerkev s **forsiranim** domobranstvom v bistvu vzpostaviti kontinuiteto vsaj z nekakšnim **pravnim redom** (starojugoslovanskim?). To je **tvegano**, vendar tudi **ganljivo** početje, vnaprej obsojeno na neuspeh zaradi protifašistične in protiboljševiške tradicije Evrope: težko bo popraviti **kontinuirane napake** političnih jurišnikov.

Uvodna ugotovitev predsednika Republike Slovenije o delnem (nedefiniranem) odstopu slovenske suverenosti je tako dramatična, reakcija pa tako dramatična in neekspertna, da je skoraj mogoče videti **slovenski bankrot**.

26. oktobra 1994 je v Novi dobi magister Konrad Kolšek zapisal, **da je zgodovina že neštetokrat pokazala, da se je moral slovenski narod za ohranjanje svoje identitete in svojega napredka boriti sam in pod različnimi pogoji.**

Uredništvo

novno načelo demokratičnih volitev leta 1990: samo en glas je bil dovolj in moralo se je izpeljati tajne volitve. Sicer pa ga ne more pozabiti: mnogi takrat niso bili niti zraven! Partizan Miklavčič pa je tako "naglušen" in "rdeč"!

Kot je zapisal že omenjeni D. Pušenjak: "V tem času je to za drugo najmočnejšo stranko hudo nerodna zadeva. "Pa še lepo in prizanesljivo je zapisal!

Zadeva pa je, dragi gospodje krščanski, za civilno družbo slovensko povsem - NESPREJEMLJIVA. In ni se potrebno sklicevati na krščanski etos in metati slabo luč na idejo krščanstva,

Komu je potrebno takšno preigravanje volivcev? S takšnimi koraki se slovenska politična scena še lep čas ne bo konstruktivno usmerila v koncipiranje in razreševanje najbolj akutnih obolenj Slovenstva. Ali pa se bo: vendar brez takšnih krščanskih demokratov!

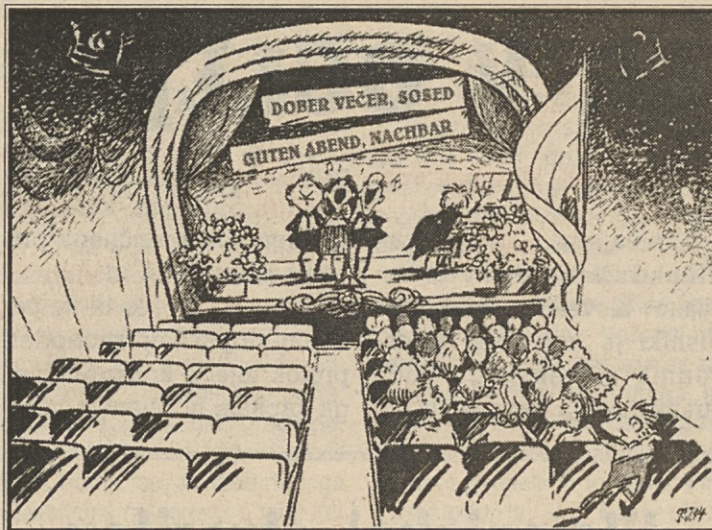
"Sicer lahko" (po M. Medenu v Novi dobi) resnično "začnemo pisati spomine na Slovence!"

Silvester Drevenšek
Trubarjeva 6, Celje

MOJ OČKA, GLAVNI TAJNIK SLS

Ko je politika postala njegov kruh, so se končali nedeljski izleti in se spremenili v sestanke ali zborovanja, ko smo pri kosilu sedeli le trije, ko je bila naša najpogostejša tema pogovora politika, je naša

Naš tednik, Celovec

družina sprejela očkovo odločitev in ga podpirala. S krivico, ki mu je bila storjena včeraj, pa se ne bomo sprijaznili.

Častno razsodišče SLS je, na ovadbo predsednika SLS Marjana Podobnika, včeraj odstavilo mojega očka, Francija Feltrina, glavnega tajnika SLS. Po štirinurnih obtožbah človek ne vzdrži več. Prisila mu postane olajšanje in stori, kar od njega zahtevajo. Natanko to je storil tudi Franci Feltrin.

V življenju so uspehi in padci, zato je bil očka včasih zadovoljen, drugič razočaran, vedno pa poln upanja. Vendar ko je človek najprej obtožen sodelovanja s srbsko mafijo, kasneje pa pred strankarskim razsodiščem odstavljen, mu poide tudi to. Pa ne gre za vstran vržen denar za bencin (v manj kot enem letu je prevozil štirideset tisoč kilometrov, ne da bi zahteval kilometrino, ker je preveč dobro poznal strankarske dolgove), niti za kavice, narezke, kadar je sklical sestanek na domu (v SLS nekateri izdajo račun celo za take malenkosti, kava res ni poceni). Gre za čisto preprosto spoštovanje, ki bi si ga zaslužil in kdaj pa kdaj besedico hvale iz ust svojega predsednika. Gospod Marjan Podobnik je najbrž nima v svojem slovarju. Kljub svoji mladosti je precej pozabljiv,

Ampak to je značilnost naših politikov, pa naj gre za orožarske afere ali pa za kaj več. Gospod Podobnik se le bežno spominja dni, ko so ga ljudje klicali, mu grozili, ga ozmerjali

zaradi strankarskih dolgov in ko se je zvečer oglasil pri nas doma, proseč in roteč mojega očeta, naj mu pomaga, ker bo drugače naredil konec. In pozabil je tudi svoje počitnice v Švici, kjer je teden dni preživel s svojo razširjeno družino - na počitnice je šel tudi njegov svak. Ali je bilo njegovo poslanstvo fotografirati gospoda predsednika, ki uživa v svetlobi bliskavic ali pa skrbno poslušanje pogovorov v avtu mojega očeta, ni znano. Še pomnite, gospod Marjan Podobnik?

Mateja Feltrin, Škofja Loka

NAPAD NA TISKOVNO AGENCIJO MOREL!

Neodvisna, politično neobremenjena, alternativna, prva zasebna tiskovna agencija MOREL, ki v slovenskem medijskem prostoru deluje že tri leta, je bila v tem času ves čas izpostavljena bolj ali manj prikritim političnim in konkurenčnim napadom in podtikanjem posameznih političnih struktur, ki iz ozadja vladajo na slovenskem medijskem prostoru, vendar pa se jim agencija MOREL ni doslej nikoli uklonila in se jim tudi ne bo. Prav tako se ne bo uklonila različnim grožnjam po telefonu, katerim ni nikoli pripisovala posebnega pomena. Tako je doslej preživela vsa podtikanja in obrekovanja in nelojalno konkurenco s strani

edine prodržavne tiskovne agencije pri večini slovenskih medijev, politično odpoved najema agencijskega servisa s strani prodržavnega elektronskega medija v sliki in glasu. V soboto pa so tiskovni agenciji MOREL v poslopju, kjer deluje, neznani storilci namerno prerežali oziroma presekali telefonsko linijo, kar so v soboto ugotovili in danes potrdili ter popravili strokovnjaki poštne podjetja zadolženi za telefonijo. Tako naj bi bila agencija odrezana od svojih odjemalcev oziroma dopisnikov, saj ima samo eno lastno telefonsko linijo, drugo pa ima v najemu, kar pa očitno neznani storilci niso vedeli, čeprav so morali biti strokovnjaki za telefonijo, da so med šopom žic na inštalacijah presekali prav žice agencije MOREL. Kljub temu je tudi čez vikend agencija pošiljala in sprejemala novice. Agencija MOREL nikogar ne obtožuje ali sumniči, vendar pa JAVNO OPOZARJA, da je izpostavljena pritiskom, ki se lahko jutri izrodijo tudi še v kaj hujšega za novinarje in sodelavce agencije MOREL. Za zdaj tega dogodka nismo prijavili policiji, vendar pa bomo povečali budnosti. Izražamo upanje, da naši najemniki servisa oziroma uredništva ne bodo na naš račun izpostavljena različnim pritiskom, kar bi pomenilo, da bi zaradi njih odpovedali najem. Zavedamo se, da smo zato presekane telefonske žice vzeli kot resno opozorilo neodvisnemu, politično neobremenjenemu novinarstvu in medijem v Sloveniji.

**Glavni in odgovorni
urednik Tiskovne agencije
MOREL Emil Lukančič-Mori**

PISMA BRALCEV

PRISPEVKI **NOVA
DOBA**

Aškerčeva 15 63000 CELJE
Tel: 063/ 441-606, 441-215
Fax: 063/ 26-903
PP 29

"Izza kongresa"

Kongres SKD se je pričel v ozračju napovedanih čistk v stranki, odvijal se je v krogu treh bitk. Prva za ali proti krilom. Lojze Peterle se je izjasnil odločno proti krilom že v uvodnem govoru, potem pa še v več intervencah. Po nastopu vodje socialnega krila Franca Miklavčiča, ko je izrazil svoje mnenje, da lahko krila prispevajo k notranji demokratizaciji stranke, povečanju članstva in širitvi volilne baze, je Lojze Peterle pozval k poštenosti. Za govorniškimi odrom se je zvrstilo veliko delegatov, ki so krila zagovarjali.

Škofjeloški predsednik izvršnega sveta Vincenc Demšar pa je Peterleta opozoril, da gre z izrivanjem kril dejansko za odstranjevanje določenih ljudi iz stranke. V tem primeru bo Lojze Peterle ostal sam, ne bo nikogar več od tistih, ki so stranko ustanavljali. Demšar je še dodal, da z njim osebno ne bodo tako zlahka opravili, ker nima nobenega namena oditi iz stranke. Po dolgotrajnem zaostrovanju je bila bitka za krila dobljena, delegati so zanj glasovali odločno, ostala pa so brez kompetenc zaradi manipulacij pri glasovalnem postopku za amandmaje. Pri skoraj vsakem iz baze predlaganem amandmaju je predsedujoči Mozetič najmanj trikrat strogo opozoril: "Komisija tega amandmaja ne podpira!" Rezultat je bil, da so delegati nekaj časa volili po njegovih priporočilih, vse dokler se ni zalomilo pri ugotovitvi Izidorja Rejca, da se je v statutu samovoljno pojavil neodobreni odstavek.

Drugi krog razčiščevanja se je vrtil okrog predlaganega 54. člena statuta SKD, v katerem je Izidor Rejc, predsednik sveta SKD, na samem kongresu opazil odstavek, ki so ga na svetu zavrnili. V statutu se je pojavil popolnoma samovoljno, nelegitimno. "Kandidate za člane IO, razen podpredsednikov in glavnega tajnika, predlaga kongresu predsednik stranke z listo, na kateri mora biti več kandidatov, kot se jih voli. Izvoljeni so tisti kandidati, ki so sprejeli največje število glasov." Franc Miklavčič je Rejčevo trditev podprl s tem, da je prebral svoj dnevniški

zapisnik o zavrnitvi člena na seji, obstaja pa tudi magnetogram.

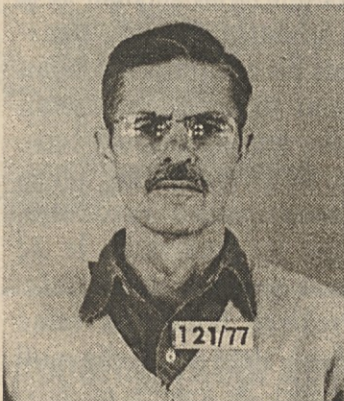
Infiltrirani odstavek 54. člena so potem dali na glasovanje kot amandma (glede na to, da se je pojavil s prevaro, bi ga bilo treba diskvalificirati). Franc Miklavčič, dotedanji podpredsednik SKD, je zahteval tajno glasovanje in člen ni bil izglasovan. Kljub temu je delovno predsedstvo pod vodstvom Mozetiča dalo na glasovanje še 10 amandmajev z enako vsebino, kar je po zavrnilih glasovanju moč opredeliti za manipulacijo.

Za tretji krog bitke bi lahko rekli, da je šlo za rezervno opcijo v primeru, da člen 54 z vsemi svojimi različicami propade. Ob 23. uri je delovno predsedstvo naznanilo novega kandidata za podpredsednika, gospoda Deželaka - celih 25 ur po izteku roka za vlaganje kandidatur. Od delegatov je zahtevalo, da glasujejo za ali proti zapozneli kandidaturi, ne da bi prej glasovali o podaljšanju kandidacijskega roka - ne le za enega izbranega kandidata, ampak za vse. Ostro je protestiral Vincenc Demšar, opozoril je, da kongres zahaja v čudno zadevo brez primere. Deželak je bil izvoljen. V imenu demokracije upam, da ne legalno.

Na kongresu SDK se je zgodila še ena, zelo osamljena in čisto izgubljena bitka. V program Slovenskih krščanskih demokratov je bil izglasovan člen o narodni spravi in popravi krivic, ki ga je sestavil Marko Kremžar iz Argentine. Proti sprejetju tega člena je nastopil samo Franc Miklavčič: **"Takšen člen, ki partizane okvalificira kot enostransko krvavo komunistično revolucijo in ga enostransko obsodi, ne da bi mu dalo uradno priznanje za odporniško gibanje,**

F.Miklavčič: partizan 41'...

F.Miklavčič: zapornik 77'...

F.Miklavčič: edini mož s častjo 94'

ter se pri tem ne prizna, da je bila druga stran v navezi z okupatorjem, takšen člen bi dokončno okvalificiral našo stra-

nko kot domobranksko. Naša stranka pa je stranka sredine in njeni člani so udeleženci in potomci obeh strani. Prav zaradi tega se tu v naši stranki uresničuje narodna sprava. Novi člen o narodni spravi, kakršnega danes tu vidim prvič zapisanega v programu SKD, na svetu SKD ni bil predlagan, danes je prvič tu zapisan in predlagan. Peterle je vendar na Teharjah rekel, da je tudi treba spoštovati odpor proti okupatorju. V primeru, da bo sprejet tak člen, bi se moral jaz odpovedati celotnemu svojemu prepričanju. Biti član neke stranke, podpredsednik, minister, nimam ambicije, je stvar, ki ne pomeni nič, če bi se moral do konca svojega življenja sprenevedati, zatajevati in zanikati svoje boljše prepričanje." Delovno predsedstvo ni sprejelo Miklavčičevega predloga, da bi namesto spornega člena ohranili staro besedilo.

Ni mogoče mimo dejstva, da se je na kongresu Slovenskih krščanskih demokratov dogodil upor izigravane delegatske baze (od 209 delegatov jih je le 134 volilo edinega predsedniškega kandidata Lojzeta Peterleta) in da sta bitke na strani izigranih dobila in izgubila neizvoljena Franc Miklavčič in Vincenc Demšar. V prav taki meri pa je bitko za demokracijo dobila in izgubila tudi sama krščanska demokracija.

In če je marsikdo odhajal s kongresa ob tretji uri zjutraj razočaran nad preveč malenkostnimi dosežki slovenske krščanske demokracije, pa tudi naslednje dni razočaranje ne poneha po branju standardnih novinarskih poročil s kongresa, po branju tega, kar je zaznala, razumela in zabeležila kritična javnost. Ta ni nikjer zabeležila najmanjše zablode, niti tega, da je en sam krščanski demokrat, Franc Miklavčič, za ceno svojega položaja v stranki opozoril, da črtanje zgodovinskih dejstev o protinacističnem in protifašističnem odporu, kakšne sprejema ne le Evropa, ampak ves svobodni svet, utegne popeljati slovensko krščansko demokracijo na obrobje evropskih tokov, zagotovo pa ne more prinesiti sprave slovenskemu narodu.

Neva Miklavčič Predan

Franc Miklavčič (prvi z leve) v družbi z novozelandskim generalom in drugimi visokimi vojaškimi starešinami anti-fašistične koalicije po vojni v Trstu

SLOVENIJA:

občina ali država?

V srednjem veku so službo zdravnikov kot nujno zlo opravljali brivci, ker so bili njihovih britev na lastnih grlih ljudje že vajeni. Bolnice so vodili duhovniki, celo zdravniški pregled se ni odvijal drugače, kakor skozi debelo odejo. Takšna je bila pač stopnja medsebojnega zaupanja v srednjem veku. Glede stopnje zaupanja v **tej državi**, smo konec dvajsetega stoletja že globoko v srednjem

veku. S to razliko, da je nekdanji srednji vek razpolagal z razbeljenimi kleščami in natezalnicami, današnji pa z atomskimi bombami in super - računalniki, kar opravičuje tezo, da se dejansko že odvija apokaliptično razodetje, kjer je preživetje le še stvar gole loterijske sreče. Preživeli bodo itak samo gluhi, slepi in inteligentni - bebci, do katerih medijski stroj za poneumljanje ne

bo mogel. S pomočjo tega stroja je tudi Sloveniji uspel kitajski veliki skok nazaj: mortale, brez salta. Operacija je uspela, vendar je pacient po štirih letih blizu obducentu. Glavni kirurg sicer vije roke in kriči, **konja za nacionalni varnostni svet**, čeprav je bilo že pred štirimi leti na dlani, da slovenska bolnišnica na koncu Balkana ne more shajati brez **neodvisnega konzilija**. Toda

takrat so majski hrošči rajši metali iz služb tiste, ki so se zavzemali za **4 K**: kreativnost, kompetentnost, kompatibilnost in kulturalnost. Namesto "Vojne zvezd" nam zdaj ponujajo "Jurski park" in "Družino Kremenčkovih".

Yabba - dabba - doo !

V času vsesplošne nezaposlenosti se v Sloveniji odevajo v marmor in zlato tri vrste zgradb : cerkve, ki prerokujejo plačilo na onem svetu, banke, ki dajejo certifikate namesto mesa in policijske postaje, ki bodo poskrbele za drugače misleče. Vsa ta **vzgoja** temelji na bleferskem oboževanju **slike**, skoraj nikogar pa ne zanima resničnost: **ko je imela Anglija 20 odstotno inflacijo**, je dosegalo gospodarstvo na dodano vrednost 10 odstotkov dobička. Pri enaki inflaciji ima Slovenija 50 odstotkov gospodarstva v razsulu, druga polovica ne posluje z dobičkom. Vlada ne poseže po najmočnejšem antibiotiku: **varčevanju** in radikalnemu omejevanju vseh oblik **porabe**. To je verjetno edina terapija, preden se gospodarstvo ne stegne: vsak nov kredit potisne namreč vrednost tolarja navzgor in **zbija** cenovno konkurenčnost slovenskih proizvodov

"Slično je bilo i u Sloveniji. Bio je to, dakle, gradjanski rat. No o tome nismo htjeli govoriti u toku rata, jer nam to ne bi koristilo" (J.B.T. - 24. maja 1972).

in storitev na tujih trgih (statistika sicer registrira gospodarski vzgon, vendar je obseg proizvodnje premajhen glede na možnosti in potrebe).

Medtem ko je vsem normalnim ljudem znano, da na koncu dvajsetega stoletja atomskih elektrarn ni mogoče kuriti z lesom in premogom preteklosti, marveč z zgoščenimi in prečiščenimi informacijami, slovenski politiki grizejo zgodovino, kjer je v glavnem itak jasno, da patrioti in komunisti niso napadli Nemčije in Italije, čeprav je šlo kasneje tudi za državljansko vojno: "Slično je bilo i u Sloveniji. Bio je to, dakle, gradjanski rat. No o tome nismo htjeli govoriti u toku rata, jer nam to ne bi koristilo" (J.B.T. - 24. maja 1972).

V Sloveniji so možni vsakršni preobrati, ker je diplomacija velik kupleraj, kjer se slovenski "celibatariji" ne znajdejo: zdaj brezhrbtenično padajo vznak pred germanskimi nosilci evropskega **zajedništva**, namesto, da bi bili tihi, bistri in zviti zavezniki arhitektov **atlantske** Evrope z Grčijo, Španijo, Portugalsko itd. V tem primeru bi Slovenija zajela sapo, ker jo tlači italijanska **mora**, čeprav je treba biti glede tega problema izredno previden: ni izključeno, da je bila Italija uporabljena samo za razčiščevanje notranjepolitičnih razmer v Sloveniji. Zakaj? Zato, ker bi zvenelo skoraj neverjetno, da ne bi znala obrniti **univerzalnih** proti - ekstremističnih stališč (tudi proti

Italijo zglajeni, mislijo v Ljubljani. Novi minister bo po lepi slovenski navadi izvoljen zato, da bo tiščal v drek prejšnjega itd.

K sreči imajo voditelji pripravljene izgovore tudi za morebitni **polom**: v Evropi je na pohodu regionalizacija kot posledica krčenja velikih in močnih držav in razseljevanja upravljavskih funkcij na lokalne gospodarske in kulturne ravni. Slovenija bo zato ena največjih **občin** Evrope - ali ena najmanjših **držav** na svetu.

Toda ne delajte si sivih las: Ljubljana **nima** strate-

Primer poljubnega dopolnjevanja domin

1 : 1 = Joško-Franci + Reza-Meri

1 : 2 = Ata : Atek-Oči

2 : 3 = **Ati-Očka** : **Samo-Hlev-Sena**

3 : 4 = **Samo-Hlev-Sena** : **Frdamano-Nobl-Rjav-Jazbečar**

4 : 5 = **Frdamano-Nobl-Rjav-Jazbečar** : **Svina-Frdamano-Rezgetajocha-Jazbina**

5 : 6 = **Svina-Frdamano-Rezgetajocha-Jazbina** :

Sloviti-Hroboviti-Bisagasti-Srboriti-Ciganski-Mahom-oviti

6 : 1 = (glej začetek)

- italijanskih) najvišjih evropskih organov, sebi v prid. Ta stališča ustrezajo celo italijanski vladi: po tistem je vsakomur všeč, če dobi podporo zoper domače ekstremiste od zunaj. Zato je "panika" v Sloveniji bolj navidezna: **prikriti mora** dejstvo, da slovenski kapital v tem trenutku ni sposoben zavarovati Slovenije pred razprodajo, kar pomeni, da bo padla tudi plebiscitna odločitev o samostojni Sloveniji. Dvo-

mimo, da so slovenske politične stranke dovolj zrele, da bi spregledale igro lažnih patriotov, ki so ves čas nosili v srcu izdajalske ideje. Dvomimo, da smo se jim še sposobni zoperstaviti. S čim? **Z dobro voljo in pismi bralcev?**

Za začetek preobrata potrebujemo novega zunanjega ministra, ki naj bi bil nekakšen *Übermensch* (tevtonsko detajljanje *Mougli* - Tarzana). Potem bodo zaribani odnosi z

gije ne za prvo ne za drugo varianto. Ljudem bo pa počasi tako in tako vseeno, kako jih **naplavijo** v Evropsko unijo: na splavu - ali **asimilirane** v velike narode. Če koga morda kljub vsemu zanima, zakaj padajo projekti na gladkem tanzparketu kot **domine**, mora vprašati za pojasnilo "slovenske" rimske kopune in avstrijske vole.

Rock - around - the - clock.

Milan Meden

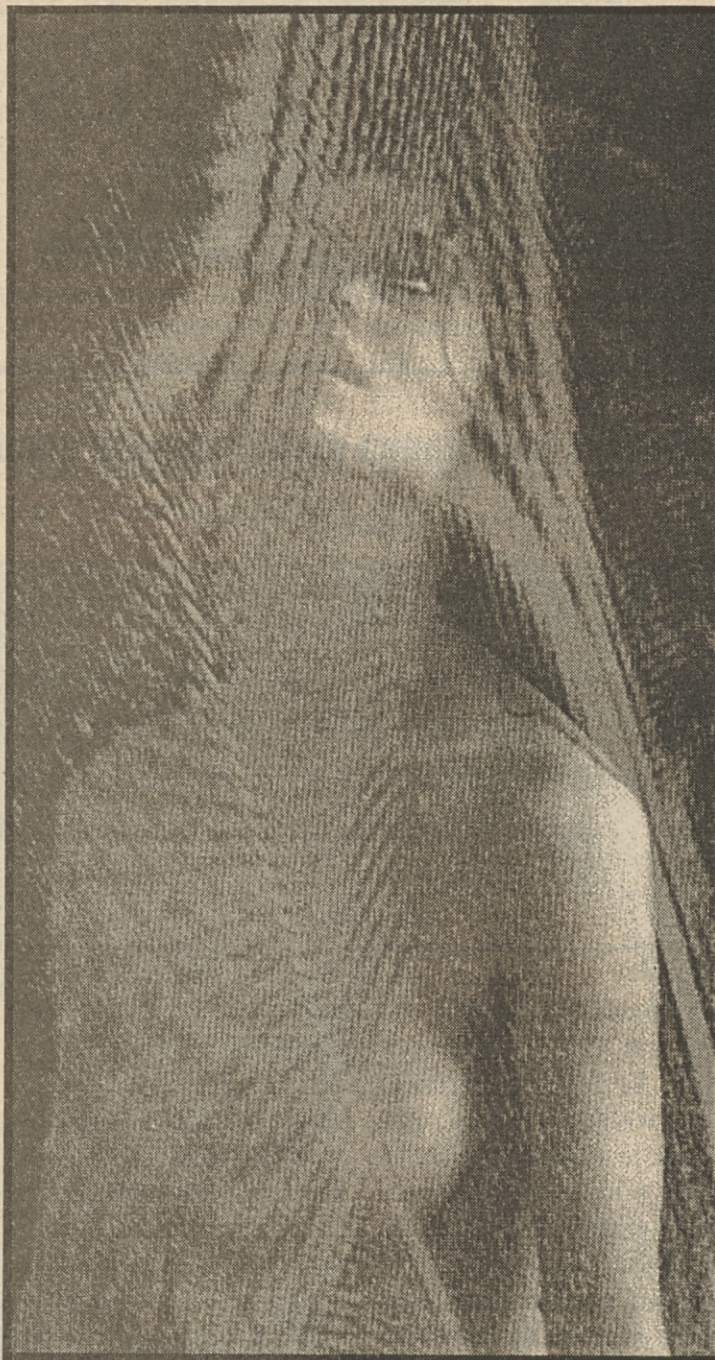
■ Mag. Konrad Kolšek: *Tako mislim* (4)

Partnerstvo za mir in Slovenija

Tisti, ki hitijo k NATO, kot da ne vidijo ali nočejo videti številnih in strateških pomanjkljivosti za državo. **Prvič**, gre za določene spremembe politike, s tem pa za odstopanje od nacionalne suverenosti, kar je že potrdil tudi predsednik Kučan. **Drugič**, prisotnost v NATO na vsak način zahteva določena usklajevanja nacionalne vojske in sprejem določenih standardov zaradi zahtevane efikasnosti in funkcionalnosti, za kar je treba zagotoviti velike izdatke za opremo, ki si jih država težko privošči. **Tretjič**, nujna je sprememba koncepta in doktrine obrambe, kar se za zdaj ne da ovrednotiti, in četrtič, kriteriji in standardi NATO varujejo prvenstveno njegov interes in ga sploh ne zanimajo majhne in nevplivne države.

Politično strokovna analiza in razprave o aktualnih vprašanjih PzM morajo vsekakor upoštevati geostrateški položaj Slovenije v svetu, v Evropi in še posebej v južni Evropi, velikost in ekonomsko moč, sociološko - demografski faktor, politično - diplomatske možnosti in vpliv, vojaški potencial in zmogljivosti, notranji kohezivni faktor, odnose s sosedi, položaj glede na Balkan, prevladujočo strategijo in doktrino v svetu, prisotnost sil na Balkanu in v Sredozemlju in vojni faktor, nove varnostne strukture ter njihov sistem vodenja in poveljevanja. V vsem tem je treba najti mesto in prostor našega koncepta in doktrine, na čemer se oblikuje tudi način

Možnosti Slovenije v PzM

organiziranja. Vsekakor se morata v tem primeru strankarska politika in interes podrediti enotnemu državnemu interesu in v tem smislu

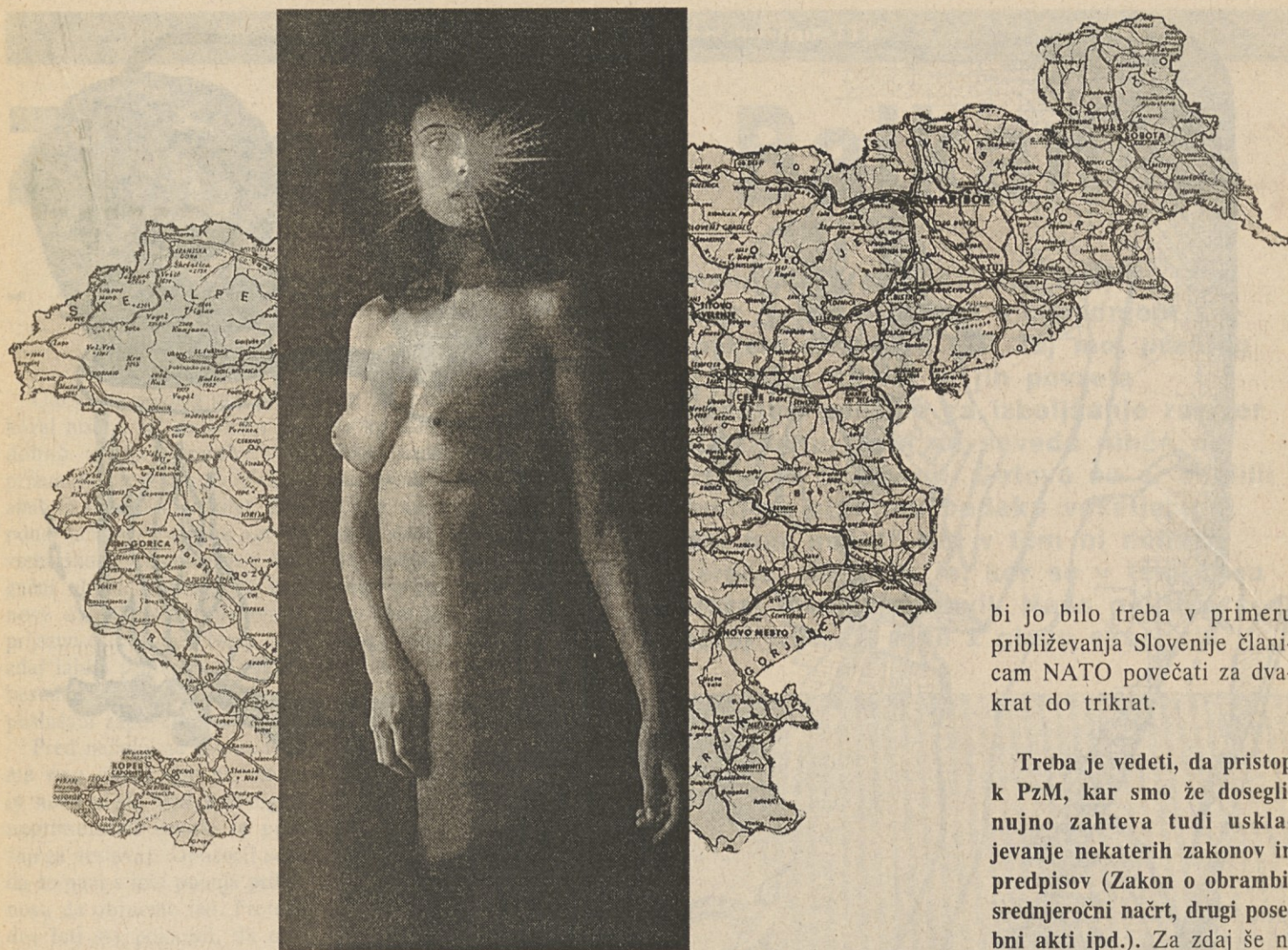
omogočiti pravo rešitev in brezpogojno podporo. V obliki sodelovanja, ki naj bi se kazala in bila predstavljena v sami vsebini programa, naj

bi se odražala tudi stopnja vezanosti države in tudi stopnja obveznosti v partnerstvu.

Prve izkušnje delovanja NATO v BiH govorijo, da so članice PzM (Rusija) ob upoštevanju obveznosti v ukrepanju solidarne, kar je razvidno iz intenzivnega političnega sodelovanja, še posebej na diplomatskem, vojaškem, pa tudi ekonomskem planu.

Možnosti Slovenije v PzM so, odvisno od zornega kota, s katerega gledamo na posamezne probleme, od sprejete politike in koncepta obrambe, relativno skromne, toda ne zanemarljive. Vse skupaj pa se odraža v odnosu države v PzM. Naša država lahko za operativne potrebe članic PzM v mirovnih akcijah ponudi v uporabo določena ozemlja v celoti ali deloma, lahko je opora za nekatere logistične (prometne) aktivnosti na kopnem, v zraku in na morju (v obalnem pasu). Ozemlje ali prostor je mogoče uporabljati za skupne vaje ali manevre, poligonske vaje, kot so na primer skupne vaje ameriških in ruskih moči na ozemlju Rusije pod imenom Mirotvorci - 94. ali "Most sodelovanja - 94" na Poljskem.

Možno je za določen čas in po dogovoru uporabljati obstoječe infrastrukture, kot so ceste, železniške proge, letališča in luke. Naš relief ponuja ugodne možnosti za uporabo določenih lokacij za vojne baze ali rejone logistike tako v miru kot v neposredni vojni nevarnosti, v času more-

bitne vojne ali v času mirov-
nih akcij v sosednjih državah.
Vsekakor je treba preana-
lizirati možnosti namenske
industrije za določene progr-
ame in konkretne potrebe,
kjer že obstajajo določene
izkušnje v zvezi z nabavo
vojaške opreme za potrebe
Unproforja. V mirovnih akci-
jah so nujno potrebna sred-
stva informiranja, RTV in
usluge PTT kapacitet. Kon-
kretno sodelovanje s posamez-
nimi skupinami ali enotami
v izvidniških misijah, zaščiti
in varovanju miru je funkcio-
nalna naloga, za katero se
pripravlja vsaka država PzM.

Višina stroškov PzM je še
posebej diskutabilna. Po novi-
narskem poročanju je vaja na
Poljskem "Most sodelovanja
- 94" v petih dneh stala 8,5

milijona USA dolarjev. Ker
se strošek enakomerno razdeli
na trinajst držav udeleženk,
pride na eno državo (v pri-
meru, da je sodelovala naša
država) 654.000 USA dolarjev.
Če si Slovenija kaj takega
lahko privoščiti, morajo odgo-
voriti pristojni. Sklep bi bil,
da so možnosti naše države
kot članice PzM relativno
skromne, verjetno omejene na
določene zadeve v južni Evro-
pi, v katero spadamo. Vedeti
je treba, kaj realno lahko
pričakujemo od PzM in tudi,
kaj smo pripravljeni prispe-
vati. V nobenem primeru pa
lastna organizacija obrambne-
ga sistema in temelj v lastni
moči in potencialih ne smeta
biti zapostavljena.

Možne obveznosti

Med številnimi opisanimi

vprašanji se nekatera nanašajo
na obveznosti. Ena od bistve-
nih obveznosti je tudi financi-
ranje vojaško politične organi-
zacije NATO kot glavne mi-
rovne sile OZN. Težko je
sedaj reči, kakšne bi bile
slovenske finančne obveznosti
v PzM. Predstavniki obrambne-
ga ministrstva (M. Gorjanc)
je v televizijski oddaji pre-
dstavil izračun, po kateri bi
PzM Slovenijo na leto stalo
milijardo ameriških dolarjev.
Mislim, da se morajo s to
številno vsi pristojni v državi
vsestransko pozabavati.

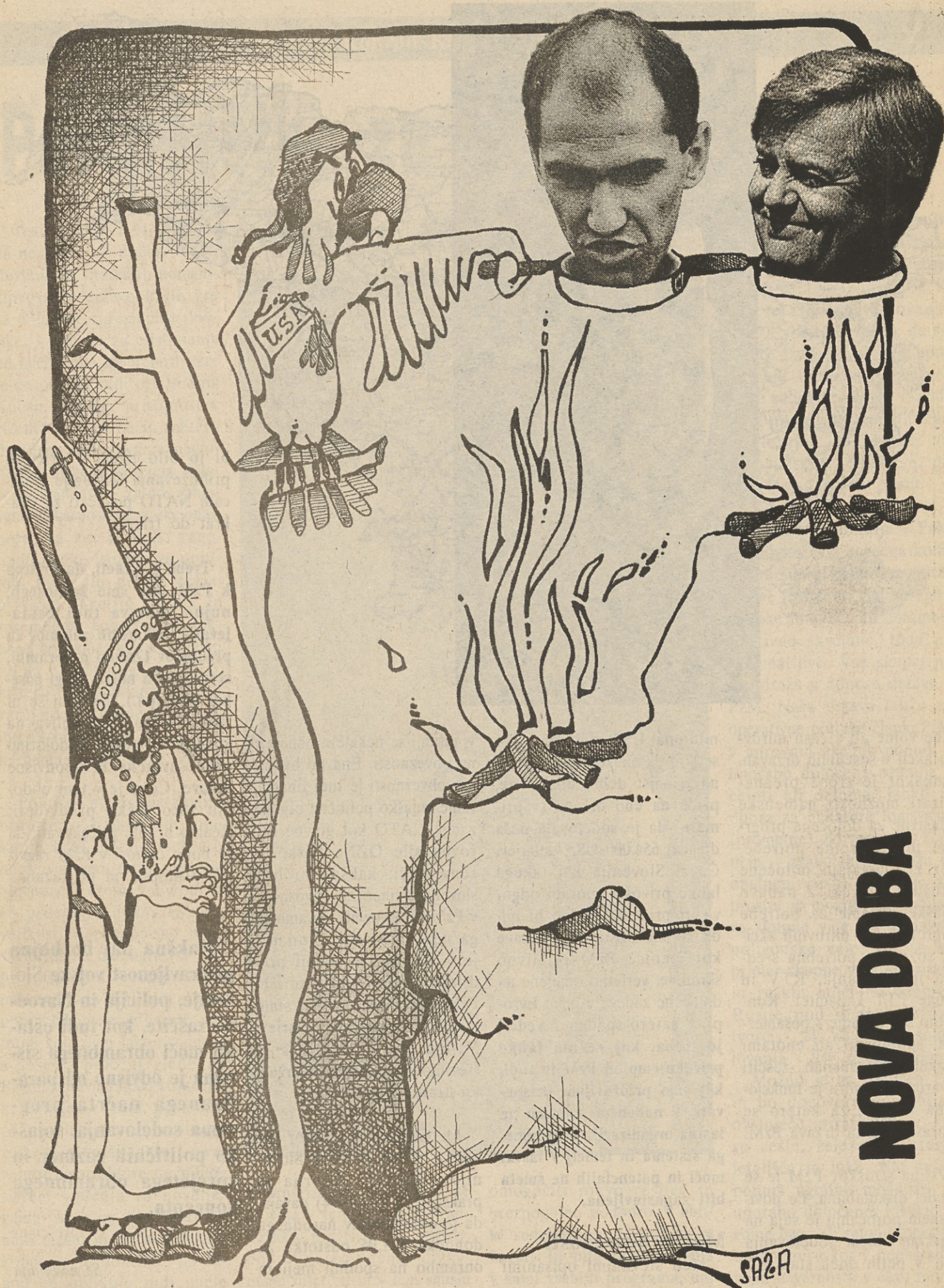
M. Gorjanc kot avtor se-
stavka "Cena za vstop Slove-
nije v NATO" (Teorija in
praksa št. 3 - 4/ 1994) navaja,
da je obremenitev narodnega
dohodka z 1,95 odstotka za
obrambo na spodnji meji in

bi jo bilo treba v primeru
približevanja Slovenije člani-
cam NATO povečati za dva-
krat do trikrat.

Treba je vedeti, da pristop
k PzM, kar smo že dosegli,
nujno zahteva tudi uskla-
jevanje nekaterih zakonov in
predpisov (Zakon o obrambi,
srednjeročni načrt, drugi pose-
bni akti ipd.). Za zdaj še ni
znano, kako PzM vpliva na
koncept, strategijo in doktrino
neke suverene in neodvisne
države. Ceno je v tem obdo-
bjju zato težko predvideti.
Realno bi bilo pričakovati, da
se bodo odnosi v PzM razvi-
jali postopno in po fazah.

**Kakšna naj bo bojna
pripravljenost vojske Slo-
venije, policije in Narod-
ne zaščite, kot tudi osta-
lih moči obrambnega sis-
tema je odvisno od para-
firanega načrta prog-
rama sodelovanja, vojaš-
ko političnih razmer in
sprejetega obrambnega
koncepta.**

Se nadaljuje

■ Stanko Batič: *Tako mislim* (1)

Zažgali smo Balkan

- skrijmo se v Evropo

Odziva na predlog tudi pričakoval nisem, saj doživljajo podobno usodo ponudbe celo priznanih moralnih, intelektualnih in vsakršnih avtoritet. Zdaj ponavljam svoj predlog, seveda vsebinsko spremenjen in v drugačni obliki. Zahvaljujoč naši novi demokratični ustavi in prijaznosti (pogumu) Nove dobe zdaj lahko prihajam z odkrito besedo na dan ter do konca poslušam zapovedi svoje vesti.

Pred nepolnima dvema letoma smo dobili nov parlament in novo vlado (žal z mnogimi neprimernimi osebki iz prejšnjega sestava). Opozoril sem, da se nam s tem ponuja priložnost, da obrnemo list. Pretekli dve leti sta pokazali, da novi sestav ni naredil nič za izboljšanje razmer na našem koncu sveta (da ne bi venomer ponavljal osovražene besede!). Nima mo več kaj čakati. Do nove priložnosti (mislim na prihodnje volitve za parlament) je še daleč. Vsak dan ugašajo dragocena enkratna življenja, izginja ljudsko imetje, uničuje se nenadomestljivo kulturno bogastvo, ki nam ga je zapustila zgodovina; trpijo izgnanci (ki pa, prosim, niso samo dve ver - ljudi tretje vere ne vidimo, to pa ne pomeni, da jih ni).

Skrajni čas je, da se lotimo česa učinkovitega.

Zdaj imamo po nekaj letih vnovič priložnost spremljati na TVS - 1 ameriško nadaljevanko SEVER IN JUG. Prvič nam morda ni bila preveč zanimiva. Zdaj pa je zelo, prav aktualna je. Neverjetno število vzporednic se da potegniti v vsakem pogledu. Tudi družinske tragedije so si zelo podobne. **Slovenija je Južna Karolina Jugoslavije.**

Če ne prej, čez sto let bodo lahko tudi pri nas posneli podobno nadaljevanko. Morda pod naslovom Razpad Jugoslavije.

Da ne bom presplošen, naj zdaj sledi nekaj konkretnega navajanja. Ker se na gospodarstvo bolj malo spoznam, se mu bom izogibal in obravnaval druga vprašanja.

Kmalu bosta pretekli dve leti, odkar je bil objavljen v osrednjem slovenskem dnevniku (PP 29) moj predlog za korake, ki naj bi jih povzela slovenska politika za izboljšanje razmer na Balkanu. Zanj se seveda nihče od pristojnih ni zmenil. Gotovo so si mislili: "Pustimo staremu bedaku veselje, naj piše, kar hoče!" No, v tem ni nobene nesreče. Nesreča je, ker se v tem času položaj ni nič popravil. Naša politika še naprej trmasto rine z glavo skozi zid.

Sprechen Sie JODL, JODL, JODL...

Prosim DZ in vlado RS, da naloži bodočemu zunanjemu ministru, naj zamrzne vsaka velika pogajanja z zahodnimi sosedi. S prijaznim obnašanjem ohranjajmo dobre odnose z njimi. V EU se nam naj ne mudi, zato nam ni potrebno nikakršno "na pete na glavo" barantanje z Italijani. Nobene potrebe ni, da se od njih pustimo izsiljevati. Na surov način smo pretrgali odnose z jugo-

vzhodnimi sosedi, zdaj pa "hitimo izročati svojo še toplo suverenost v Bruselj" (Ermin Kržičnik, Delo - SP, 8. 10.). Nekaterim starim zahodnim državam se v EU prav nič ne mudi. Junija 1991 smo se igrali z vžigalicami ob sodu smodnika. Zažgali smo Balkan, zdaj bi pa radi hitro ušli v Evropo. Ne vem, če bo tako šlo!

Obstaja pregovor in morda

bo kdo užaljen, ko ga bom omenil: "Če si ubil psa, ga še odveleci!" S tem želim opozoriti samo na to, da se ne moremo obnašati, kot da se to nas nič ne tiče. Na Balkanu je naš Rodos, tukaj se izkažimo (namigujem na starogrškega skakača -bahača)! Tukaj imamo priložnost, da naredimo sprejemni izpit za Evropo. Če ima Evropa z nami poštene namene, naj

takega od nas tudi zahteva. - Mislim, da je zdaj najbolj nujno, da začnemo urejati odnose s svojimi nekdanjimi partnerji, s katerimi smo 70 let živeli v Jugoslaviji. Najprej z najbližjimi - s Hrvati.

Ko bodo odnosi med nami tako kot treba, bodo izginili vsi mejni problemi. Letos za Novo leto sem opozoril v Delu, kako lepo je HTV - 1 voščila. "Imejmo se radi vsi na svetu, pa bo ves svet naš", je bilo slišati. Takih besed bi se morala naučiti naša propaganda, pa ne bi bilo nikjer več političnih problemov in življenje bi nam bilo vsem lažje. - Če tega še nismo storili, naredimo to nemudoma - opravimo se jim za "papirnato okupacijo". Napaka je prav gotovo poraz. Pri tem pa je nespoznana napaka še hujša. Veličina človeka se kaže tudi v tem, kako prenaša poraz. To velja tudi za državo. - Če bodo naši odnosi s Hrvati zares dobri (ne pa samo deklarativno), lahko pričakujemo, da bodo sprejeli tudi kak naš dober nasvet. Zelo urno so nam sledili, ko je šlo za secesijo, morda bodo dovzetni, ko bo šlo za kaj bolj ustvarjalnega. S tem mislim na njihovo popolnoma nepotrebno usodno napako takoj, ko je prišla na oblast Tudjmanova ekipa. Zakaj je bilo treba jemati hrvaškemu Srbom državotvorni (konstituitivni) položaj? To ni bil privilegij, kot tudi ni privilegij, če priznamo peščici Italijanov in Madžarov v Sloveniji položaj manjšine.

Pravic ne gre nikjer jemati ali manjšati, te je treba večati ali pa vsaj ohranjati, seveda obenem z obveznostmi in odgovornostmi. Vzroki za vojno na Hrvaškem in pozneje v BiH so bili v napačnih potezih peresa, ne pa v hlodih po cestah in v posameznih streljih. Strelja se zaradi sporov povsod po svetu, pa to ne povzroča vojne. Hlodi na Hrvaškem avgusta 1990 so povedali, da so Srbi zaskrbljeni za svojo usodo. Samo štiri leta so živeli v hrvaški državi (med drugo svetovno vojno) in to so bila njihova najbolj bridka leta v vsej zgodovini. Tudjman, ko je prišel na oblast, namesto da

bi se opravičil v imenu hrvaškega naroda (kljub temu, da je to bil ustaški greh), je srbske žrtve minimaliziral in s tem še bolj izgubil njihovo zaupanje. - Vojni požar je na Hrvaško prinesla iskra s slovenske strani. Zaostriili pa so jo nasveti naših vojaških "strokovnjakov".

Le-ti so prenašali tja slovenske vojaške "izkušnje" in to predvsem blokiranje vojašnic (beri: jemanje mladim vojakom osnovnih sredstev za življenje - le zrak so jim pustili, kar je vse oživljanje krutih srednjeveških metod) in prakso kršenja premirja (beri: nedržanje besede).

Izkušenj z etničnim čiščenjem nismo mogli posredovati, ker avtohtonih južnih etnij pri nas ni (razen nekaj vasi v Beli krajini, kjer se prebivalstvo, čeprav pravoslavne vere ne čuti več Srbe), so samo "začasni" prebivalci z juga. Iz strahu pred represalijami se je skušalo bežati v vojnah vedno in povsod. Najbolj krute so državljske in verske vojne. Žal daje vojna tudi veliko priložnost za različna patološka nagnjenja (večkrat globoko podzavestna), odtod toliko nasilja, mučenj, posilstev ipd. Težko to v vojnih razmerah ostane pod nadzorstvom. Tega ne zmorejo niti najbolj civilizirane države v miru. - Tudjmanu je treba posredovati, da (če ima količkaj pameti v glavi) ne poskuša s silo vračati "zasedenih" ozemelj. Narekuje sem uporabil zato, ker to niso zasedena ozemlja, temveč že zdavnaj s Srbi naseljena. Ljudje in narodi so se vedno selili. Vsakršne potrebe in tegobe so jih k temu naganjale. Od navadnih ekonomskih do najbolj krutih - vojnih. In če smo si po Adamu vsi v "žlahti" in če naseljujemo zaradi vsakršnega napredka (žal tudi "napredka") ta naš vedno manjši planet, kjer smo vsi odvisni od vseh (tukaj mislim na ekologijo, ki opozarja, da z naravo nihče ne more početi, kar se mu zljubi), **potem v tem smislu ni nihče nikomur gost.** Vsi smo le skupni gosti planeta, na katerem smo se rodili. Dober gost pa ne dela škode svojemu gostitelju. Tega bi se vsi nacionalisti morali

zavedati. - Mislim, da Tudjman lahko dobi "zasedena" ozemlja na miren način. Seveda ne čez noč. Opraviti mora le popravni

kafri imamo kaj skupnega, saj so vendar ljudje. **Le zmeniti se moramo, kaj bomo v ta jedra sprejeli.**

Jožef Školjč

izpit. "Svojim" Srbom (ima jih več kot tisti v Kninu!) naj vrne, kar jim je vzel - pravice, o katerih je bil prej govor. Poleg tega popolna avtonomija (ampak ne samo za dve občini) in pravica do nepreglasovanosti (te nimajo Srbi v BiH, odtod tam težave). Ko bodo v Kninu videli, da to nekako deluje, se bodo morda omehčali.

Jugoslaviji oziroma Srbom se, med drugim, pri nas očitata dva velika greha: stališče, da je Srbija povsod, kjer so srbski grobovi. To si je izmislil kakšen literat, ki se ga ne sme razumeti dobesedno - zanj velja pesniška svoboda. S tem v zvezi je tudi memorandum SAZU (neprevedeno SANU - ker gre za Srbe). Mimogrede, Slovenci smo zapisali veliko hujše memorandum, vendar o tem kaj več kdaj drugič. Ta sestavek le ne sme biti predolg. Samo to bi pa le pripomnil, da je memorandum ideja, ki nikogar **ne obvezuje.** Drugi greh so bila skupna jedra (oziroma poskus, da do njih pride), v kar se še vedno marsikdo rad zaleti, čeprav niti ne ve, za kaj sploh gre. Predvsem to ni zraslo na srbskem zelniku, temveč na hrvaškem (Stipe Šušar je Hrvat). Skupna jedra sama po sebi niso nič slabega. Tudi s Culu-

Prosim g. novoizbranega predsednika DZ, da ne sklicuje več nočnih sej, oziroma da pravčasno prekine delo DZ, da se ne bo zavleklo v noč. Od nočnega sejanja ni sreče. Raje manj zakonov, pa tistih dobrih. Truden in zaspan voznik lahko povzroči hudo nesrečo. "Papirnata okupacija" je huda nesreča ali pa vsaj sramota za nas. Besedo je treba držati, zadev preudicirati ne smemo. Hrvaške napake ne opravičujejo naših. - Ko se človek oženi, mu navadno iščejo vse mogoče dejanske in namišljene slabosti. Še zlasti je to veljalo nekdanj za kmečke neveste. G. Školjč se je nedavno "oženi" z novo visoko funkcijo. Nezadovoljneži in zavistneži mu tudi zdaj še vedno očitajo njegovo ravnanje junija 1991. Spominjam se, da je nekoč na omembo svoje previdnosti odgovoril: "Če bi takrat vedel tisto, kar zdaj vem, bi bil še bolj previden." Če ga bodo še kaj "masirali" v tem smislu, mu svetujem, da ponovi ta odgovor. Verjetno so ga že vsi pozabili, saj bi ga sicer vsaj v tem pogledu pustili na miru.

Foto: arhiv Nove dobe

Prihodnjič: Odgovornosti Milana Kučana in ostalih užaloščenih

Je prišel Jugoslovan in
je dal Avstrijca na čevelj,
**pod goro,
pod to goro zeleno...**

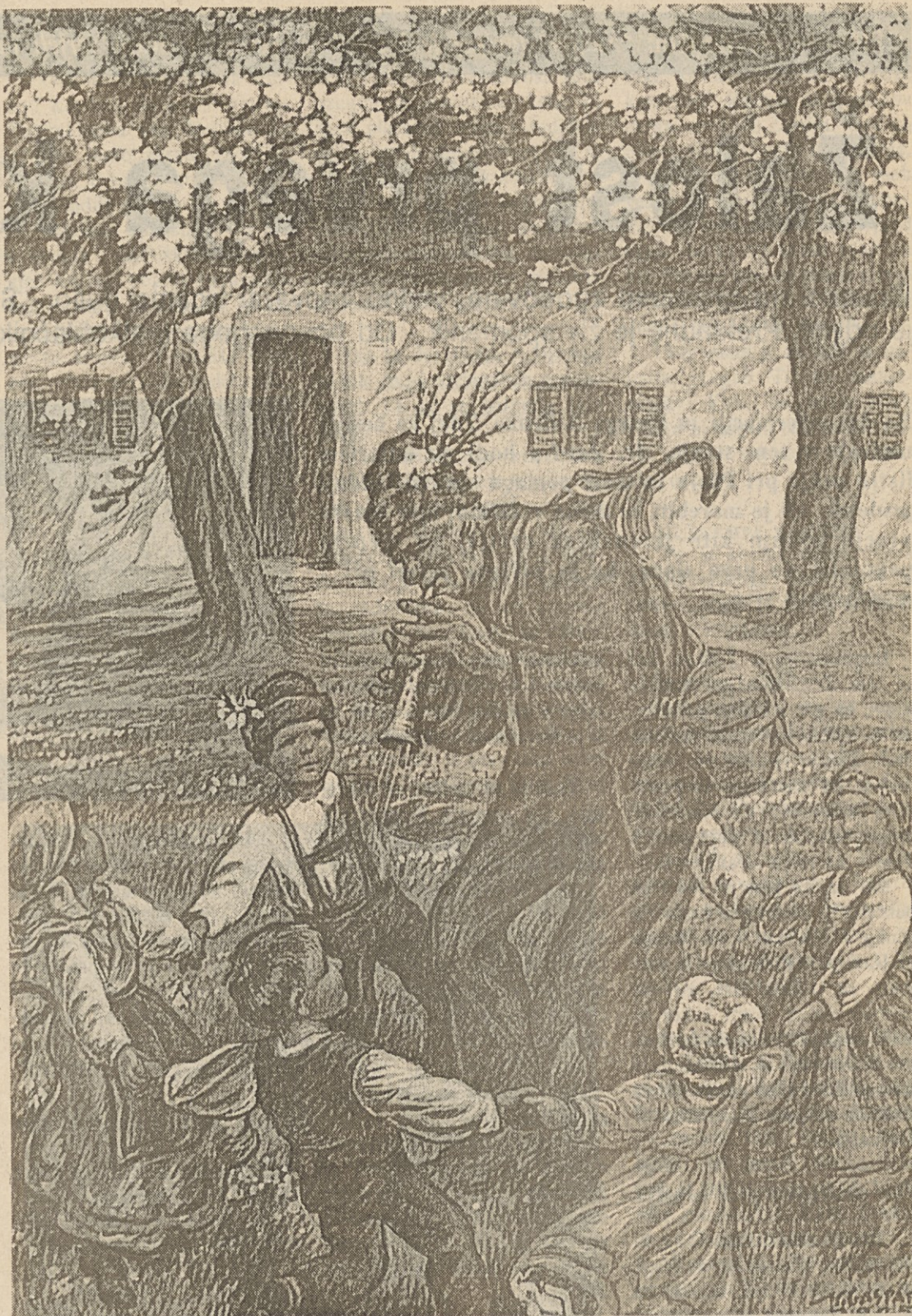
Je prišel fašist in spodil
rojalista, fašist rojalista,
rojalist kajzerista,
**pod goro,
pod to goro zeleno...**

Je prišel komunist in
spodil fašista, komunist
fašista, fašist rojalista,
rojalist kajzerista,
**pod goro,
pod to goro zeleno...**

Je prišel demokrat in
spodil komunista, demo-
krat komunista, komunist
fašista, fašist rojalista,
rojalist kajzerista,
**pod goro,
pod to goro zeleno...**

Je prišel mednarodni ka-
pital in spodil demo-
krata, kapital demokrata,
demokrat komunista, ko-
munist fašista, fašist roja-
lista, rojalist kajzerista,
**pod goro,
pod to goro zeleno...**

Je prišla kuga in pobrala
kapitalista, kuga kapitali-
sta, kapitalist demokrata,
demokrat komunista, ko-
munist fašista, fašist roja-
lista, rojalist kajzerista,
**pod goro,
pod to goro zeleno...**

**Pod goro,
pod to goro zeleno**

Dr. Franc Žerdin: "Našim staršem je bilo lepše, ker so v nekaj verjeli in zato so bili srečni..."

Žalost prvega knapa

Slovenci ne priznamo zgodovine, vedno znova si trgamo dušo - Strah pred potujčenjem je odveč, Prekmurje je živ spomenik - Od bosonovega kratkohlavnika do doktorja znanosti

Na dan reformacije in svetega Bolfenka. Zdaj ko besede umirajo v tem stroju, dr. Žerdin hodi po odmrlem listju nekje pri Ptuj in tašči pomaga spraviti zadnji pridelek. Ali je morebiti že doma v Žižkih, kjer ženske nesejo zadnjo kito jesenskega cvetja, da trepeta pokojnim do prve slane, ko jo prižene mrzel piš z madžarskih step.

Bogdanovim iz Žižkov, kot se tem Žerdinom po domače pravi, ne gre v celem pritrditi, da so tipična slovenska družina. Stari Žerdin je znal vse, ezermešter, od tesarskega do postavitve nabijance ali cimprače, najpogostejših in najtoplejših domov na obeh straneh Mure.

Bili naj bi kmetje. Na treh hektarih in poldrugem oralu vse zemlje z močvaro vred. Mnogo za Ravensko Prekmurje in premalo za trinajst ust, kot bo pozneje videti. Kajti kakor so mati drugega za drugim pošiljali peš v osnovno in s kolesom v srednjo šolo, tako so starejši že zdavnaj odhajali čez Muro. V Slovenijo.

Vse praznike pod zemljo

"Zakaj naša družina ne bi bila tipična? Zaradi števila otrok ali siromaštva? Ne, mislim na tipičnost Slovenca za preživetje."

Tudi to ni tipično za Slovence. Za Slovence naj bi bilo tipično to, da tri generacije gradijo, četrta pa podira. Da so ob enakem številu otrok trikrat, petkrat večje kmetije, kot je vaša, propadle.

"Pri nas bi to bilo malo verjetno. V družini je bil vzpostavljen in vzdrževan strogi red. Tako je bilo, denimo, vsem

otrokom jasno dano šolanje v osnovni šoli, s skupnimi močmi šolanje v srednji šoli, naprej pa si je moral vsak poskrbeti sam..."

Tudi to ni tipično za Slovenijo. Od enajstih Bogdanovih otrok ima danes šest visokošolsko izobrazbo...

"Ko sem končal osnovno šolo, mi je umrl oče. Toda že takrat je bilo dogovorjeno in to drži še danes, da mora vsak, ki je pri kruhu, pomagati mlajšim ali potrebnim. Dva odstotka od plače vsak mesec, vse leto..."

To spominja na Žide in pozneje Albance...

"Morebiti, pri nas je to od nekdaj. Cilka, učiteljica, je prevzela očetovo mesto, po materini smrti pa še njeno in ga ima še danes. Je namreč dosmrtna predsednica sveta družine."

Ali nekdanja družina še obstoja ne glede na smrt staršev in dejstvo, da imajo vsi otroci vsak svojo družino, da je doma ostala samo vaša sestra.

"Obstoja. Sestra, ki ima kmetijo in nekdanji dom, nas gosti. Ob dnevu mrtvih. Preko petdeset nas je že..."

Vi niste ubrali koraka v Soboto in tamkajšnje srednje šole...

"Ne. Rudarska šola v Velenju je ponujala šolo in internat zastoj, pa še obleko in čevlje povrhu... Ne morete si misliti, kolikšno bogastvo, kajti štipendija ti je ostala. In potem še možnost, da si kaj zaslužiš zraven. Vse proste dni in praznike sem bil pod zemljo, z ramo ob rami na čelu, z rudarji..."

Od kopača do direktorja

Oprostite, baje stanujete v rudniškem stanovanju...

"Z ženo sva ga odkupila. Zdaj ugotavlja da je premajhno."

Vaša žena je zdravnik... "Otroška zdravnica..."

Hči nekdanjega direktorja Nebotičnika in Šestice v Ljubljani...

"Srešova, rojena sicer na Ptuj, Srešova iz Bratonec."

In nimata hiše?

"Za hišo ni bilo časa."

In ne vikenda?

"Niti vikenda."

Vozite se v hyundaju...

"Zdaj lantri, prej ponyju..."

In se ne vozite v rudniškem, velikem mercedesu?

"Ne, tisti je iz Gorenja."

In ste direktor premogovnika, iz katerega na leto 4.113 rudarjev izkoplje okrog štiri milijone ton premoga...

"Ni 4.113 rudarjev, temveč pri rudniku lignita v Velenju vseh zaposlenih. In ne izkopljemo štiri milijone ton premoga več... Zakaj je to bistveno?"

Najprej zato, ker ima danes že vsak Slovenec večji mercedes, pa čeravno ni doktor znanosti, temveč navaden kramar, torej spet niste tipičen Slovenec, in naposled zato, ker, kot sami pravite, vaša družina šteje 4.113 knapov desetih različnih narodnosti in vendar ni slišati, da bi se kregali med sabo, kot je to zdaj naš slovenski vsakdan...

"No, družina je res velika, vendar je treba povedati, da ni tako pisana, če vemo, da sta pri rudniku le po en Madžar

in en Rom, trije Makedonci, trinajst Albancev, 20 Jugoslovanov, 59 je še vedno neopredeljenih, 220 Srbov, 360 Hrvatov in 440 Muslimanov."

Letos je leto družine, kaj vam to pomeni?

"Nič, ker gre za navadno politično parolo. V čem se to leto razlikuje? V manj razvezah, manj nesrečnih, manj pobitih, manj samomorihi? Ali po tem, da damo silne denarje za nek bleščeč shod, na katerem se pojavijo sama znana imena, ki se sicer tudi druge krati vedno pojavljajo, ali morebiti po tem, da je dobilo toliko in toliko potrebnih končno svoj dom..."

Ne, hvala. Družina je družina ali je ni. Skozi vse človeštvo se je obdržala edino z ljubeznijo, razumevanjem, odpuščanjem, s politiko nikoli. Enako velja za dan žena ali materinski dan. Tu gre za institucijo spodbujanja neke vrednosti, ki so, v kar verjamem, v tej družbi zane-marjene."

Zakaj Velenje nima duše

Od tistega dne, ko ste pred 29 leti zapustili svet ob Muri, ste se udomili v Velenju in prehodili za nekatere nikoli možno pot od navadnega kopača do generalnega direktorja, prvega med prvimi, opravili magisterij in doktorat, bili habilitirani za profesorja in docenta na univerzi...

"Po končanem študiju sem se vrnil v jamo, kjer nas je čakalo ogromno dela. Celotna dolžina odkopne fronte je bila ročna. Kljub velikemu številu v jami zaposlenih rudarjev in odkopov so bili rezultati tega težaškega dela skromni. Zato smo začeli spreminjati koncept odpiranja odkopnih etaž in podpiranja jamskih prog. Začeli smo uvajati mehanizirane odkope in krčiti število odkopov. Učinki so bili nad pričakovanji, ob nenehnem zmanjševanju v jami zaposlenih rudarjev smo povečevali izkope, zmanjševali stroške in presegli evropske norme..."

Vi ste vse svoje življenje posvetili rudniku, Velenju. Kljub

temu Velenje ni bilo nikoli hvaležno rudarjem...

"Odkod ta bogokletna trditev? Kot tudi, da je bilo Velenje Potemkinova vas. Velenje je, kar je, samo zaradi rudnika. Kdo pa je vse to gradil, izgradil? Hodili ste po svetu, tudi po nekdanji Jugoslaviji in bili v drugih "rudniških" mestih, kjer so bili pogoji rudarjenja mnogo lažji in cenejši, in kaj so ti rudniki dali svojemu kraju, mestu, okolici? Rudniške kolonije, resda nekoliko sodobnejše, vendar kolonije... Ali bi bilo Gorenje, če ne bi bilo rudnika in dveh treh mož v Velenju, ki so točno vedeli, kaj hočejo in to tudi dosegli..."

Odkod potem očitek, da Velenje nima duše?

"Zaradi prehitre rasti in nesposobnosti, tudi nepripravljenosti, da bi ob tako hitrem naraščanju prebivalstva v mestu vgradili vse potrebno za druženje, sprejemanje in spoštovanje drugih navad, kulture in nenazadnje tudi vere."

Ali mislite, da imajo novozgrajene stanovanjske soseske v drugih mestih, v Ljubljani, Mariboru, da ne govorim o Kopru ali Jesenicah, dušo?

Staroselci so svoje življenje gradili na individualnosti in s tem vsilili to zasebnost tudi drugim. Z energetske krizo in slabo plačanim delom v rudnikih so ti morali zaposlovati vse, ki so v jamo še sploh hoteli. Slovencev ni bilo, zato so podobne težave doživljali tudi drugi, vsa naša industrijska mesta, ne samo rudniki. Prišlo je do mešanja nacionalnosti, kulture..."

Vsa ta desetletja v Velenju ni bilo čutiti nacionalnih nestrpnosti. Ta so se pojavila šele zdaj...

"Pri rudniku tega nismo nikoli občutili ali pa sem bil jaz vsa leta slep in gluhi, torej sem slab direktor. Hočem reči, da ob odkopnem čelu nisi nikoli vprašal, kdo je kdo, temveč kakšen je sodelavec. In po pravici povedano, tam spodaj ni važno, kakšne barve ali vere si, kakšne narodnosti temveč ali si dober ali slab, tovariš ali kamerad... Verjemite mi, da so dobri in slabi Slovenci in prav tako dobri in slabi Hrvati ali Srbi. Med

tisto pregovorno tovarištvo?

"Nikamor. Gre za posameznike, ki niso nikoli bili tovariši, kameradi. Rudnik ni Žerdinov in ga ne vodi Žerdin. Gre za ekipo, timsko delo in vodenje, gre za štiri tisoč ljudi z vseh vetrov, ki živijo in delajo skupaj. Politika in stranke ostajajo pred vrati, če je to komu všeč ali ne. Ostane pač na drugi strani rudniške ograje. Ti si ali pa nisi dober delavec in tovariš."

Tudi mene je začudil ta nenadni prepad. To, po osamosvojitvi. Kaže, da partija kljub vsemu ni uspela teh stvari izločiti, da so v nekaterih te frustracije ostale."

Ali je vzrok v cerkvi?

"To je komaj verjeti. Vera ni nič slabega. Ideologija ni rešitev, tembolj ne, če se spremeni v diktaturo..."

Vi niste verni?

"Razmišljam, da so moji starši imeli prav, ker so v nekaj verjeli in bili zato srečni. Kdo ima namreč pravico vzeti ljudem srečo? Potrebno bo mnogo časa, mnogo generacij bo trpelo, ker so izgubile vero. Vero v ideale, v katere so verjele in o katerih sanjale, na koncu pa jim je ostal spet samo Bog v cerkvi in ne oni, ki so ga nosili v sebi, družini, prijateljih."

Ko bom to prepisoval, boste vi v Žižkih, v Prekmurju, na shodu vseh Bogdanovih. Tudi Prekmurje več ni isto, skregani so zaradi vere, jezika, cest, občin, celo zaradi Mure... Žena vam je povila dvoje otrok, ki sta zdaj gimnazijca. Kako onadva in vi gledate na te stvari?

"Normalno. Ne verjamem namreč, da bi bilo vse skregano. Vsi skregani. Gre pač za različna gledanja, ki pa na koncu koncev vodijo naprej. Kot rečeno, je nas zdaj že več kot petdeset, vendar eno ostaja isto: družina, ljubezen, tovarištvo. Življenje in smrt. Zato živi prižigamo sveče mrtvim, kajti ni je večje tragedije, kot biti živ in v sebi mrtev..."

rudarji ne moreš blefirati, si ali pa nisi njihov, kamerad..."

Zakaj potem zdaj iznenada nacionalizmi, kam je izginilo

Janez Sever
Slike: LucaS

Železarska razglednica: Štore

Nepotrebna žrtev

“Najprej so zaprli plavž, nato še tovarno traktorjev. Potem pa kar lepo po vrsti. Dobro, da še sploh kaj obratuje. Tisto, kar je ustvarilo več generacij, je šlo k vragu v par letih. In rečem vam, da to nima zveze z dobrim ali slabim poslovanjem, ampak s politiko.” Tako bi vam odgovoril marsikateri brezposelni železar, če bi ga povprašali o usodi Štor. Našli bi se tudi takšni, ki bi vam povedali še kaj več, v drugačnem, precej sočnejšem žargonu. Nič čudnega, saj še marsikdo pomni boljše čase ter kasnejše prve temačne napovedi, ko so iz takratnega SOZDA Železarn še prihajala zagotovila, da bo Ljubljana Štoram stala ob strani na vekomaj veke, če se bodo le držali njihove sanacijske politike.

Železarna Štore je kot najmanjša izmed treh velikih metalurških kompleksov v Sloveniji v času največje ekspanzije skorajda prilezla do številke štiri tisoč zaposlenih. Res je, da je bilo to število tudi posledica prezaposlovanja in preobsežne režije, toda za to boleznijo so brez izjeme boleli vsi takratni

socialistični giganti. Štorskim železarjem, predvsem tistim bivšim, ne gre v glavo, kako to, da je usoda položila roko prav na njihovo tovarno. V njej so našli zaposlitev ljudje iz celjske kotline, Kozjanskega in še od dlje. Ko se je v drugi polovici osemdesetih začelo govoriti o racionalizaciji in zmanjševanju

števila delovnih mest, so se ljudje strinjali, da je to nemara res potrebno, nihče pa si ni mislil, da bo le nekaj let kasneje v teh istih obratih zaposleno le še dobrih tisoč ljudi. Nihče tudi ni pričakoval, da bo treba zapreti toliko obratov.

Pa jih je bilo in težko boste našli koga, ki bi vam dejal, da vse skupaj nima nič opraviti s politiko. Tudi s socialno. Splošno prepričanje je namreč, da Jesenice ali Ravne predstavljajo veliko večjo grožnjo socialnemu miru v Sloveniji kot Štore. In da bi bila štorska železarna danes lahko uspešna firma. Pa ni, čeprav se v Štorah močno trudijo, da bi peči ostale prižgane. Tudi z zasebnimi investicijami. Toda prihodnosti ne more nihče napovedati.

Čeprav se delavcem, ki danes denarna nadomestila in borne socialne podpore krpa jo s priložnostnimi deli, vse bolj doz-

deva, da je bila prihodnost Štor napovedana že pred leti. In da so bile Štore žrtvovane, čeprav bi se jih nemara dalo rešiti, svetovni krizi v železarstvu navkljub.

Štore ležijo štiri kilometre vzhodno od Celja, delijo pa se na stari del, ki leži ob železnici in potoku Voglajna, ter na naselje Lipa, ki je po drugi svetovni vojni zraslo na hribu ob levem bregu potoka. Kot nekakšna rdeča nit stojijo skozi kraj objekti železarne, ki je kljub svojemu metalurško umazanemu videzu skozi leta dajala občutek varnosti, saj je nudila kruh tisočem zaposlenih v njej. Štore so živele z in za železarno, ki je spodbujala športna društva in klube, skrbela za infrastrukturo in družabno življenje. Slednje je bilo še pred dvema desetletjema zelo povezano in zdelo se je, da bo tako tudi v naprej. Toda sčasoma je morala velikanka poklekniti. Ljudje so v iskanju za novimi službami odšli drugam, namesto njih so prišli drugi in tako naprej. Kraj se je spremenil in z njim ljudje.

Tistim, ki so ostali, so v spomin na boljše čase ostali osnovna in metalurška šola, telovadnica, kegljišče, nogometni stadion, košarkaško in rokometno igrišče, teren za tenis, kulturni, zdravstveni in gasilski dom ter - železarna. Nekatere stvari pa se še niso spremenile. Ob prvem maju se na kresu, ki ga postavijo mladinci in gasilci, zberejo domačini in rečejo besedo ali dve. Mlaj še vedno postavijo na isto mesto in ognju, ki zagori, še vedno rečejo “vojgi”. Prav tako kot železarni še vedno rečejo samo “fabrika”, o sebi pa ne govorijo

Železarska razglednica: Štore

kot o Štorjanih, temveč Štorovčanih.

Nekateri domačini še pričakujejo, da bo kraj spet zaživel kot nekoč, čeprav nihče ne verjame, da s pomočjo železarne. O krivdi za takšno stanje se nihče več ne prepira. Prav tako kot je po bifejih vse manj debat o politiki. Obljubljali so rdeči, obljubljali črni, ko pa je bilo volitev konec, so na Štore pozabili. Tiste, ki niso, bi lahko prešteli na prste. Zato se o politiki v Štorah ne govori pogosto. Potem že raje o nogometu. Če kdo koga brčne, mora sodnik zapiskati. In če je prekršek še posebej grob in nešporten, lahko igralec dobi rdeči karton. V našem gospodarstvu je seveda drugače.

Vasja Ocvirk

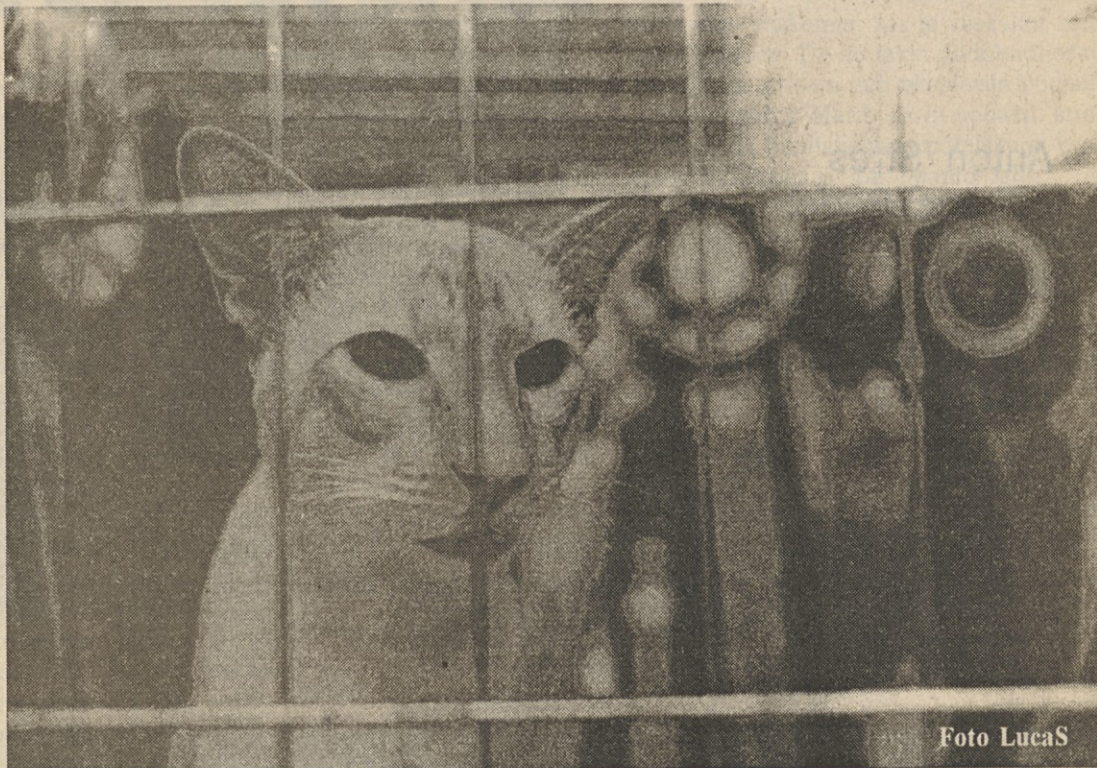

Foto LucaS

Laislav Kaluža, predsednik območne ZSSS:

“Štore so uničili na račun ostalih dveh železarn”

Kakšno je vaše stališče glede štorske železarne?

“Železarstvo v Sloveniji ima veliko opraviti z visoko politiko. Štore so njena žrtev. Najbolj drastični posegi so se dogajali prav v Štorah. Razumljivo je, da je bila sanacija oziroma prestrukturiranje potrebno, saj je železarstvo po vsem svetu v krizi, vendar so v primeru Slovenskih železarn od leta 1991 pa do danes prav Štore nosile največjo žrtev. V Štorah je bilo odpuščenih največ delavcev, nekatere programe bi lahko ohranili z malo dobre volje in podpore s strani holdinga. Tudi livar-

ne ni bilo treba dati v stečaj. Zaradi ohranjanja čim večjega števila delovnih mest na drugih lokacijah je breme pristalo na Štorah. Prisotni so pokazatelji, da je obstajala celo težnja, ki verjetno še obstaja, da se Štore tudi dokončno likvidirajo.”

Kaj bo potlej s Štorami?

“Štore niso poseben problem znotraj slovenskega železarstva. Ocenjujemo, da bo podobno kot v ostalih panogah. Železarstvo je zdaj vzela pod okrilje država, ki bo morala znotraj tega področja ohraniti produktivna delovna mesta, torej tista, ki zagotavljajo proizvodnjo in plas-

man na trgih. Štore bi morale znotraj koncerna in s strani vlade imeti enak položaj kot ga imajo ostale železarne. Če bi bil ta pogoj izpolnjen, bi rezultati kmalu pokazali, kako naprej.”

V zelo kratkem obdobju se je število zaposlenih drastično zmanjšalo.

“Popolnoma jasno je, da je bila rentabilna proizvodnja s takratnim številom zaposlenih nemogoča. Toda marsikatero delovno mesto bi bili lahko ohranili. V sindikatu smo že enkrat javno izjavili, da se naj v okviru celotnega koncerna, torej na Jesenicah, Ravnah in v Štorah, vzame pod lupo vsako delovno mesto in se ga enakopravno obravnava v smislu rentabilnosti. Ne pa, da se ukinjajo delovna mesta, kjer obstaja možnost proizvodnje, zato da se lahko ohranjajo nekje drugje, kjer tega ni. To naj bo odločitev

stroke in ne politike. V primeru slovenskega železarstva pa je šlo predvsem za politične odločitve.”

Končno ne gre le za številke, temveč za človeške usode...

“Gotovi smo, da je vsako ukinjanje delovnih mest dražje kot sanacija in prestrukturiranje, zato bi morala biti država bolj pripravljena za reševanje teh težav po tej poti že zaradi finančnega aspekta, če ji že do humanega ni. Gre namreč za več kot le ukinitve delovnih mest. Gre za ukinjanje znanja, ki za sabo potegne hujše posledice, kot si lahko mislimo na prvi pogled. To je vsekakor dražje od pomoči pri prestrukturiranju panoge in ohranitvi produktivnih delovnih mest.”

Vasja Ocvirk

Anton Stres
- Franc Rode:

Kriterij krščanstva v pluralistični družbi, 1977

Anton Stres

Pluralizem – značilnost našega časa

Tudi če nismo sociologi, opažamo kako globoko in široko se spreminja družbeno in zasebnikovo življenje pri nas in po vsani svetu. Imamo vtis, da nekaj izginja in nastaja novo. Sociologija kot veda o družbi, njenih sestavnih, organizaciji in spremembah, pa skuša ta pojav razčleniti, podrobneje opredeliti in opisati, poiskati njegove vzroke in jasneje določiti njegov smisel. Kot vsaka znanost potrebuje tudi ona ustrezno izrazje, ustrezne pojme in besede, s katerimi izraža to, kar ni mogoče bolj čutimo kot vemo, slutimo in opažamo, ne znamo pa jasno opredeliti in polmerovati. Za ta svetovni proces globokih sprememb, ki jih prinaša s seboj industrializacija in racionalizacija našega gospodarstva in proizvodnje, ki pa se nato nadaljuje tudi na področju človeške misli, čutenja in vrednotenja življenja, jo sociologija uveljavlja razlikovanje med dvema vrstama človeških družb. To, kar je za nas že preteklost, pa je v deželah v razvoju, se pravi v večini afriških, azijskih in nekaterih južnoameriških državah, še zelo resnična sedanost, imenovano tradicionalna družba. Našo evropsko in severnoameriško obliko družbenega življenja pa imenujemo industrijsko ali tehnološko družbo.

Ta prehod iz tradicionalne v industrijsko ali tehnološko družbo mnogi danes pojmujejo kot enega najglobljih družbenih in duhovnih premikov v zgodovini človeštva, imajo ga za znatno pomembnejšega kot pojav socialistične družbene ureditve.

Sodobni pojav pluralizma ni nič drugega kot značilnost te tehnološke družbe. S pojmom in besedo pluralizem mislimo predvsem na dve stvari. Najprej je sodobna družba pluralistična, ker jo sestavljajo številne in med seboj različne družbene skupine. To so praviloma tehnološka družba velika bolj izdiferencirana kot tradicionalna družba. Člane tehnološke družbe povezuje medsebojna odvisnost in medsebojno dopolnjevanje. To dejstvo je znani sociolog E. Durkheim že v začetku tega stoletja imenoval organska solidarnost ali vzajemnost. Organska zato, ker je podobna vzajemnosti med telesnimi organi. Med seboj so zelo različni, obenem pa tesno povezani, drug od drugega odvisni in drug drugega dopolnjujejo. Tradicionalna družba je notranje manj izdiferencirana, med seboj se pa povezuje s podobnostjo. Ker so si člani podobni, ker imajo isti jezik, stanujejo v istem kraju in imajo isto vero in navade, tudi sestavljajo eno družbo. Tako vzajemnost je Durkheim imenoval mehanična vzajemnost. Ker v njej ni večje notranje razvejanosti, je nimamo za pluralistično družbo.

Drugič pa je sodobna družba pluralistična zato, ker

*Ni važno kaj je rečeno, ampak - kdaj.
Kdor takoj pove, ne laže.*

*Iz jabolka v krhelj, iz grozdja v mošt,
pelje vseh živih nas večna pot*

Franc Cerar:
Evangelijski na prepihu, 1986

duševne stiske. Med njimi so bili tudi veliki vizionarji. Med največje spada Solovjev.

Antikrist

Znana je njegova zgodba o Antikristu. V duhu gleda čas v prelomnici iz drugega v tretje tisočletje, torej naš čas. Po velikih svetovnih vojnah in morijah nastopi Človek. Zelo je sposoben na vseh področjih. Je dober politik, ekonomist, diplomat, menažer. Človeštvu je dal tisto, po čemer je tako željno hrepenelo: življenjsko blaginjo, visoki standard, dobro prometne zveze. Uspelo mu je celo povezati različne politične sisteme, zmanjšati razlike med severom in jugom. Razumevanje in sodelovanje je zavladalo med narodi. Ljudje so končno dobili vse tisto, po čemer so hrepeneli.

Nekaj pa je bilo, kar je še človeštvu manjkalo. Ljudem je manjkala notranji mir. Tu bi ga šele popolnoma osrečil. Imenitni Človek, v katerem se skriva Antikrist, je hotel ljudem podeliti tudi ta notranji mir. Pri tem duhovnem projektu naj bi mu pomagale vse svetovne religije. Zato

Jože Pacek:

Razmišljanje vaškega župnika, 1994

listi, ki so za tako sodelovanje naj zasledijo stote, ki so bili za njegovim prestolom. Veliko kardinalov, škofov, pravoslavnih vladik, anglikanskih duhovnikov je z veseljem sprejelo ponujeno roko. Končno se je le našel nekdo, ki jih vidi in potrebuje, končno niso za v staro šaro. Z zavestjo, da smejo sodelovati pri tem velikem projektu Človeka, so zasedli pripravljena mesta. Na svojem mestu je ostalo le nekaj anglikanskih duhovnikov, ruskih menihov in starček papež Peter II. z vdrtimi in resnobnimi očmi, ki je z veliko zaskrbljenostjo poslušal izvajanje tega Človeka.

Človek - Antikrist jih je začudeno vprašal: zakaj ne pristopijo in ne sodelujejo pri tem vzvišenem projektu, kaj bi vendarle sedaj radi, kaj si želijo. K njemu pristopi neki stari ruski menih in mu reče: "Ti ne moreš dati tistega, kar mi potrebujemo. Mi potrebujemo samo Kristusa. Ti pa nam njega ne moreš dati." V istem trenutku je nastal pok, zavohal se je peklenški smrad in imenitni Človek, ki se je prikazoval kot veliki diplomat, ekonomist in politik ni bil nihče drugi kot Antikrist - Satan.

*Življenje je kot peščena
ura: začne kot sladkor,
konča kot strup.
Ko se obrne,
začne nova tura.*

Sam svoj terorist

Pred časom predvajani film Piš (v originalu "Blown Away") prikazuje boj dveh junakov: policista, ki razstavlja nastavljene bombe in patološkega terorista, ki uživa v podtikanju bomb. Razen navdušenja nad dobro akcijo film v javnosti ni sprožil večjih odmevov - verjetno zato, ker se zdi, da je Slovenija pred terorizmom precej varna dežela. A naraščajoči socialni problemi in bližina balkanskega kotla nam dajeta slutiti, da je mir, v katerem se je Slovenija znašla po osamosvojitveni vojni lahko varljiv in le navidezen. Da nevarnost terorizma ni tako oddaljena, kot se nam morda zdi, sem spoznal, ko mi je v roke prišla v Sloveniji menda že precej razširjena knjižica The Terrorist's Handbook - Teroristični priročnik. Namen knjige je seznaniti ljudi, kako preprosto je izdelati teroristične pripomočke.

Najprej izvemo, kako enostavno je dobiti eksplozivne snovi na legalen način. Snovi, ki se jih da kupiti v trgovini z orožjem ali lekarni, so naslednje: črni smodnik, Pyrodex - sintetični smodnik, gorivo za rakete, smodnik za puške ali pištole, "svetleči" smodnik in amonijev nitrat. V knjigi so natančno opisane razlike med posameznimi razstrelivi, čemu so namenjena, kako jih skladiščimo in kako nevarna so za samega terorista. Tako se iz knjige da izvedeti, da se črni smodnik lahko vname zaradi statične elektrike, kako mora biti skladiščen "svetleči" smodnik, ki je namenjen vžiganju drugih razstreliv, kako granulacija smodnika vpliva na potisno moč in tako dalje.

Naslednje poglavje se ukvarja s problemom, kje dobiti kemikalije. Poleg opisa podrobne izvedbe vloma v kemični (šolski) laboratorij, izvemo tudi, kje so shranjene kemikalije, potrebne za izdelavo razstreliva. Najdemo jih lahko v skladiščih zdravil, avtomobilskih delavnicah, trgovinah, skladiščih železa, celo na smetiščih, in da ne pozabimo: tudi v pirotehničnih trgovinah. Vse na dosegu roke. Za ilustracijo si oglejte **tabelo**.

V naslednji točki izvemo, kako v priročnem domačem laboratoriju te kemikalije pripravimo za nadaljnjo uporabo in končno, kako iz njih izdelamo prava razstreliva: amonijev trijodid, nitroglicerín, pikrate, R.D.X., TNT, ANFOS, dinamit, amonijev pikrat (eksploziv D), Molotov koktajl, itd. Razstreliva so lepo razvrščena po nevarnosti in moči. Sledi opis "varne" uporabe razstreliv in priprava vžigalnikov ter opis naprav za proženje le-teh.

Naslednje poglavje je posvečeno teoriji izdelave bomb. Tako so opisane izdelave različnih tipov bomb, kot so: dimna bomba, telefonska bomba, knjiga bomba, pismo bomba, (slednjo uporabljajo avstrijski neonacisti za napade na slovenske založnike)...da naštejem samo nekatere najbolj eksotične, sicer pa avtor tu prepušča teroristovi domišljiji povsem prosto pot. Poleg bomb lahko terorist izdelava še rakete, puške, pištole in celo topove. Poseben podatek je posvečen tudi pirotehničnim izdelkom; petardam, svetlečim raketam,

vulkančkom in podobnim pokalicam, ki pa imajo zgolj psihološki učinek.

Z nekaj znanja in malo več denarja je torej vstop v svet terorizma omogočen malodane vsakomur, kar je vsekakor zelo zaskrbljujoče. Da se takih nadobudnežev ne manjka, pričajo tudi eksplozije podtaknjenih bomb v Mariboru in nedavni strel na avtobus ljubljanskega potniškega prometa v Ljubljani. Le upamo lahko, da nadaljnji razvoj dogodkov ne bo šel v smeri porasta terorizma, saj imajo politiki in policija očitno preveč opraviti sami s sabo in svojimi aferami, da bi se lahko ukvarjali s problemi, za katere so plačani in za reševanje katerih smo jih konec koncev tudi izvolili.

Matej Kovačič

KEMIKALIJA	KJE JE UPORABLJENA	KJE JO LAHKO DOBIMO
živo srebro	termometer	lekarna, trgovina
žveplo	v vinogradništvu	lekarna, kmetijska zadruga
dušikova kislina	za čiščenje fotografij in plošč	trgovina s fotomaterialom
jod	prva pomoč	lekarna
celuloza (bombaž)	prva pomoč, vata	lekarna, trgovina
glicerín	v kremah	lekarna, skladišče zdravil
žveplove kislina	avtomobilski akumulatorji	avtomobilska delavnica
alkohol	čistilni alkohol(95%), slivovka...	lekarna, trgovina, gostilna
amoniak	v čistilih	trgovina
lecitin	v vitaminih	lekarna, trgovina

Od Maribora do Ljubljane v uri in dvajsetih minutah. So bile in so še vedno sanje. Skupaj smo jih sanjali na pristrčno lagodni vožnji z obnovljenim "Pohorcem". Ta jih je kuril svojih šestdeset, včasih osemdeset, da smo se lahko mi v notranjosti prijetno v ritmu pozibavali. In da smo lahko v vsej svoji lepoti doživeli to malo deželo, ki jo bodo železničarji čez deset let prebredli v uri in dvajsetih minutah podolgem in počez.

Vstopil sem, čeprav se je sprevodniku, ki nas je pričakal pred vagonom, kar malo zataknilo, ko me je videl. Pa raje ne bi sedaj o tem, je to le elitni vlak. Ne sicer tako kot onega dni, ko so gospod predsednik in moji reprezentativnejši kolegi proti Mariboru drveli s skoraj dvesto na uro, pa vendar.

Šef mi vsekakor ne bo verjel, da so me drugi zrinili do šanka, konkretnije restavracije, ki ima zvito ime. Potlej ne vem, kaj se je dogajalo, sem izgubil spomin. Apetita pa ne.

Ob tej mili izgubi spomina sem se spomnil, kako sem nazadnje svoje potepanje po Evropi zaključil na zelenem vlaku. Veste, s tem zelenim vlakom imam majhen problem. Vedno sem ga imel v dobrem spominu, za otroka je bilo vselej doživetje poigrati se s stevardesinim krilom ali vleči prijaznega sprevodnika za brke. Najbolj pa sem si zapomnil sendvič in sok!

Pa sem zrasel, se z znamenitim Balkan Expressom pripeljal do Ljubljane in navdušeno sedel na zeleni vlak. Še prej sem seveda lepo doplačal, da pa sem zvito kar se da izkoristil 30 - odstotni popust za novinarje, naj bo naša mala skrivnost. In kaj se mi je zgodilo? Najhuje, kar se lahko zgodi poštenemu Slovincu.

Nisem dobil kave in sen-

Modra strela brez rekorda

Slovenci premoremo "skoraj" nov vlak za 4 milijone mark

dviča! Lažem! Kavoj in sendvič sem dobil, ampak sem moral plačati! Pa povejte, če se ti lahko zgodi kaj hujšega! Na zelenem vlaku.

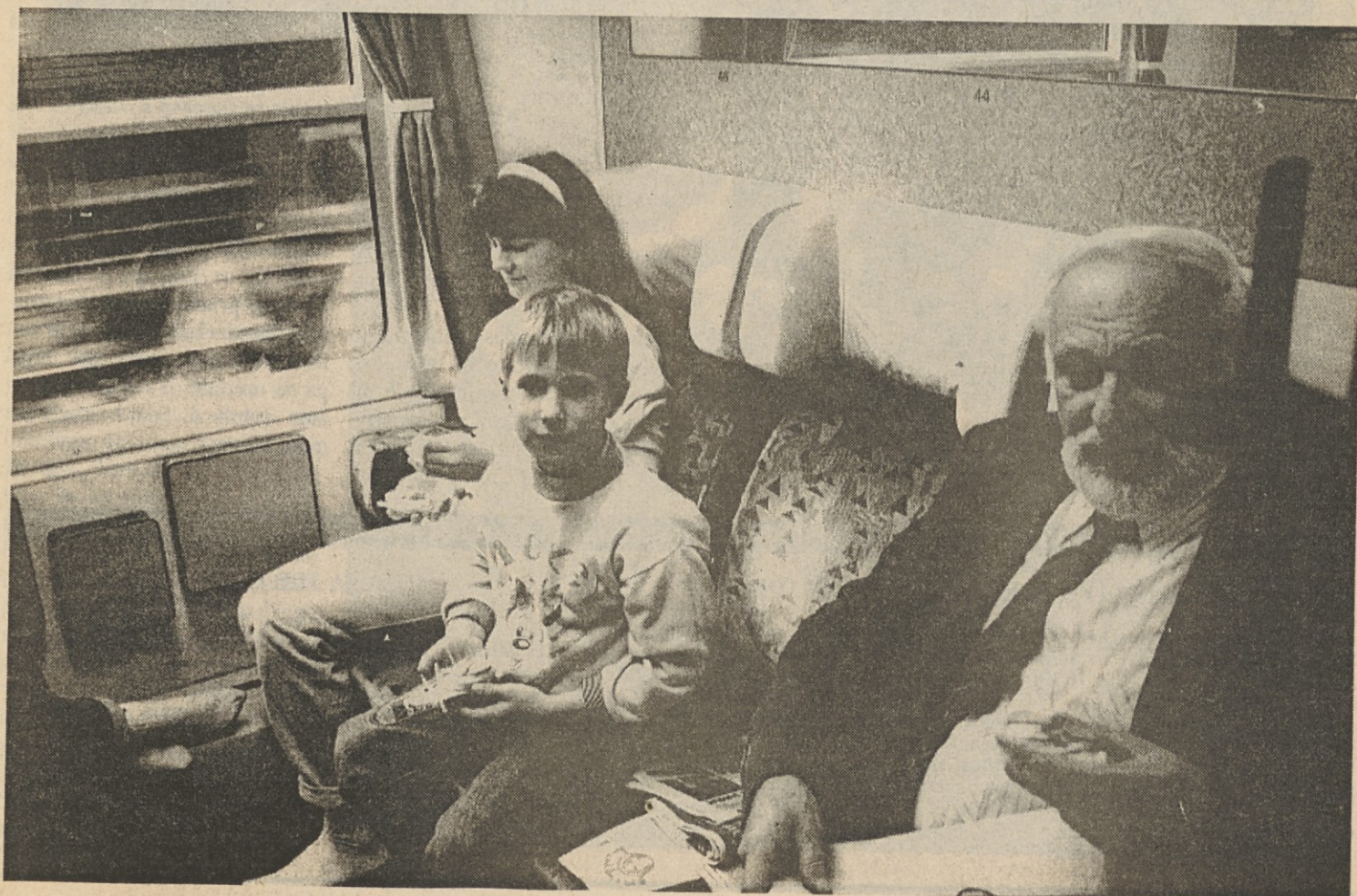
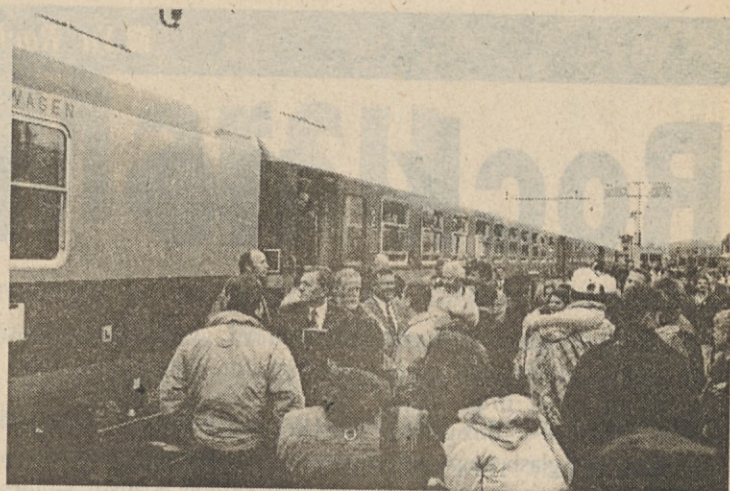
Sem se, hvala bogu, ob izgubi spomina tega neljubega dogodka spomnil in poravnal račune. Morda ima železnica kakšen sirov zavitek iz Lisičkine restavracije še v dobrem pri meni. Nato pa sem mledoval pri gospe poslovni sekretarki generalnega direktorja za vse Slovence, da bi nam ja dali nazaj "naš" kos kruha. In malo šunke. Prispeli smo v Ljubljano, ob prihodu vlaka nam je igrala pleh banda, ljudje so veselo mahali in človek bi dobil občutek, da pozdravljajo nov vlak.

Vlak, ki jih bo poleti vozil na morje in pozimi na Zlato lisico. Vlak, na katerem bodo srečevali stare prijatelje in jih bo varno vozil, kamor bodo hoteli in to skoraj zastoj, prav gotovo pa poceni ali vsaj ceneje.

Na vlaku ni manjkalo nihče. Sendvič in kavoj za vse!

Prihodnjič: Res pravi vlak!

LucaS

■ Yu Rock Magazin

Rock ne mara vojne

Yu Rock Magazin je naziv neodvisnega glasbenega časopisa, ki je začel pred nekaj meseci izhajati v Beogradu. Posebnost tega glasbenega časopisa je v tem, da je tiskan v latinici, kakor tudi to, da se ne ukvarja le z rock godbo v Srbiji in Črni Gori, temveč po vsej nekdanji Jugoslaviji. Kot pravijo njegovi snovalci, je edini uredni-

ški kriterij glasba in to, kot pove že ime, rock glasba. Politika v ta časopis nima vstopa in tako lahko v njem - časopis izhaja štrinajstdnevno - preberete tudi kakšen pogovor s puljskimi KUD Idijoti, novice iz hrvaške rock scene, septembersko koncertno razglednico iz Slovenije ali naslove slovenskih fanzinov. Uredništvo se trudi

sodelovanje še razširiti, saj obstaja med rockovskim občinstvom v Srbiji in Črni Gori veliko zanimanje za dogajanje izven meja domovine.

Da je rock glasba močnejša od vojne, politike in meja, so dokazali že nastopi hrvaških in srbskih glasbenikov v Sloveniji, kakor tudi popularni "Balkan žuri". Da je pravica do medse-

bojnega komuniciranja temeljna človekova pravica, je tudi jasno. Rockovsko pleme ne priznava meja in ne nastopa s stališča politične primernosti ali narodne pripadnosti. Osnovni kriterij je namreč kvaliteta same glasbe, tega pa se uredniki Yu Rock Magazina dobro zavedajo. Rock ne mara vojne - vsaj tisti pravi ne.

OVA

<LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE>

Slovenija - Ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. OFFSPRING - Come Out And Plaz
2. SUICIDAL TENDENCIES - Suiczco Muthafucka
3. PUBLIC ENEMY - Give It Up
4. DIG - I'll Staz High
5. GRANT LEE BUFFALO - Mockingbirds
6. R.E.M. - What's The Frequency, Kenneth
7. CONSOLIDATED - Business Of Punishment
8. STONE TEMPLE PILOTS - Interstate Love Song
9. PANTERA - Planet Caravan
10. DOG EAT DOG - No Fronts

TEEN TOP 10

1. Saturday Night - WHIGFIELD
2. I'll Make Love To U - BOYS II MEN
3. Eins Zwei Polizie - MO DO
4. Confide In Me - KYLIE MINOGUE
5. The Rithem Of The Night - CORONA
6. I Show You Secret - PHARAD
7. I Swear - ALL 4 ONE
8. Endless Love - MARIAH C/LUTHER V
9. Life In The Streets - MARKY MARK
10. Stay - LISA LOEB

AMERICA TOP 10

1. I'll Make Love To U - BOYS II MEN
2. Endless Love - MARIAH C/LUTHER V
3. Stay - LISA LOEB
4. Speed - BILLY IDOL
5. When Can I See You Again - BABYFACE
6. I Swear - ALL 4 ONE
7. The Swamp Thing - THE GRID
8. Stroke You Up - CHANGING FACES
9. Love Is All Around - WET WET WET
10. Shine - COLLECTIVE SOUL

Laibach:

NATO na Marsu

“NATO je okvir za vojaško zvezo, katere naloga je preprečiti ali odbiti morebitno agresijo. NATO varuje svobodo, skupno dediščino in civilizacijo na osnovah demokracije, svobode in vladavine zakona. Zagotavlja kontinuirano sodelovanje in posvetovanje na političnih, ekonomskih in drugih vojaških področjih. Zveza združuje svoje sile v skupno obrambo in si prizadeva za izboljšanje stabilnosti, varnosti in blaginje Severnoatlantskega območja. Trajanje zveze je neomejeno.”

Takole nam Laibach na ovitku njihovega zadnjega albumu “NATO” pojasni, kaj so imeli v mislih snovalci Severnoatlantskega pakta takrat, ko so zvezo ustanovili. Ob gledanju njihovega videa k pesmi “The Final Countdown” pa nam ob množici simbolov počasi postane jasno, zakaj prav tak naslov in zakaj so se odločili prirediti nekaj znanih pop hitov, med drugim tudi že omenjeno skladbo švedskih sladkometalcev Europe.

Skladbe “War”, “In The Army Now”, “Dogs Of War”, “2525”, “National Reservation” in “Alle Gegen Alle” smo pred leti že slišali v izvedbah skupin Pink Floyd, D.A.F., Status Quo in drugih, ploščo odpre pesem “NATO”, navdahnjeno s skladbo “Mars” Gustava Holsta, sklence pa jo “Mars On River Drina”.

Rdeča nit albuma, ki je tudi tokrat izšel pri angleški založbi Mute, katere zastopnik pri nas je Dallas, je vojna, ki divja nedaleč od tod. Laibach opozarjajo, da jo je izgubila vsa Evropa. Vendar pa se zaradi tega še ne postavljajo v vlogo mirovnikov, saj se po njihovih besedah tisto, kar je opustošeno ne more imenovati mir. Laibach govorijo o obdobju hladnega miru, ki je v političnem žargonu obdobje diplomatskega barantanja med dvema vojnama, takšen pa je po njihovem tudi album “Nato”.

Laibach so v okviru Neue Slowenische Kunsta ustanovili svojo ekstrateritorialno državo

NSK, ki fizično obstoja vsepovsod in nikjer. V videu “Final Countdown” z odlično grafično animacijo popeljejo gledalca do ambasade NSK na planetu vojne, Marsu. Toda tam ne divja vojna, kot bi nemara kdo pričakoval. Ambasada vzdržuje

mir tam, kjer se zdi to nemogoče. Prva virtualna država, NSK, je verjetno tudi edina država na svetu, ki ne postavlja posebnih pogojev za državljanstvo, saj lahko državljan NSK postane vsak zemljan, ki si to želi. In medtem, ko se eni

odcepljajo, drugi združujejo in tretji priključujejo, se Laibach postavijo nad vse in si omislijo svojo virtualno državo, ki jo nato reklamirajo kar preko MTV-ja. Snemite klobuke, gospodje diplomati.

OVA

Vsi termini belega cirkusa

Nova doba objavlja koledar tekem Svetovnega pokala v alpskem smučanju za sezono 1994/95.

Ženske:

NOVEMBER

5.: Saas Fee - Švica SL; 26.-
27.: Park City - ZDA SL, VSL

DECEMBER

2.-3.: Vail - ZDA SM, VSL;
4.: Breckenridge - ZDA VSL;
10.-11.: Lake Louise -
Kanada SM, SG;
17.-18.: Veysonnaz - Švica
SM, SL, K;
20.-21.: Morzine - Francija
VSL, SG;
30.: Meribel - Francija SL

JANUAR

7.-8.: Haus i. Ennstal -
Avstrija VSL, SG;
13.: kraj smuka še ni do-
ločen;
14.-15.: Garmisch-Parten-
kirchen - Nemčija SL, SG;
21.-22.: Cortina d'Ampezzo
- Italija SM, VSL

FEBRUAR

18.-19.: Are - Švedska SM,
VSL;
25.-26.: Maribor - Slove-
nija SL, VSL

MAREC

4.-5.: Saalbach-Hinterglemm
- Avstrija SM, SG;
11.-12.: Lenzerheide - Švica
SM, SL;
15.-19.: Bormio - Italija: Fi-
nale Svetovnega pokala SM,
SL, VSL, SG.

Moški

NOVEMBER

6.: Saas Fee - Švica PS;
26.-27.: Sestriere - Italija
SL, VSL

DECEMBER

3.-4.: Val d'Isere - Francija
SM, SG;
10.: Val Gardena - Italija SM;
11.: Alta Badia - Italija VSL;
13.: Madonna di Campiglio
- Italija SL;
17.-18.: St. Anton -
Avstrija SM, SL, K;
20.: Bad Kleinkirchheim -
Avstrija SG;
21.-22.: Kranjska gora -
Slovenija SL, VSL;
29.: Meribel - Francija VSL

JANUAR

7.: Kraj smuka še ni določen;
8.: Garmisch-Partenkirch-
en - Nemčija SL;
14.-15.: Kitzbuehel -
Avstrija SM, SL, K;
21.-22.: Wengen - Švica
SM, SL;
24.: Adelboden - Švica VSL

FEBRUAR

18.-19.: Furano - Japonska
SL, VSL;
25.-26.: Whistler - Kanada
SM, SG

MAREC

4.-5.: Aspen - ZDA SM, SG;
11.-12.: Kvitfjell -
Norveška SM, SG;
15.-19.: Bormio - Italija:
Finale Svetovnega pokala:
SM, SL, VSL, SG.

Svetovno prvenstvo bo od 30.
januarja do 12. februarja 1995
v Sierra Nevadi v Španiji.

SM = smuk,
SL = slalom,
VSL = veleslalom,
SG = super veleslalom (super G),
PS = paralelni slalom,
K = kombinacija.

Ali je nova oblika rekreacije drugačna od jogginga?

Walking -hoja izpodriva tek-

Iz Amerike prihaja v Evropo še en modni trend, tokrat v rekreaciji.

Madonna to počne. Tudi Dustin Hoffman in Walter Matthau to počneta. Hodijo vsak dan, tako kot še nadaljnjih sto milijonov Američanov. Nova moda, ki spet enkrat prihaja iz Amerike, se imenuje "walking". Angleški izraz, ki ne pomeni nič drugega kot hojo. In s tem je bistvena razlika od jogginga pojasnjena. Gre za športno, pospešeno hojo v športni obleki in športni obutvi - vendar z ne tako močno poudarjenim gibanjem bokov, kot je to pri tekmovalni hoji. Med hojo lahko s stiskanjem manjših gumijastih obročkov hodec stori tudi kaj za mišice rok.

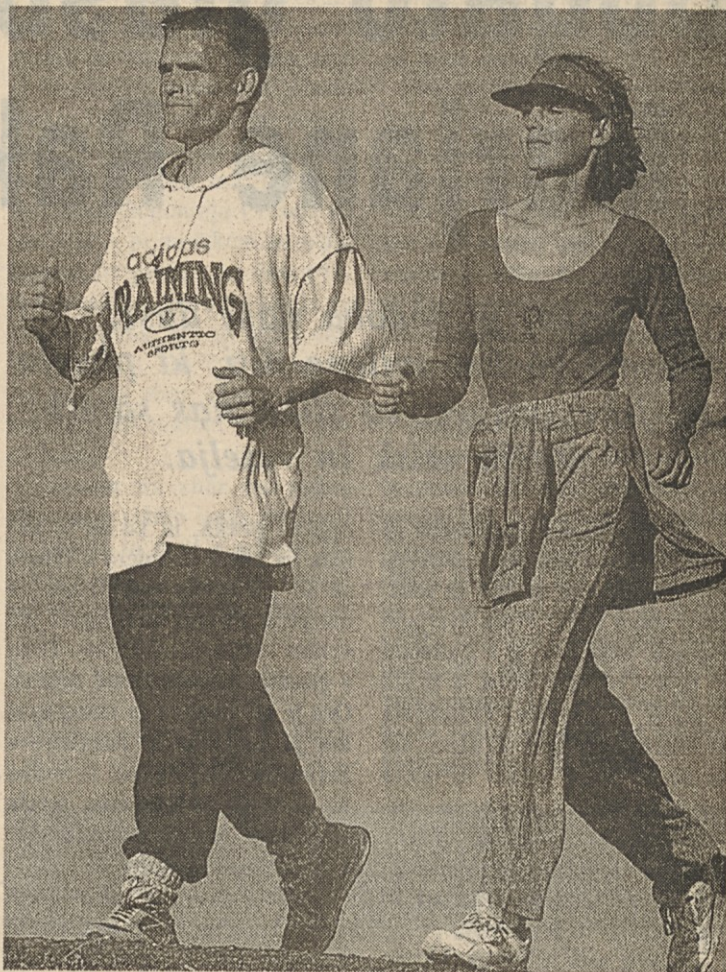
Hojo priporočajo predvsem športnim začetnikom in povratnikom, ljudem s slabšo kondicijo in starejšim. Je idealna oblika obremenitve za zdravo športno rekreacijo, ker obremeni vseh 206 kosti in 640 mišic človeškega telesa.

Športni zdravniki priporočajo hojo pri artrozi in artritisu. Hoja

pozitivno vpliva na presnovo, prebavni trakt, zmanjšuje možnost obolenja za starostnim diabetisom in je zaradi možnosti individualnega doziranja priporočljiva tudi astmatikom.

Telo porabi pri eni uri hoje 500 kilokalorij. Priporočljiva hitrost hoje je približno kilometer v devetih do desetih minutah.

Hartwig Gauder, olimpijski zmagovalec v hoji na 50 kilometrov iz leta 1980 pravi, da se lahko s hojo bavite individualno, vendar priporoča, vsaj v začetku, posvet s strokovnjakom ali preučitev kakšnega priročnika. "V Nemčiji je trend hoje še v povojih, vendar se s to idealno obliko rekreacije že ukvarja okrog sto tisoč ljudi. Naša želja je, da bi k hoji spodbudili teh 80 odstotkov ljudi, ki se do zdaj niso ukvarjali sploh z nobenim športom. Za te ljudi bi bila hoja idealna. Možno je, da bo hoja nekoč celo spodrinila jogging, ker je pri hoji možnost preobremenitve zelo majhna.

Lahko pa si predstavljam tudi, da se preko hoje preide v jogging. Mislim, da hoja ni samo modna muha, je veliko več od tega, vendar je koristno vzporedno gojiti tudi druge oblike rekreacije - stretching, aerobiko in vaje v fitness-studiih."

Tudi v Sloveniji že obstaja priročnik z navodili za zdravo ukvarjanje s hojo. Brošura nosi naslov "Hoja za zdravje in moč", prevedel jo je Janez Penca, izdala pa DZS leta 1991. Kupite jo lahko v vsaki boljši knjigarni.

Mitja Ocvirk

Športno društvo Extrem in Sporting d.o.o. organizirata v okviru Paintball zveze Slovenije 2. odprto prvenstvo mesta Celje v Paintballu.

Tretji turnir bo v Celju

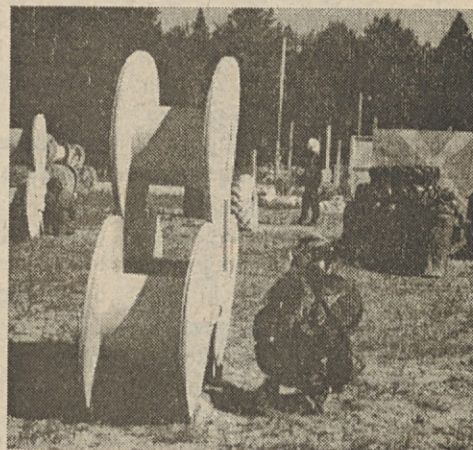
Turnir, tretji po vrsti v tekmovanju za naslov Prvak Slovenije 94/95, bo v soboto, 5. novembra, ob 8.30 uri na poligonu Šmarjeta pri Celju.

Tekmovalo se bo v disciplini "Ukradi zastavo - sredinska zastava". Cilj ekipe je ukrasti zastavo s sredine igrišča in jo prenesti v nasprotnikovo bazo. Ekipe lahko šteje do osem tekmovalcev, vendar lahko v eni igri nastopi največ pet igralcev.

Urnik turnirja je takšen: do 8.30 ure

se ekipe zberejo na poligonu; ob 8.45 bo žrebanje; ob 9.00 se bo tekmovanje pričelo; predviden zaključek tekmovanja bo ob

16.30, že ob 17.00 pa bo razglasitev rezultatov in podelitev nagrad in priznanj.

MO

Bogato glasbeno življenje Marjane Rakuša

*Pesem je podoba naše duše.
Glasovi so kot svilene niti, ki pletejo
sanjske svetove, so slika nas samih,
naših stisk in veselja.*

Predstavljamo glasbenico in zborovodkinjo ženskega pevskega zbora Glasbene matice in moškega zbora KUD Pošta Marjano Rakuša. Rodila se je v Ljubljani in še kot majhen otrok je prišla s starši v Maribor. Odraščala je v pravi glasbeni družini, saj so se na željo mame in očeta vsi trije otroci glasbeno izobraževali. Oče je deloval v Glasbeni matici, brat Vinko je bil član gledališkega orkestra in tudi mama je lepo pela:

"Klavir sem vzljubila, ko me je učila Božena Jaklova, pianistka češkega rodu. Spominjam se, da je bila njena hčerka

operna pevka, in ko se je peljala na njeno premiero v Prago, se je na vlaku prehladila in oslepela. Potem sem zamenjala veliko različnih učiteljev. Toda v glasbi vsa živim že od nekdaj. Oče je bil violinist in mnogokrat me je uspal s Tosellijevo Serenado; bil je pevec in vedno me je vodil na koncerte. Igrala sem klavir in pela v zborih, celo v treh zborih hkrati.

Petje v zborih je bilo razvedrilo. Med vojno so nas izselili v Bosno. Tudi v izgnanstvu smo se ljubitelji glasbe povezali in ob spremljavi harmonike smo peli in prirejali koncerte za

pozabo in za razvedrilo.

Po vojni sem se zaposlila kot tajnica na glasbeni šoli pri profesorju Bajdetu, kjer je bilo veliko zanimanja za učenje različnih instrumentov. Profesor mi je predlagal, naj začnem poučevati klavirsko harmoniko.

Že kar prvo leto sem imela 10 učencev, ki so igrali na harmonike različnih izdelovalcev." Marjana Rakuša je ob učenju klavirske harmonike pripravljala pesmi različnih žanrov, tudi za ansambelsko igro in orkester: "Prvič sem nastopala kot dirigentka z orkestrom na mladinskem republiškem tekmovanju orkestrov, kjer smo igrali kolo Ero z onega sveta in zasedli prvo mesto. Orkester sem razdelila na prve, druge, tretje harmonike in na bas harmonike. Aranžma sem napisala sama, po partituri, ki sem si jo izposodila v gledališču."

Tako se je Marjana Rakuša z vodenjem harmonikarskega orkestra vpisala med dirigentke. Tudi na radiu je pela v skupini treh pevk: "Zbrale smo se tri pevke, spremljal nas je moj brat Vinko. Tako smo kar precej časa, osem let, tedensko prepevale na radiu, kjer smo ustvarjale živo glasbo. Nekaj pesmi sem priredila sama, nekaj Vlado Golob in klarinetist v gledališču, Erjavec."

75 let GLASBENE MATICE MARIBOR - 75 let GLASBENE MATICE MARIBOR - 75 let GLASBENE MATICE MARIBOR

Pogled v preteklost (2)

Ko so potem na našo prošnjo to delo prevzela druga pevska društva, v prvi vrsti požrtvovalno pevsko društvo Drava, se je naš zbor, ki je bil v jeseni 1922 pomnožen z ženskim zborom, posvetil koncertnemu petju..."

Iz nekaj debelih knjig obsežnega formata, iz stotine poročil, zapisov, kritik, reportaž in ostalega dokumentarnega gradiva je videti, kolikšno je bilo delo Glasbene Matice, ki se je odvijalo predvsem v pevskem zboru, glasbeni šoli in orkestru.

Težišče društvenega dela je bilo v pevskem zboru GM, ki je gojil ne samo narodno in

umetno pesem, ampak je naštudiral tudi vrsto velikih koncertov, kot Dvorakovega Mrtvaškega ženina, Haydnove Letne čase, Radost iz zaključnega dela Beethovne IX. simfonije, zборе iz Musorgskega Borisa Godunova, Grečaninova Liturgija domestica, Liro in harfo Camille Saint-Saensa in Verdijev Requiem. Kljub velikemu obisku teh koncertov so jih morali po dvakrat do trikrat ponoviti.

Do leta 1937 je priredil zbor Glasbene Matice sto koncertov pod vodstvom svojih dirigentov Oskarja Deva, prof. Frana Topića, Hladeka - Bohinjskega (od

leta 1923 - 1930), Vasilija Mirka (od 1930 - 1934) in Marjana Kozine. Koncerte, ki jih je bil naštudiral Ubald Vrabec, je prihajal leta 1939 dirigirat iz Ljubljane Drago Šijanec, zadnji

Prof. Vasilij Mirk

dve leti pred vojno pa je vodil zbor dirigent Milan Pertot.

S številnimi koncerti zlasti v obmejnih krajih (Radgoni, Šentlju, Marenbergu, Dravogradu itd.) je opravljal zbor pomembno nacionalno poslanstvo. Pevske vaje pred nastopi in turnejami, ki so bile včasih tudi do 2. ure zjutraj, so po izjavah skladatelja in dirigenta Oskarja Deva uredniku "Večernika"... "zahtevale celega moža, zahtevale neverjetnih naporov in potrpežljivosti..." "Vrhu tega smo večina, vsaj pevcev, že starejšega drevesa, ej - pa poganjamo še vedno sveže mladike, še vedno plapolajo v naših srcih mlad ogenj, kakor ga nosijo samo pevci v svojem srcu."

Se nadaljuje

DIRIGENTKA PRI SEDEMNAJSTIH

“Prvič sem dirigirala pri sedemnajstih letih. Na šolskem izletu v Kraljevici smo imele dekleta nastop, pele smo v penzionu dvorne dame Tavčarjeve. Takrat mi je profesorica Milka Cahrlova pokazala osnovne prijeme in me določila za dirigentko. Ob ustanovitvi glasbene šole Jožeta Hermanka me je Ferdo Filipič povabil v društvo, kamor sem prišla z vsemi harmonikarskimi učenci.”

Poučevanje in dirigiranje harmonike je nadaljevala v Centru za glasbeno vzgojo, ki ga je vodil Vlado Golob in kjer je bilo učenje harmonike reden predmet. Na mariborskih šolah je vodila harmonikarske krožke in pripravljala otroke za javne nastope. Moža je spoznala ob učenju solo petja pri profesorju Brišniku. Po moževi smrti je prevzela moški pevski zbor Pošte in ženski pevski zbor Glasbene matice. Tukaj že 18 let povezuje dekleta in žene, ki so predane lepemu petju in so bile s svojimi nastopi mnogokrat v vrhu mariborskega zborovskega petja.

Dekleta, zapojte to pesem še enkrat

Pod njenim glasbenim vodstvom so se pevke ženskega pevskega zbora udeleževale občinskih tekmovanj in mnogih revij. Ni bilo praznika brez njihovega petja. Ob prepevanju po Sloveniji je zbor navezal prijateljske stike z mnogimi kraji in zbori. Zaradi visoke kakovosti petja so prejeli številna priznanja, diplome in pokale.

Z ubranimi glasovi se zblížujemo in oblikujemo našo novo skupinsko zavest. Pomeni nam moč, zadoščenje, sprostitve, lepoto življenja, odprtost za prijateljstvo. Za dosego te ubranosti nam ni odveč nobena vaja. Vsaka nam pomeni novo upanje, možnost sprostitev, prenos lepote poslušalcem, dosego uspeha.

Druženje v zboru daje veliko možnosti, da se ljudje srečujejo

z lepim in prijetnim petjem. Sedaj nas v ženskem zboru prepeva 23, vendar bi želele povabiti tudi nove pevke, ki so v srednji šoli že prepevale v zborih, potem pa so zaradi najrazličnejših obveznosti prenehale peti. Pevke smo prepričane, da med Slovenkami še ni ugasnila ljubezen do petja. Veselita nas ljubiteljsko petje in prijateljsko druženje in hvaležne smo Marjani za nepozabne prijetne trenutke. Petje v zboru pomeni sprostitve, kovanje prijateljstva in čas, ko lahko vsaj malo odložimo vsakodnevne skrbi.

Mile narodne pesmi za žensko dušo

Marjana ima zelo rada koroške narodne, čeprav je mnogokrat posegala po tuji literaturi in na tekmovanjih izvajala mnoge obvezne pesmi. Vedno lepe so pesmi Simonitija in Liparja, to so lirčne pesmi, čudovite skladbe za ženske duše.

Letos je Marjana Rakuša ženski pevski zbor prepustila mlajši dirigentki, vendar prijateljska vez, pletena skoraj dve desetletji, ostaja: “Pustiti ženski zbor je žalosten dogodek, odločila sem se oditi, ker me potrebuje družina in ker je treba zbor pomladiti. Sveža mlajša moč bi lahko pritegnila nove pevke. Za pomoč in korepeticije pa bom še naprej na voljo.”

Želja Marjane Rakuša, da bi pevke rade hodile na vaje, se ji je sproti uresničevala. Včasih, med pripravo težkih obveznih pesmi, je bila res kakšna vaja za veselje in sprostitve, včasih smo iz vaje naredile lepo popoldne; pesem nas je vedno pritegovala. Najraje smo pele pesem Rada Simonitija Črešnje so rdeče že v primorskem narečju, ki poje o poetu. In čim preprostejša je pesem, težja je interpretacija, ker je treba dati čim več. To, kar čuti dirigent, prenaša na zbor, zbor pa še z več čutnosti podaja naprej poslušalcu.

Spomin na zbor bo vedno povezan z veliko lepimi doživetji in smeha in tudi z mnogo žalosti, kadar je morala katera nehati peti, kadar je odšla.

Petje nas zbližuje

Marjana Rakuša se je skupaj z možem predajala glasbi: “Sku-

paj sva pela, izmenjavala občutke ob dirigiranju in uživala sem, ko je ustvarjal gledališke partiture. Prepevaj na glas, da te bom slišala.”

Videti in slišati dosežke svojega dela je velika sreča. S tem je povezana tudi ljubezen do vinograda, ki ga je dobila od moža: “Vinograd in delo v njem nas zelo veseli; tudi hčerko, oba vnuka in zeta, ki je, Gorenjec iz Žirov, postal izreden kletar. Želim biti čim več med vinskotrti, v naravi.”

Marjana Rakuša živi z glasbo in naravo, občuduje drevesa, trte in trave. Ob prvi obletnici poroke sta z možem posadila vrtnico, ob petletnici brezo, ob deseti obletnici bor, nato ribez... in vse to raste, zrasla so njena velika drevesa... Rada ima tudi umetniške slike, zlata in srebrna odlikovanja ter plakete, ki jo bodo vedno spominjale na bogato glasbeno življenje.

■ Piše: Barbara Vodopivec

ZAČETEK IN KONEC

Film je igrana pripoved. Upodabljajo jo igralci, ki skušajo biti čim bolj resnični in iskreni. Skratka gledalci naj mislimo, da gre za res. Iz povedanega in prikazanega pa naj se učimo. Izkušnje so najboljše učiteljica, če pa se učimo na napakah drugih, pa še toliko boljše. Čeprav gre samo za film. A včasih na to kar pozabimo. Vživetje v film kaže strmenje na platno oz. ekran, jok in smeh. Poleg vsega pa še estetski užitek.

Umetnosti se, kar vse po vrsti, razvijajo in spreminjajo. Film je najmlajša med njimi, še v plenici, glede na ostale. Pojem lepega danes pomeni nekaj drugega, kot je pred več stoletji. Leonardo da Vinci je

opazoval in videl drugače kot Picasso, Dali ali Kandinsky. Njegovi oboževalci so občudovali natančnost in čim večjo pristnost. Danes slikarji vidijo drugačno realnost. Izražajo se na le sebi znan način. Upodabljajo občutke, pojme, stvari, ljudi, dogajanje v družbi. Opazovalec lahko figure razume drugače, iz svojega zornega kota. Usmerja ga le naslov dela. Tudi pisatelji in pesniki ne pišejo več o travi, rožah in ljubezni na konkreten način. Uporabljajo in prikazujejo nekakšno nadrealnost.

Pri vsem tem gre za zahtevo po sodelovanju bralca, gledalca in opazovalca. Ta naj bi postal aktiven v svoji stranski vlogi. Ne smemo pozabiti, da se je v vsem tem času razvoja družbe, spreminjal in razvijal tudi človek, fizično in umsko. Napredovala je znanost, spremenila se je narava, povečalo se je znanje. In to vse ima izvor v

človeku. Evolucija nas je pripeljala do današnje stopnje in zato smo lahko aktivni vsi.

Film je v svojem kratkem življenju shodil, spregovoril, se obarval in izpopolnil. Danes pripoveduje drugače in na drugačen način, kot je pred okroglim stoletjem. Res pa je, da je marsikateri film posnet po romanu slabši od pisane različice. Je to zaradi omejenega časa (film ponavadi traja okoli dve uri, knjigo beremo več dni in si čas zanjo razporedimo sami), nesposobnosti prenosa določenih besed na trak (mišljenje, občutke, že same predmete opišemo natančneje in slikoviteje z besedo kot s sliko) ali zaradi nedojemljivosti ljudi? Mogoče še vedno nismo sposobni razumeti slike z abstraktno vsebino. Pa če je ta ena sama ali jih je štiriindvajset v sekundi.

Tudi filmi so danes različni, preprosti, marginalni, alter-

nativni. Prikazujejo tekočo zgodbo z nekim ustreznim ozadjem, ali pa so postavljeni v drugačno, neobičajno okolje. Takšen film je Štiri poroke in pogreb, katerega glavna nit dogajanja so že omenjene poroke in pogrebi. So tudi glavna in edina prizorišča. Vsakdanje življenje junakov nas sploh ne zanima, videti je, kot da živijo le za posebne prilichnosti. Teh prelomnih dejanj se udeležujejo v stranskih pa tudi v glavnih vlogah. Vedno z nekim odporom in grenkim priokusom ob misli na svojo usodo. Nekaterim je "da" usoden, drugim ne. Ceremonije, ki spremljajo dejanje samo, se izkažejo za pravi spektakel. Kaj kdo nosi, s kom se družijo, s kom se pogovarja, kakšen je videti. In na koncu še žur. Skratka, čas in prostor za pitje, ples, spoznavanje in "parjenje". Glavnima udeležencema poroke je seveda drugače pri srcu. Stojita na prelomnici, ob koncu starega in začetku novega obdobja. Zvestno se odločita za ta korak. Včasih si kdo sredi koraka tudi premisli in to vsem na očeh in na dosegu pesti. Kot nam kaže film, vsakega nekje čaka ustrezna polovica. Le spoznati jo je treba, nato pa na probno vožnjo.

Na drugi strani pa imamo seveda pogreb. Ta je dokončen, v nasprotju s poroko, ki se marsikdaj konča tragično. Pogreb pa je že sam zase dovolj tragičen. Oseba, ki sodeluje v njem, to ne stori s svobodno voljo (ali pa tudi) in si nikakor ne more premisliti. Je torej tudi trdnější od poroke.

Kljub dobrim in slabim lastnostim obeh spektaklov običajno sodelujemo vsi. Vsaj v drugem je to brezizhodno. Bolje pa je, da se držite prvih. V kakšni vlogi, pa se boste odločili sami. Izkušnje vseh vrst pa vedno pridejo prav.

Štiri poroke in pogreb
Mike Newell (režija)
Hugh Grant
Andie MacDowell

S stripom nad Srbe

Bosmen brani Sarajevo

Visok, močan in lep, s cvetom na prsih, superheroj, pred katerim v strahu trepetajo Srbi - Prve številke Bošnjaki niso razgrabili

Aytor stripa Sabit Hasanbegović pravi, da si je lik junaka izmislil njegov brat, ko je ležal v bolnišnici, kjer so mu amputirali nogo, ker je stopil na mino. Ozren Pavlovič, ki je bil že pred vojno znani ilustrator, pravi, da so porabili kar pol leta za zagon, saj so morali zbrati 6.500

mark. Primerek stane dve marki, doslej so prodali okrog tisoč primerkov.

Že omenjeni junak se je rodil pred dvema letoma med igro z žogo na Trebeviću: "Sarajevo je sanjalo lepi sen in ni niti slutilo, da se mu približujejo demoni vojne. Zagleda jih v četniških uniformah, kako skriti načrtujejo vojno rekoč: "...mestu se niti ne sanja, kaj mu pripravljamo," se hihita rdečebradi četnik. "Naše bo, ko jih pobijemo in zavzamemo..."

V bližini prestrašeni mladenič zagleda še tanke JLA, ki so prekriti

s četniškimi zastavami in oznakami človeške lobanje, teče v mesto, vendar svojih prijateljev ne more prepričati v nevarnost. 6. aprila 1992, ko prvi ostrostrelec ustrelil v množico, ki mirno demonstrira pred hotelom Hollyday Inn, mlad junak pohiti v hotel in pobije ostrostrelce... Junak je rojen. Bosmen.

Avtorji napovedujejo, da bodo na osnovi novih naročil strip izdajali mesečno in ga prodajali na celotnem območju, ki ga pokriva bosanska vojska.

BETA

Nekdanje

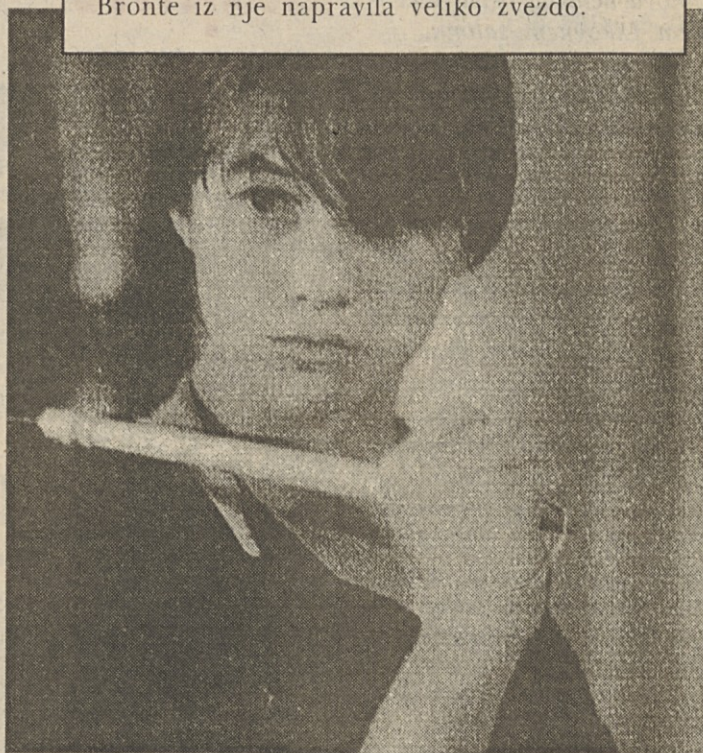

in sedanje
zvezde
skupaj

Julia Roberts bo zaigrala v istem filmu z Marilyn Monroe. Slišati je kot znanstvena fantastika in v nekem smislu to tudi je. Z uporabo računalniške tehnologije bodo v istem filmu zaigrale nekdanje in sedanje zvezde Hollywooda.

V posebni televizijski oddaji o ženskih filmskih likih se bodo pojavile tudi Mae West, Ginger Rogers in Joan Crawford.

Francozi napovedujejo, da bo Charlotte Gainsbourg prav kmalu prekosila svojo mamo Jane Birkin. Hčerka pokojnega šansonjera Sergeja Gainsbourga bo zaigrala v Zeffirelljevi verziji "Jane Eyre", v kateri bo njen partner William Hurt. Mlada Charlotte je že zaslovela z manjšimi vlogami v francoskih filmih in francoski kritiki so prepričani, da bo vloga v ekranizaciji klasičnega romana Charlotte Bronte iz nje napravila veliko zvezdo.

Klub oboževalk znanega pevc Michaela Jacksona v Italiji je začel z nenavadno kampanjo.

Ženske ga želijo nominirati za Nobelovo nagrado in mrzlično zbirajo podpise. Doslej so Jacksonovi privrženci zbrali že 78.000 podpisov in na vse mogoče in negomoče načine iščejo ljudi, ki bi bili pripravljeni podpreti njihovo noro zamisel.

Pregledna razstava Emerika Bernarda

V Galeriji sodobne umetnosti v Celju, to je v Kulturnem stolpu celjskega Mestnega gradu, je te dni na ogled pregledna razstava slikarskih del slikarja Emerika Bernarda, enega najpomembnejših sodobnih slovenskih likovnih umetnikov.

Skoraj dve desetletji sta minili od njegove zadnje predstavitve, tedaj je bila v Likovnem salonu razstava njegovih prvih kolažev, nastalih konec šestdesetih let, in nekoliko kasnejših asemblažev, ki jih je umetnik gradil na "likovnih in emocionalnih učinkih zavržene predmetnosti", kot je zapisal v katalogu likovni kritik Igor Zabel.

S časovno distanco se lahko sedaj ljubitelji njegove umetnosti zopet srečujejo s temi deli in v razvojnem prerezu sledijo nadaljnjim pomembnim premikom Bernardovega slikarstva, katerega je v naslednjem desetletju zaznamovala "figura", vse do danes nastalih, ki se gibljejo v odprtih strukturah med doživljajem, civilizacijskimi formami in modeli.

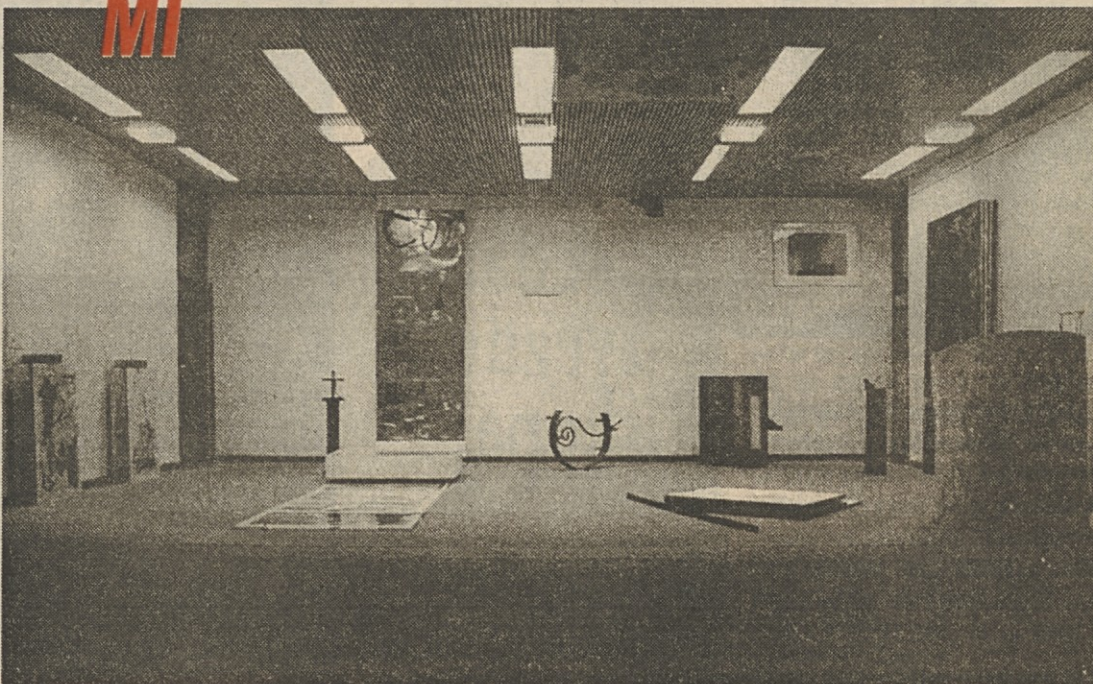
Po uspešni razstavi v galeriji Škuc v Ljubljani nadaljuje skupina MI iz Maribora svojo turnejo po slovenskih razstaviščih. Tačas so njihova dela na ogled v celjskem Likovnem salonu.

Skupino MI sestavljajo mariborski avtorji približno iste generacije, Irena Čuk, Darko Golija, Samuel Grajfoner, Zdravko Jerkovič, Samo Pajek in Oto Rimele. Za skupen nastop znotraj izrazito centraliziranega slovenskega likovnega prostora so se odločili z željo, da bi razvili poseben, neodvisen in samostojen likovni center.

Delo posameznih avtorjev skupine MI pa ni podrejeno nekemu vodilnemu miselnemu konceptu, temveč izhajajo iz načela: biti samosvoj, vendar tako, da si hkrati odprt, toleranten in komunikativen.

Razstava skupine MI bo v Celju na ogled do 20. novembra.

**Turneja
skupine
MI**

Pravljica

.. o morskem konjičku ..

Živel je morski konjiček, ki je nekega dne vzel sedem zlatnikov in se je podal v svet, iskat srečo. Ni prišel ravno daleč, ko je srečal jeguljo, ki mu je rekla:

"Halo, prijatelj, kam pa ti, kam?"

"Na poti sem, da poiščem srečo," je ponosno odgovoril morski konjiček.

"Ravno prav, da si me srečal," je rekla jegulja. Za štiri zlatnike ti dam ta splav. Z njim boš mnogo hitreje prišel naprej."

"Čudovito," je rekel morski konjiček. Plačal je, potegnil splav proti sebi in oddrsel z dvojno hitrostjo naprej.

Kmalu je srečal laboda, ki ga je nagovoril: "Halo, prijatelj! Kam pa ti, kam?"

"Na poti sem, da si poiščem srečo," je ponosno odgovoril morski konjiček.

"Ravno prav, da si me srečal," je rekel labod. Za majhno žepnino ti prepustim ta čoln na reaktivni pogon. Z njim boš mnogo hitreje lahko potoval."

Morski konjiček je s preostalimi zlatniki kupil čoln in drvel s petkratno hitrostjo po morju.

Kmalu je srečal morskega psa, ki ga je vprašal: "Halo, prijatelj! Kam pa ti, kam?"

"Na poti sem, da si poiščem srečo," je ponosno odgovoril morski konjiček.

"Ravno prav, da si me srečal. Če boš šel po bližnjici," je rekel morski pes - in je pokazal v svoje odprto žrelo - "boš prištedil ogromno časa."

"Prav lepa hvala," je rekel morski konjiček in je zdrvel v notranjost morskega psa, ki ga je požrl.

Za poduk: - če človek ne ve, kam hoče iti, pride tja, kamor ni hotel.

(R. F. Mager)

Dvom na poroki

Namesto da bi odgovorila z da kot vse neveste, je Whoopi Goldberg pred matičarjem izjavila: morda. Kljub temu se je omožila z Lylom Trachtenbergom. Na poročno slavo v svojo holivudsko vilo je povabila prek 350 gostov, med katerimi seveda ni bilo njenega bivšega fanta Teda Danson. Nevesta je nosila 15 milijonov dolarjev vredno poročno obleko, fotografom, razen nekaterim izbrancem, pa vstop ni bil dovoljen,

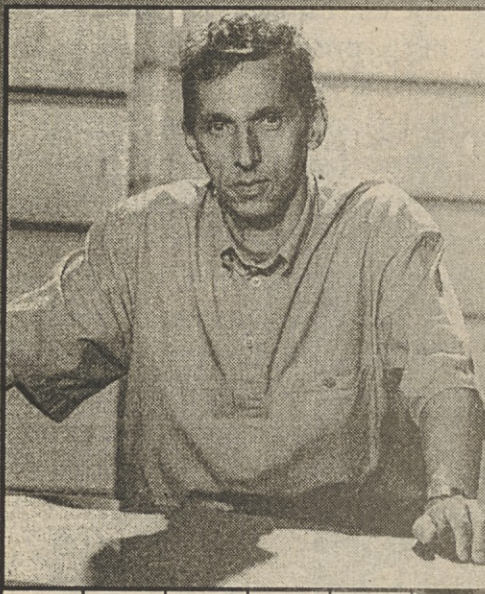

Whoopi Goldberg

Tudi vrhunska manekenka Cindy Crawford je krenila po stopinjah svojega moža Richarda Gera in se, morebiti tudi zato, ker se je njuna zveza krepko ohladila, saj je zvezdnika videti v družbi njene mlajše kolegice, sklenila poskusiti na filmu. Debitirala bo v Hollywoodu v akcijskem filmu "Faire Game", v katerem bo zaigrala odvetnico nekega gangsterja.

NAGRADNA KRIŽANKA ■ NAGRADNA KRIŽANKA

						SESTAVIL SIMON BIZJAK	PAST ZA POLJE Z LO- KO PODOBNO VZMETJO	ŽENSKA, KI Z DOBIČKOM PRODAJA ŽE KUPLJI. BLAGO	OSLOV GLAS	GLAVNO MESTO NORVEŠKE	VOJAŠKO POVELJSTVO	4. IN 16. ČRKA	PASTIRSKA PESEM	ČUT NARAVA	JEZDENJE	EDWARD TELLER
						SPROSTITIV										
						PLEMIČ, PLEMENITAŠ										
						ZGOŠČENI VO- DNI HLAPI NIZKO NAD TLEMI						ITALIJAN (ZANČLJ.)				STRUPEN PLJN Z OSTRIM VONJEM
						OTO PESTNER		MESTEČE V DALMACIJI				RAFKO IRGOČIČ				
						OROČJE ZANJIC		ENAKA OB- ČUTLIVOST ZA VSE BARVE		IVAN GROHAR			NIKELJ			
						KEM. ELE- MENT (TH)				VODNI VRTINEC			SL. NARODNI HEROJ (PETER)			
						BIVŠI INOOME- TAŠ BLOHIN						IGRALKA KOŠIČ				
NOVA DOBA	GRADBENI MATERIAL ZIDAK	ZELO OZKA DOLINA S HU- DOURNIŠKO STRUGO	SOKRATOV TOŽNIK	UKRIVITEV HRBTENICE NAPREJ								KAMNINA ALI RUDA NA ZEMELJ. POVRŠJU	BARVA KO- ZE, POLT			
ŽUŽELKA, KI BOLE- CE PIČI				KOMPOZICIJSKI POSTOPEK									OTOČJE V MOLUKIH		AMERIŠKI IGRALEC DOUGLAS	OBER
PRVI DAN V TEDNU				SL. IGRALKA KRALJEVA							NASTAVA, PAST					
SKLEPNA BESEDA V LIT. DELU							DIPLOMATSKA POVERILNICA				OTOČJE V PACI- FIKU (H BOMBA)					
SIDRO, ANKER							VZDRŽEN CLOVEK						STOLETJE, VEK			
ANTON TRISTENJAK			IZTOK MLAKAR			ZELO VELI- KA ŽELJA PO ČEM							ANTON LAJOVIČ		KRANJ	
NOVA DOBA	ODLUČNA IT. ZAMEJSKA JADRANKA (ARJANNA)	SIMBOL DRŽA- VE, MESTA	PARTIZAN- SKI BOREC			JADRNIKA IZ 15. IN 16. ST.									VALJAST MESNI IZDELEK	SREDIŠČE MOLDAVIJE
PREBIVALKE BAVARSKO		PREBIVALCI ANAMA				ZEM. OŽINA NA MALAJO										
								OČKA						NORDIJSKI IZRAZ ZA SMUČI		
NEIMENO- VANA OSEBA				ENOTSKI VEKTOR				RIMSKI CE- SAR, KI JE RAZDEJAL JERUZALEM				MAKEDONSKI PRIPoved- NIK ČASU- LE	SPODNJA PLOSKEV PROSTO- RA, POD			
LOPA ZA AVTOMOBILE				ANTON NANUT			V. PODALJŠEK SLAVONJE MED SAVO IN DONAVO	INDUJAN- SKI ŠOTOR	PANJ, ULJ				REKA V UKRAJINI IZ CRK SOR			
ŠPOJINE AMONIKA						SL. KITARIST PREK		ŠVED. POLI- TIK (OSCAR)					PAS PRI KIMONU			
						BALERINA PVLLOVA							REKA MED HRV. IN BOSNO			
TANKA MREŽASTA TKANINA				PREDMET S ČAROBNO MOCJO							MESEC					TOMISLAV NERALJČ
				RADIJ							MIRAN ALISIČ					
HITRO HLAPLJIVA TEKOČINA					ANALFABE- TIZEM											
* V METROJU*					TASSOVA PASTIRSKA IGRA							GLAVNO MESTO JORDANIJE				

Oven: Okolje ne bo preveč naklonjeno vašim željam po zabavi, vendar se ne pustite motiti, družite se s prijatelji in ne belite si glave s prihodnostjo. V službi vam ne gre preveč dobro, močni so prepri, a razmere se bodo kmalu izboljšale. V formi ste. Srečne številke: 1, 2, 4, 7, 22.

Bik: Nikakor ni treba hiteti, če določenih stvari ne razumete, poiščite prijateljevo pomoč. Morebiti se boste v ljubezni ohladili, vendar resne zveze niso v nevarnosti. Čutite, da je vaš uspeh odvisen od drugih, kar vam jemlje samozavest. Odpočijte si. Srečne številke: 2, 3, 5, 9, 13.

Dvojčka: Nekateri že postajate nestrpno, ker bi radi zaživeli s polnimi pljuči; potrpite še, kmalu pridejo boljši časi. Zaradi številnih obveznosti si želite nekaj oddiha, prav bi vam prišlo potovanje. Posvetite večjo pozornost svoji zunanosti. Srečne številke: 3, 4, 6, 8, 14.

Rak: Planeti so naklonjeni vašemu ljubezenskemu življenju, pred vami je razburljivo obdobje, ki ga kakšna ostrejša beseda ne sme ogroziti. V službi se boste po nepotrebnem razburjali, saj se vse odvija odlično. V zdravstvenem smislu ste si opomogli. Srečne številke: 4, 7, 9, 10, 20.

Lev: Upirate se sebi in drugim, vendar je vprašanje, ali pravilno uporabljate svojo energijo, izogibajte se ljubosumnim in ostrim reakcijam. Razmere v službi se niso bistveno spremenile, vi pa se precej bolje počutite. Pretijo vam stresne situacije. Srečne številke: 1, 2, 7, 11, 19.

Devica: Lahko se zgodi, da bo nekaj prekrižalo vaše načrte v intimnem življenju, varujte se napadnih ocen in raje bolje prisluhnite partnerju. Še nekaj časa boste imeli finančne težave, izogibajte se večjim izdatkom. Malodušni in nervozni boste. Srečne številke: 2, 10, 13, 17, 21.

Tehtnica: Vaš partner se bo do vas obnašal izredno pozorno in prijazno, vi pa ne boste vselej razpoloženi, padali boste v depresije. Resnim zvezam zvezde niso preveč naklonjene, vendar bo kmalu bolje. V službi ne bo pretresov, pazite na zdravje. Srečne številke: 1, 5, 6, 15, 18.

Škorpion: V času vaše vladavine vas bodo bolj zanimale druge stvari kot ljubezen in intimna zadovoljstva, svojo energijo boste usmerili v poslovne projekte, ki so za vas velik izziv. V tem času boste zdravstveno precej labilni, zato opustite tveganja. Srečne številke: 3, 8, 9, 12, 23.

Strelec: To so za ljubezen zelo zanimivi dnevi, pričakujete lahko strastne zveze, v zakonu pa bodo besede zgladile morebitne nesporazume. V službi boste srečali zanimivega človeka, ki vam bo precej koristil. Jejite več vitaminov in se zdravo hranite. Srečne številke: 2, 4, 7, 16, 17.

Kozorog: Končno si boste lahko odihnili, mučno obdobje je v celoti za vami. Uživali boste v zasebnem življenju, v krogu prijateljev. Tudi v služni gre na bolje, čakajo vaš le še zadnji napori. Bolj se boste posvetili fizičnim aktivnostim. Srečne številke: 1, 2, 5, 8, 18.

Vodnar: Precej nestrpni in neprijazni boste do svoje okolice, s partnerjem se boste prepirali in morebiti celo ušli v čisto novo ljubezensko razmerje. V službi boste bolj ambiciozni, pa tudi bolj nervozni. Preobčutljivi ste, ne utrujajte se preveč. Srečne številke: 4, 6, 13, 15, 26.

Ribi: Vaše ljubezensko razmerje je na manjšem preizkusu, partnerjevo pretirano zanimanje za službo vas bo prizadelo. Potrebujete izlet, potovanje, da zamenjate okolje. Pomembno je, da uživate v tistem, kar delate. Pazite na svoje zdravje. Srečne številke: 1, 2, 8, 14, 29.

Pri žrebanju rešitev nagradne križanke bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrтка, 10. novembra 1994 do 12.00 ure. S križanko nam pošljite še čitljivo izpolnjen nagradni kupon št. 27.

Izmed pravilnih rešitev bomo izžrebali naslednje nagrade:

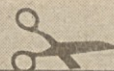
1. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"

2. in 3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba

Tokrat je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Grofje Celjski v ..." - Staša Lettig, Cankarjeva 1, 63310 Žalec
2. in 3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba - Vesna Forte, Pod gozdom 15, 61420 Trbovlje in Nevenka Božič, Polule 69, 63000 Celje Iskreno čestitamo!

Nagrajenci naj se javijo v uredništvu zaradi dogovora o prevzemu nagrad!

NAGRADNI KUPON ŠT.27
PRIIMEK IN IME:

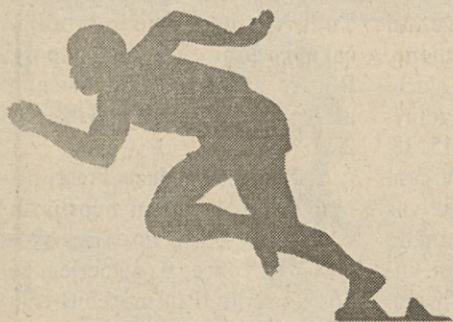
ULICA: _____

POŠTA, KRAJ: _____

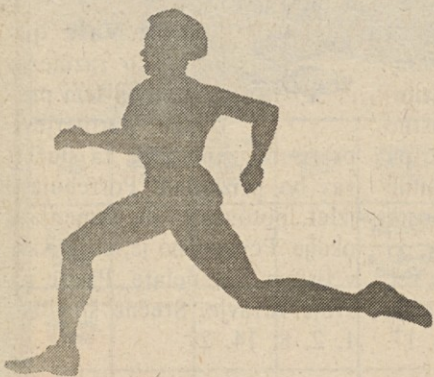
Rešitev nagradne križanke št. 25 iz številke 42:

Vodoravno: statistik, potovalka, oparek, RS, ZL, nravi, Novi, lice, Atos, Asad, VA, TP, ska, vernost, Avatara, toreador, polipeptid, moare, odplačevanje, nn, Eja, klimakterij, Nace, Ojdip, Nike, Izak, nimbus, cinerama, Perrine, Ilok, ten, Anke, AD, Ne, Ibadan, Jizera, kanjon, toča, Aram, Aniene, oliva, ave, RA, Lec, Makak, Rac.

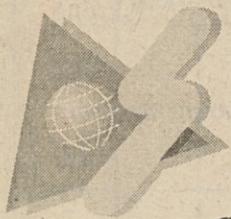
PRIPRAVLJENI,

POZOR,

AS!

AS - informacijski center

Ste se dobro pripravili na današnjo tekmo?

Tokrat je še posebej zahtevna. Težko je doseči zmago. Zmago na trgu. V poplavi ponudnikov ne zadostuje samo dober izdelek ali storitev. Treba je storiti nekaj več. Tudi uvodna promocija večkrat ni dovolj. Razmere na trgu se namreč tako hitro menjajo, da se je treba neprestano prilagajati.

Da bi potencialne stranke seznanili z novostmi, ki jih ponujate, potrebujete **medij, ki ne zaostaja**. Medij, ki je stalno na tekočem: 24 ur na dan, 7 dni v tednu, 365 dni v letu.

Prav to ponujamo! **Informacijski center As** je nov slovenski informacijski center ponudbe in povpraševanja po izdelkih in storitvah. Do informacij je mogoče dostopati enostavno in hitro - **prek telefaksa**. Zato je odprt najširšemu krogu podjetij in obrti, ki lahko do centra dostopajo kadarkoli. Potrebno je le vzpostaviti telefonsko zvezo in oglašil se bo odzivnik, ki vodi skozi možnosti, ki jih lahko izbiramo s pomočjo tipkovnice na telefaksu. Na koncu pritisnemo še tipko "start" in že smo na cilju: prejeli bomo faks **z natanko tistimi informacijami**, ki smo jih zahtevali.

Škoda pa bi bila, če bi nekdo zahteval informacije o izdelkih, ki jih vi ponujate - pa vas v centru ne bi našel.

ZATO NAS ŠE DANES POKLIČITE IN ZAHTEVAJTE PODROBNE INFORMACIJE O POGOJIH OGLAŠEVANJA!

Abraxas d.o.o., Ljubljana, Dunajska 7
tel.: 061 / 301-495
061 / 1321-121
int. 202, 234

BRALCEM NOVE DOBE DODATEN 10% POPUST

Želimo, da nam ponudbo Informacijskega centra As podrobneje predstavi vaš zastopnik. Če se bomo odločili za enoletni najem oglasnega prostora, bomo poleg 30% popusta v prednaročilu izkoristili še dodaten 10% popust in prejeli praktično nagrado.

PODJETJE:

KONTAKTNA OSEBA:

NASLOV:

TELEFON:

Kupon pošljite na zgornji naslov.

63000 Celje
Ljubljanska 16

Dejan Lovšin

VIDEO D

VIDEOTEKA

Presnemavanja
Snemanje s kamero
Servis

33-493

NOVA DOBA

SODOBNE KLIMATSKE NAPRAVE

ELECTRA

Za hlajenje in gretje prostorov
že od 106.470,00 SIT naprej...

- okenski, ločeni (SPLIT) in prostostoječi sistemi,
- visoka kakovost, racionalen potrošnik energije,
- daljinsko upravljanje, časovno programiranje,
- neslišen rotacijski kompresor (2 leti garancije),
- garancija, servis in vzdrževanje zagotovljeno.

Pošljite vašo zahtevo za ponudbo na naslov:

ČIP d.o.o.

- zastopstvo
- trgovina
- prodaja

KLIMA

- montaža
- servis
- vzdrževanje

Večna pot 7, 61000 Ljubljana Tel/fax: 061/ 273-077

Nudimo vam:

- brezplačen ogled in nasvet za nakup opreme,
- projektiranje in izgradnjo prezračevalnih sistemov,
- nakup opreme na obroke...

NAROČILNICA

Ime: _____

Naslovnik:

Priimek: _____

LOVŠIN Franc

Kraj: _____

Gorenjska c. 65

Ulica: _____

Pošta: _____

61310 RIBNICA

Naročam _____ izvod(ov)
knjige "MIR ŽIVLJENJA"

Podpis: _____

V samozaložbi je izšla knjiga
Franceta Lovšina - "MIR ŽIVLJENJA"

*Ta knjiga družboslovne vsebine je odsvit preteklosti,
zrcalo sedanjosti ter pot prihodnosti človeka in ljudi.
Njena vsebina vas bo prizadela, a nikoli ranila...*

Knjigo lahko naročite:

- po telefonu na številko 061/ 861-429 ali
- z naročilnico natisnjeno v tem oglasu

Cena knjige je 2.000,00 tolarjev.

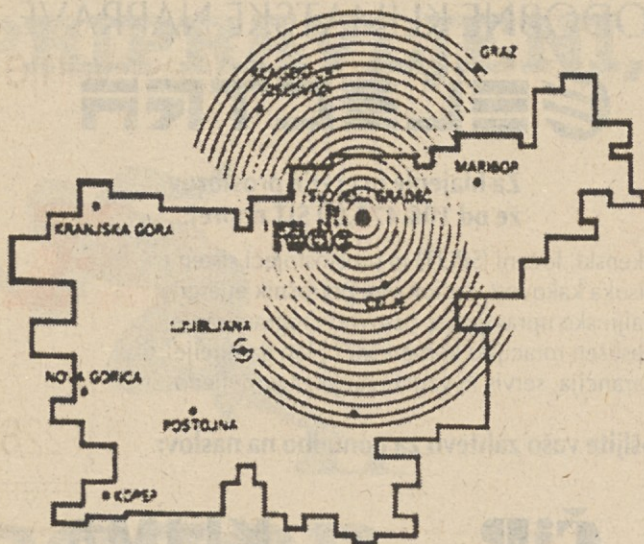
Knjigo prejmete brez odlašanja po pošti kot priporočeno
pošiljko s povzetjem.

REKLAMA

CELJE

d.o.o.

Ulica XIV. divizije 6, 63000 CELJE, Tel.: 063/ 26-236, 29-375, Fax.: 063/ 29-375

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

PODJETJE ZA TRŽENJE,
RAČUNALNIŠTVO IN
IZOBRAŽEVALNE STORITVE
MURSKA SOBOTA D.O.O.

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116

Mariborska 1 (stavba zavarovalnice, elektra)

-fotografije iz vaših filmov že v 1/2 ure. Izdelava kontrolirana na barvnem monitorju, možni izrezi, izbira papirjev...

-povečave A5 in A4 v ENI MINUTI iz katerekoli fotografije, dokumentov ter iz vseh velikosti DIA filmov.

-expres izdelava fotografij za osebne dokumente

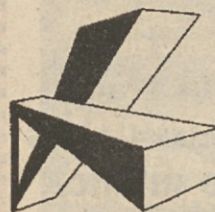
-dobro založena trgovina s foto potrebščinami

-foto vizitke, povečave do 1mx1m, folije za grafoskope, in še kaj

Obiščite nas

FOTO Rizmál

107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna
radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje
tel./fax: +386 (0)63 34-164

CELJE instalaterstvo za ogrevanje in odsesavanje

F KRAVANJA

BABNO 17/b ▶ 063/451-124, 452-196, MOBILTEL 0609-615523, FAKS 451-228

KOVINSKA GALANTERIJA

■ IZDELAVA ZNAČK

■ KOLAJN

■ PLAKET

■ POKALOV

■ TERMIČNA OBDELAVA KOVIN

Anton Čizman, 61211 Ljubljana - Šmartno, Kajakaška 13
Tel., Fax: 061/ 59 889, Slovenija

**METAL
PROFIL** d.o.o.

Domžale
Jarška cesta 30

IZDELAVA IN MONTAŽA
DVORIŠČNIH IN GARAŽNIH VRAT
Z DALJINSKIM UPRAVLJANJEM

Telefon: 061/ 714-105 Telefax: 061/ 712-283

*Računalniška šola
Zvezdana Martiča*

Začetniški in nadaljevalni
računalniški tečaji, sveto-
vanje, računalniška literatu-
ra in video kasete.

Novo! Računalništvo za otroke!

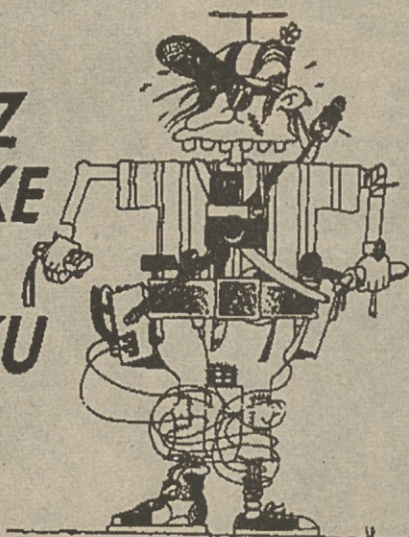
**DISPLAY
MIMI**

Prešernova 7,
Celje, tel./fax:

26-812

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

GOSTILNA

"PRI STAREM PRIJATELJU"

Emil PETEK
Aškerčeva 15 (Agrotehnika)

MALICE SIT 250,00
TOPLI OBROKI ZA PODJETJA

OTROK OTROKU

Foto I. Strmole

Kaj je z "odpisanimi kadri"?

Cedilo za cedila

Drev Marjan, dipl. ing. kemije, bivši sanator v EMO Celje, bivši direktor Keramike Liboje in član spiska nezaposlenih, ste se svoj čas precej pojavljali v medijih. Nekateri so vas imeli za nesposobnega, drugi pa za naivno žrtev drugih interesov.

Naivnost se morda kaže v tem, da sem prevzel na smrt obsojene bolnike in to brez prave doze zdravil v torbi. Trditev, da se balon ne reši le z odmetavanjem balasta brez nove količine toplega plina, se je pokazala v praksi. V Tekstil Indusu v Kranju je po nekaj sanatorjih z znanjem kriznega menedžmenta prišel Italijan in stare stroje zamenjal s sodobnimi. To je dalo nov vzgon balonom. Pa pustiva to. Zmagovalcem se cena zmage odpušča. Jaz sem žal med poraženci. Vzroki in okoliščine nikogar ne zanimajo. Štejejo le zmage.

Diplomirali ste iz varstva okolja. V času vašega vodenja ste v EMO uspešno sanirali emisije fluora pri proizvodnji frit. Na zadnjem strokovnem simpoziju v Mariboru ste predstavili "Denitrifikacijo pitne vode". Pred tremi leti ste predstavili filter v izvedbi cedila za odstranjevanje nitratov v pitni vodi. Ali res pijemo tako kvaliteto vodo, da jih ni v prodaji?

Ideja je temeljila na enostavnosti, učinkovitosti in cenenosti. Ob mojem odhodu v Liboje je projekt obstal. Ko pa sva bila oba z ženo na cesti, sem idejo ponovno oživel preko firme EKO-LINE d.o.o. Tokrat je ohišje iz neoporečne plastike in je zato še cenejše. Ker smo šli v izdelavo lastnega orodja, ponujamo širši program in to: univerzalna cedila za gospodinjstvo, filtre za nitrate, filtre z aktivnim ogljem in filtre za destilirano vodo.

Cedil za gospodinjstvo je na

trgu dovolj. V čem ste boljši?

Poleg ugodne cene imajo naša cedila izredno gosto mrežo. Zaradi izredno tankih nitk je propustnost velika in gre zato precej hitro. Primerna so tudi za precejanje mleka, mošta, barv itd. Domača uporaba je

pokazala, da pri precejanju tople juhe zadržijo del maščobe.

Da se vrnemo k filtrom za nitrate. Kako sploh delujejo?

Voda se pretaka skozi selektivni ionski izmenjevalec, ki škodljive nitratne ione (dovoljeno do 12 mg/l N) zamenja z bistveno manj škodljivimi kloridnimi (za pitno vodo je dovoljena do 350 mg/l). Ko je filter po 10-15 litrih precejene vode nasičen, se ga pomoči v raztopino kuhinjske soli. Tako si ga lahko regenerira vsaka gospodinja.

Kaj pa pravi stroka?

Filter je bil testiran v Zdravstvenem zavodu Celje, oddelek za sanitarno kemijo. Učinek čiščenja je bil do 90 %. Na zahtevo Zelenih Ptuja pa so bile meritve ponovljene v Zdravstvenem zavodu Maribor. Rezultat je bil podobno ugoden.

Komu pa sta namenjena ostala dva filtra?

Filter z aktivnim ogljem z absorpcijo odstrani iz vode prosti klor, sledove pesticidov, barvo, vonjave in podobno. Primeren je za pripravo vode za akvarije, za precejanje pokvarjenega vina, prežganega žganja. Filter za pripravo "destilirane" vode sem razvil za domače potrebe. Žena precej lika in smo kar naprej kupovali destilirano vodo. To cedilo je polnjeno z mešanim ionskim izmenjevalcem, ki je bil razvit za Rowento. Vodo enostavno precedimo skozi filter. Dobljena voda ima pod 3 N celokupno trdoto. Ko se filter po 15 do 20 litrih zasiti, se spremeni barva.

V Celju je problem nitratov v pitni vodi očitno rešen?

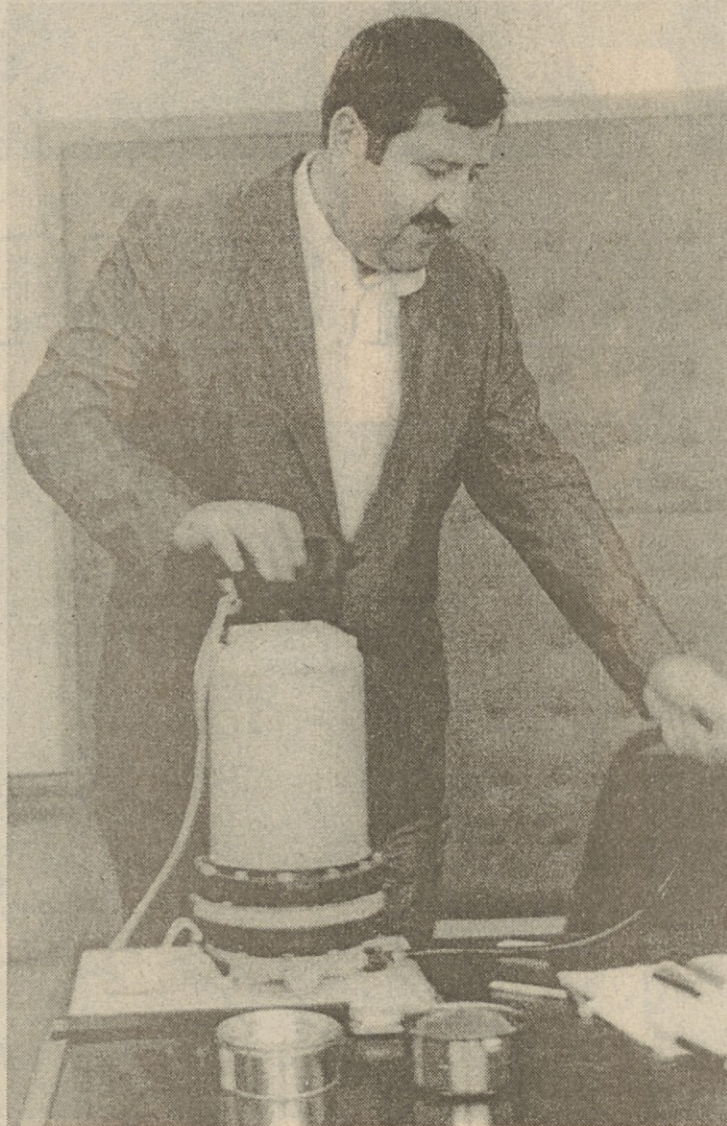
Ne želim kvariti zgodbe o uspehu. Z mešanjem vode iz različnih zajetij je dosežen določen napredek. Sicer pa si z indikatorskimi lističi, ki jih je svoj čas prodajala tudi revija Zdravje, lahko vsak izmeri količino nitratov doma.

Za zaključek. Kakšni so vaši cilji?

Trenutno eksperimentiram s preparati za biodinamično vrtnarjenje. To je na prvi pogled prava alkimija, vendar velja izmeriti praktične učinke. Tudi ob ognju so se ljudje gregli, ko še niso vedeli, kaj je oksidacija in kisik.

Pa politika? Tudi tu ste bili svoj čas zelo aktivni.

Bomo videli.

NOVA DOBA

Naročilnica

Ime: priimek:

naslov:

naročam časopis Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošiljajte izvodov.
številu

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....
podpis naročnika

MALI OGLASI

● **BETONSKI ZIDAKI** 25, 20 in 12, talne plošče, travne plošče, škarpniki, robniki, nosilni stebri, zračniki in vrtno ograje. Cementninarstvo Šurbek, Poljčane, tel.: 062/ 825-303

● **DIANA 6**, letnik 1978, nevozna, neregistrirana, poceni.

Tel.: 063/ 441-606, med 8. in 9. uro

● **ZASTAVO 101**, letnik 86, neregistrirano, ugodno prodam. Tel: 063/ 28-390, med 16. in 21. uro

● **AGREGAT 3,3 KW**, malo rabljen, bencinski, prodam. Elizabeta Podbregar, Podvolovljek 15, Luče, tel.: 063/ 844-199

● **LENEŽE IN NOŽE** za vse vrste plugov in frez prodajamo in kupujemo. Popravljamo kotle za žganjekuho in peči ter izdelujemo okenske mreže. Kovaštvo

Černigoj, Lokavec 45, Ajdovščina, tel.: 065/ 62-645

● **GARSONJERO** ali enosobno stanovanje, s telefonom, v Žalcu ali okolici Žalca, najamem. Tel.: 063/ 831-893, od 7. do 15. ure

● **HLAJENJE, GRETJE IN PREZRAČEVANJE**. Sodobne klima naprave "Electra". Brezplačen ogled in svetovanje, montaža in servis. ČIP, d. o. o., Stegne 25, 61000 Ljubljana, tel.: 061/ 1597-308, fax: 061/ 1591-367

● **POLAGAM KERAMIKO**, marmor, umetni kamen, izdelava umetnega kamna. Tel.: 061/ 812-721

● **VSE VRSTE STAREGA POHIŠTVA**, ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice... odkupujemo. Nudimo tudi kvalitetne restavratorske usluge. ANTIKA KIRKA, Tavčarjeva 7, Kranj, tel.: 064/ 221-037 ali 48-545

● **TAKOJ IN KVALITETNO MONTIRAM** lesne obloge, karnise, pohištvo ter drugo in opraviim vsa hišna popravila - zidarska, keramična, električna in vodoinštalaterska, soboslikarska in drugo. Tel.: 067/ 73-

108, po 20. uri

● **OPLEMENITITE SVOJ DENAR!** Sedaj tudi v Pomurju. Kratkoročna premostitvena posojila, garancija hipoteka, realizacija v dveh dneh! ZDENEX d. o. o., PE Maribor, Svetožarevska 10, tel. in fax: 062/ 20-391, ZDENEX d. o. o., PE Murska Sobota, Arhitekta Novaka 4, 69000 Murska Sobota, tel. in fax: 069/32-848

● **VSE VRSTE STARIN**, starejših od sto let, stalno odkupujem. Mejak, Staje 1 c, 61292 Ig pri Ljubljani, tel.: 061/ 662-243

● **KAVČ, FOTEL, OMARICO ZA ČEVLJE** zelo ugodno prodam za 3500 SIT.

Rado Kovačič, Trubarjeva 40, Celje, tel.: 063/ 24-293, zvečer

● **IZBERITE IGRE IN PROGRAME ZA PC** iz brezplačnega kataloga.

1500 naslovov za vse grafične kartice in zahteve.

Ugodni pogoji in popusti. Novosti.

Tel.: 0608/ 32 -680

MALI OGLAS BREZPLAČNO

KUPON

Moj naslov:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

SL003-03423 NEMŠKIPROIZVAJALEC KEGLJEV TER OPREME STEZ ZA KEGLJANJE NUDI USLUGE OZIROMA IZDELKE ZA OPREMLJANJE KEGLJIŠČ.

Naziv: RALA GmbH&Co
Država: 280 NEMČIJA ZR
Kraj: LUDWIGSHAFEN
Pošta: 67027
Naslov: POSTFACH 15 02 49
Telefon: /0621/57-01-0
Telefaks: /0621/57-01-222

SL003-03424 BANKA IZ ROTTERDAMA NUDI SLOVENSKIM PODJETJEM SVOJE USLUGE.

Naziv: ABN AMRO BANK N.V.
Država: 528 NIZOZEMSKA
Kraj: ROTTERDAM, P.O. BOX 949
Pošta: 3000 DD
Naslov: RALLYPOST GF 1161, COOLSINGEL 119
Telefon: 0031/10/402-51-20
Telefaks: 0031/10/402-56-36
Kontakt: EVERT POST

SL003-03425 BELGIJSKO PODJETJE NUDI 20.000 L VILJAMOVKE.

Naziv: GRANDES DISTILLERIES DE CHARLEROI S.A.
Država: 56 BELGIJA
Kraj: JUMET
Pošta: B-6040
Naslov: RUE DE LA VERRERIE 44 A
Telefaks: 0032/2/646-3-667
Kontakt: POL DEPASSE

SL003-03435 ITALIJANSKO POD-

JETJE JE PRIPRAVLJENO IN USPOSOBLJENO ZA SKLADIŠČENJE KOZMETIČNIH PROIZVODOV, ŽENSKIH NOGAVIC IN BIŽUTERIJE.

Naziv: ODILLE SAS
Država: 380 ITALIJA
Kraj: MILANO
Pošta: 20159
Naslov: VIA C. IMBONATI 23
Telefon: 0039/2/66-88-435
Telefaks: 0039/2/66-88-435
Kontakt: SBALCHIERO FRANCO

Kraj: ECULLY
Pošta: 69130
Naslov: CHEMIN DE LA VERNIQUE
Kontakt: KUNEJ LAURENT

POVPRAŠEVANJA
DOMAČIH PODJETIJ:

SL003-03675 PROŠNJA ZA SPONZORSTVO SMO SKUPINA ABSOLVENTOV FIZIKE. S POMO-

Območna gospodarska zbornica Celje organizira skupaj s podjetjem TIPO d.o.o. iz Žalca predstavitev kvalitetnih čeških proizvodov (tekstil, obutev, kristal in porcelan) okoli 40 čeških proizvodnih podjetij. Promocijska razstava bo od 7. do 11. novembra t.l. v prostorih LENA v Levcu, dnevno od 9.30 do 17.00 ure. Vabimo vse, še zlasti trgovce, ki bi radi prodajali češke proizvode, da jih obiščete.

POVPRAŠEVANJA TUJIH
PODJETIJ:

SL003-03665 45 MM BUKOVE LIMANE PLOŠČE B3 ZA STOPNICE. DOLŽINA: 0,9 - 2,40 M ŠIRINA: 0,65 /TUDI DRUGE DIMENZIJE/ REZANI LES: SM-REKA: 95 X 95 MM 95 X 115 MM 75 X 155 MM 75 X 190 MM 37 X 190 MM

Država: 280 NEMČIJA ZR
Kraj: HERDECKE
Pošta: D 58313
Naslov: AM OSSENBRINK 2 E
Telefon: 0049/2330/71-150
Telefaks: 0049/2330/73-151
Kontakt: JURGEN KROESKE

SL003-03699 FRANCOSKA FIRMA ŽELI SODELOVATI S SLOVENSKIMI FIRMAMI IN UVAŽATI NJIHOVE PROIZVODE NA FRANCOSKO TRŽIŠČE, ŽELI SE POVEZATI S PROIZVAJALCI LESENIH OBROB, OGRAJ ZA VRTOVE IN LESENEGA TLAKA, TER VRTNIH UT.

Naziv: KUNEJ LAURENT
Država: 250 FRANCIJA

ČJO NEMŠKEGA AKADEMSKEGA ZDRUŽENJA DAAD SMO SI ORGANIZIRALI 14 DNEVNO ŠTUDIJSKO POTOVANJE PO NEMČIJI, KJER SI BOMO OGLEDALI NEKAJ NAJPOMEMBNEJŠIH INŠTITUTOV IN TOVARN, KOT SO MAX-PLANCK INSTITUT, SIEMENS, BMV, AUDI, BOSCH. TAKŠNO POTOVANJE JE VEZANO NA VELIKE IZDATKE, KI JIH ŠTUDENTJE S TEŽAVO POKRIJEMO SAMI. ČE LAHKO POMAGATE, DA SE BO NAŠ IZLET URESNIČIL IN ČE OBSTAJA KAKŠEN NAČIN DA SE VAM MI ODDOLŽIMO VAM BOMO HVALEŽNI, ZATO VAS NAPROŠAMO ZA SPONZORSTVO, KI NAM BI POMAGALO POKRITI POTNE STROŠKE IN NAJEM AVTOBUSA ZA 30 LJUDI.

Naziv: BORUT KIRN
Kraj: MEDVODE
Pošta: 61215
Naslov: ZG. PIRNIČE 11G
Telefon: 061/621-581
Kontakt: BORUT KIRN

SL003-03694 KUPIM GARSONIERO ALI ENOSOBNO STA-

NOVANJE BLIZU CENTRA ALI V CENTRU LJUBLJANE. PLAČILO V GOTOVINI.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: +386/61/1250-122
Telefaks: +386/61/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFOLINK - POSLOVNO INFORMACIJSKO SREDIŠČE

SL003-03696 INOVATOR IŠČE OSEBNEGA AGENTA ZA PRODAJO INTELEKTUALNE LASTNINE. VREDNOST POSLOV MIN. 1 MILION \$.

Naziv: SIMON MARINIČ
Kraj: KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU
Pošta: 69242
Naslov: LOGAROVCI 12 A
Kontakt: SIMON MARINIČ

SL003-03700 SLOVENSKO PODJETJE IŠČE PROIZVAJALCA HRASTOVH VRTNIH GARNITUR.

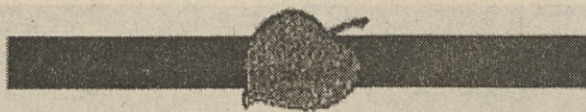
Naziv: GZS - OBMOČNA ZBORNICA SLOVENIJE
Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: TRG MLADOSTI 2, P.P. 45
Telefon: 063/856-920
Telefaks: 063/855-645
Kontakt: BOŽO LEDNIK

PONUDBA DOMAČIH
PODJETIJ:

SL003-03664 NUDIMO VAM KOMPLETNI PROIZVODNI PROGRAM FIRME "TEKTRONIA" USA, ENE IZMED VODILNIH FIRM NA PODROČJU MERILNE ELEKTRONIKE.

Naziv: DANIPAC TRZIN,

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

D.O.O.
Kraj: MENGEŠ
Pošta: 61234
Naslov: KIDRIČEVA 40
Telefon: 061/711-683
Telefaks: 061/711-683
Kontakt: DANIEL PACEK

SL003-03668 SKOBLANJE IN LEPLJENJE LAMELIRANIH ELEMENTOV.

Naziv: MIZARSTVO, D.O.O.
Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: KOROŠKA 54
Telefon: 063/856-558
Telefaks: 063/856-558
Kontakt: GLOBOČNIK FRANC

SL003-03669 PRODAJA SMREKOVH BRUN, OPAŽA, SAUN /VRTNIH GARNITUR IN SMREKE 30 MM /II. KLASA/.

Naziv: MIZARSTVO, D.O.O.
Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: KOROŠKA 54
Telefon: 063/856-558
Telefaks: 063/856-558
Kontakt: GLOBOČNIK FRANC

SL003-03685 - KROMIRAMO IN NIKLAMO NA OBEŠALIH /RAZLIČNE ŽIČNE POLIZD. IN ODTISE IZ JEKLENE PLOČEVINE TER MEDENINE/ - CINKAMO NA OBEŠALIH /RAZLIČNE ŽIČNE IZDELKE, PALICE, ODTISE, IZDELANE IZ JEKLENE PLOČEVINE IN ŽICE/ - CINKAMO V BOBNIH /ŠIBKE, ODTISE, VIJAKE IN OSTALI DROBNI MATERIAL, IZDELAN IZ JEKLA/ PO ŽELJI RUMENO, MODRO, OLIVNO IN ČRNO KROMATIRAMO - LAKIRAMO Z LAKI V PRAHU /ELEKTROTATSKO BRIZGANJE ŽIČNATIH POLIZDELKOV IN PLOČEVINE/ - IZDELUJEMO OBEŠALA ZA POSTOPKE POVRŠINSKE ZAŠČITE

Naziv: GORENJE -
GOSPODINJSKI APARATI

Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: PARTIZANSKA 12
Telefon: 063/854-647
Telefaks: 063/856-782
Kontakt: STANKA RAT

SL003-03686 ČISTILNE PLOŠČE "PADS" ZA STROJNO ČIŠČENJE IN POLIRANJE VSEH VRST TRDIH POVRŠIN V VEČ BARVAH ZA RAZLIČNE NAMEMBNOСТИ /GROBO - FINO/ . HORIZONTALNA LEGA VLAŠKEN ZAGOTAVLJA ENAKOMERNO IN POPOLNO IZBRABO. IZDELANE SO PO "RONDO" POSTOPKU. DEBELINA 10, 20, 30 MM FI NORMAL: 410, 430, 500 SUPER: 255 - 540.

Naziv: HIKO TRADE D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: RAZLAGOVA 11
Telefon: 062/223-825
Telefaks: 062/224-832
Kontakt: TUREL DANICA

SL003-03687 AGROPREGRIJALLO - VILEDA JE IZREDNO LAHKO IN PROPUSTNO: SVETLOBI, ZRAKU IN VODI. NUDI IZREDNO KLIMO IN ŠČITI VRTNINE PRED MRAZOM, VROČINO, VETROM TER INSEKTI. UPORABNO V VSEH LETNIH ČASIH. SUROVINA: 100 % POLYPROPYLEN.

Naziv: HIKO TRADE D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: RAZLAGOVA 11
Telefon: 062/223-825
Telefaks: 062/224-832
Kontakt: TUREL DANICA

SL003-03690 PONUJAMO PREVOZE DOMA IN V TUJINO S TOVORNIM VOZILOM, REGISTRIRAN 5 TON.

Naziv: BREZOVNIK HIT, D.O.O.
Kraj: ŠENTJANŽ
Pošta: 62373

Naslov: ŠENTJANŽ 59
Telefon: 0602/85-380
Telefaks: 0602/85-380
Kontakt: BREZOVNIK DANILO / GABRIJELA

SL003-03692 OGLEDALA - LUTRE - RAZNE SPOMINKE - SLIKE STEKLA ZA VSTAVITEV V VRATA - OKNA - POHIŠTVO, IZDELANO JE IZ STEKLA, OPAL, KATEDRAL, ANTIK, OPALESCENT IN ORNAMENT, V TIFFANY TEHNIKI ALI VI-TRAŽU.

Naziv: IZDELAVA IN POPRAVILO VITRAŽ IN TIFFANY TEHNIKE
Kraj: VOJNIK
Pošta: 63212
Naslov: UL. BR. JANČARJEV 19 A
Telefon: 063/772-307
Kontakt: MARTIČ EMA

SL003-03693 PODJETJE PAP - INTEL NUDI PROIZVODNI PROGRAM 1/ SIGNALNO VARNOSTNIH NAPRAV /AVTOSTOP NAPRAVE 40, NAPRAVE ZA ODKRIVANJE PLAZOV/ 25 2/ TELEKOMUNIKACIJSKE IN KABELSKO OPREME 3 X - KABELSKI KONČNIKI, LETVICE, SPOJKE, OHIŠJA IN OMARICE - HIŠNE TELEFONSKE CENTRALE IN NADZORNI SISTEMI 40 3/ ZA POSEBNE NAMENE, KOT SO: ZAŠČITNE ČELADE, AVTOMAT. STRELIŠČA - APARAT CHANGER 4000/1-4 ZA OBDEL. RAČUNALNIŠKIH IZPISOV DO NIVOJA FILMA, KI SLUŽI KOT OSNOVA ZA IZDEL. KLIŠEJA NA OSNOVI FOTO - POLIMERJEV.

Naziv: PAP - INTEL
PODJETJE ZA TELEKOM. IN KABELSKO OPREMO, P.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61117
Naslov: BRAVNIČARJEVA 11
Telefon: 061/592-111
Telefaks: 061/572-125
Kontakt: JAKŠIČ ZVONE

SL003-03697 V CENTRU NOVE

GORICE ODDAM PISARNIŠKI POSLOVNI PROSTOR - 20 M2, TELEF. PRIKLJUČEK.

Kraj: ŠEMPETER
Pošta: 65290
Naslov: IVANA SVILIČA 18 B
Telefon: 065/32-760
Kontakt: VIDA ŠTUCIN

PONUDBA TUJIH PODJETIJ:

SL003-03440 KEY SERVICE JE MULTIFUNCIONALNO PODJETJE V KATEREM SPECIALIZIRANI OPERATORJI SE UKVARJAJO PRETEŽNO Z MARKETINGOM. PODJETJE SE POSEBNO IZKAZUJE NA PODROČJU PROMOCIJE. KEY SELEKCIJONIRA OSEBJE PRIMERNO ZA PROMOCOJO. ZA NJIH JE ZNAČILNA RESNOST, KOMUNIKATIVNOST IN ELEGANTNA ZADRŽANOST. KEY PONUJA TUDI VRSTO DRUGIH SERVISOV KOT SO NPR. OGLAŠEVALNE AKCIJE, PROPAGANDNE AKCIJE S KOORDINIRANIM IMIDŽEM, GRAFIČNI PROJEKTI, DEPLJANI, PROSPEKTI, KATALOGI, ORGANIZACIJA KONGRESOV, SEJMOV.

Naziv: KEY SERVICI
Država: 380 ITALIJA
Kraj: TRIESTE
Pošta: 34126
Naslov: VIA GIULIA 75/3
Telefon: 0039/40/578-877
Telefaks: 0039/40/577-949
Kontakt: DR. RASENI GABRIEL
JEZIK SPORAZUMEVANJA: SLOVENŠČINA, ANGLEŠČINA

INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS,
SLOVENSKA 41, LJUBLJANA,
TEL: 061/1250-122, FAX: 061/219-536.

Stopnja demokracije se vidi po policaju, kadar je edini, ki ga še upa legitimirati - klošar.

Jezuitski profesor matematike in fizike Joseph (Jožef) Fouche, umrl kot avstrijski državljani v Trstu, je bil leta 1796 rojalist. 1798 je so - podpisal giljotiniranje kralja kot jakobinec. 1798 je kot zadnji preživeli jakobinec poslal svojega svaka Maksimilijana Robespierrea pod "narodno rezilo". 1799 je prisegel kot policijski minister Napoleonu - republikancu. 1800 je promoviral cesarja. 1815 je poslal cesarja na Elbo in Heleno. Edini preživeli petih režimov.

Ob koncu vojne se pojavijo nerešljivi problemi, ko minirajo postanejo ministri - gradbeništva. Sindrom leta 1946 se ponavlja jeseni 1994. Osamosvojitve je dobljena, kako graditi z dinamitom naprej (bolj se demokracija gradi, več ministrov Drnovšek odstreljorobespierrezem?).

Najhujše zločine delajo ljudje, kadar so pritiskani ob zid: v Sloveniji so se dogajali na Notranjskem spomladi 1945, ko so 'desperadosi' iz vsega Balkana, ki niso imeli več kaj izgubiti, po vsej sili hoteli priti v roke Američanom v Celovcu - in ne Rusom v Murski Soboti. Zadnji dnevi vojne so vedno najbolj krvoločni, kot tudi prvi dnevi svobode.

Vojna v večjem obsegu je možna šele tedaj, kadar strah zmaga nad razumom. Pes je prestrašen, ko vidi še bolj prestrašenega od sebe - laja.

PANORAMA

JURIJ SOUČEK, dobitnik Boršnikovega prstana: "Iz društva prezrtih igralcev, kjer sem bil že skoraj podpredsednik, ste me čez noč naredili za lavreata. Težka bo..."; in bližjim: "...saj me poznate, siten sem, če delam predstave, če jih ne, pa še bolj..." Na sprejemu, ki je sledil zaključku letošnjega Boršnikovega srečanja, je bilo več ljudi kot prej v - dvorani.

Ne vidim nikakršnih razlogov za napetosti in nezaupanje med Slovenijo in Srbijo. Za dobre odnose potrebujemo demokracijo in možnost za izmenjavo mnenj. Problemi torej niso sociološko - psihološke narave, marveč politične. Z naše strani je most zgrajen... (France Bučar, junij 1990).

Za člana srbske Akademije znanosti in umetnosti je bil izvoljen Aleksander Solženicin.

Pogajanja Slovenije z EU potekajo enako kot svojčas v Jugoslaviji. V Jugoslaviji je vedno zmagala Slovenija. Razlika je očitna...

Zaradi vladnih odnosov z Italijo je Peterle od poslancev zahteval, naj pokažejo - jajca. Janez Drnovšek je nemudoma zapustil dvorano. Žare Pregelj se je pred tem tako razburil, da je treskal po nič krivi govorniški mizi in bruhal slino do prve vrste, nakar je gospa Danica Simšič ugotovila, da Peterle, do včerajšnji zunanji minister, uporablja neprimeren besednjak. Ker nihče ni spustil hlač, se je v dvorano vrnil gospod dr. Drnovšek, predsednik svoje vlade.

LONDON, 31. oktober - Ameriški znanstveniki so odkrili majhne organizme, ki napadajo in jedo arzenik. Mikrobo so poimenovali MIT-13. Lahko bi jih uporabljali kot sredstvo za čiščenje naslag nevarnih in strupenih substanc. (reuter)